

സ്ഥാപകൻ:

എസ്. കെ. നായർ

പത്രാധിപസമിതി:

പ്രേമാ കെ. നായർ

ചാത്തന്നൂർ മോഹൻ.

പുസ്തകം പതിനഞ്ചു്.

ലക്കം പതിനേഴു്.

18 th September 1983

1159 കന്നി 2.

Phone: 2825, 3362

മലയാളനാട്

ലേഖനം: 3 10 16 63

സാഹിത്യവാരഫലം - എം. കൃഷ്ണൻനായർ ☐ കരുതിയിലൂടെ ആത്മവിശുദ്ധിയിലേക്കു് - പ്രസന്നരാജൻ ☐ ദുഃഖത്തെ മധുരീകരിച്ച കവയിത്രി - രുബ മൺ തങ്കപ്പൻ ☐ ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം - ഒ. വി. വിജയൻ.

കവിത: 15

ശിരോലിഖിതത്തിന്റെ കാർബൺപതിപ്പുകൾ - എ. അയ്യപ്പൻ.

കഥ: 21 27 30

യുഗാനോൻമുഖിസിന്റെ പ്രാവുകൾ - ബാബു കുഴിമറം ☐ നക്ഷത്രത്തരി കണ്ണിലൊതുക്കിയ പെൺകുട്ടി - ശശിരൂപൻ ☐ ഡോക്ടറോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ - എം. എൻ. ഗോവിന്ദൻനായർ.

നോവൽ: 32 38 43 50 57

ശത്രുസംഹാരം - സി. രാധാകൃഷ്ണൻ. തെവിടിനിഴലുകൾ - പമ്മൻ ☐ തണൽ തേടി - ജി. വിവേകാനന്ദൻ ☐ രാവുകളില്ലാത്ത രാപ്പാടികൾ - ഏകലവ്യൻ. നിഴൽരൂപങ്ങൾ - ബാലകൃഷ്ണൻ മാങ്ങാട്.

പംക്തികൾ: 61

നോക്കേത്താത്ത തിരങ്ങൾ
- എസ്. കെ. നായർ.

വളരുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക്

ഒരു പ്രത്യേക കട്ടി ആഹാരം ആവശ്യമാണ്...

ഫാരെക്സ്

കാരണം കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ വേഗത്തിലുള്ള സമ്പൂർണ്ണവളപ്പുകൾ വേണ്ട കൂടുതൽ പോഷകഗുണമുള്ള കട്ടിയാഹാരമാണ് ഫാരെക്സ്.

1. നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞിന്റെ വളർച്ചക്കുറവുമായ ബന്ധം പ്രോട്ടീൻ കൊണ്ട് സമ്പുഷ്ടമാണ് ഫാരെക്സ്.
2. ബ്രാൻഡ് ചെയ്യപ്പെട്ട മറ്റൊരു കട്ടിയാഹാരങ്ങളിലുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ഇരുമ്പുസത്ത് അടങ്ങിയതാണ് ഫാരെക്സ്. ഇത് നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞിനെ രക്തക്കുറവിൽനിന്ന് കാത്തു രക്ഷിക്കുകയും, സാംക്രമിക രോഗങ്ങളെ ചെറുക്കാനുള്ള കഴിവും, ആരോഗ്യദായക

മായ രക്തവും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

3. കാൽസിയം, ഫോസ്ഫറസ് ഇവ 2:1 എന്ന ശരിയായ അനുപാതത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഒരു കട്ടി ആഹാരം ഫാരെക്സ് മാത്രമാണ്. ഇവ നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞിന് ആരോഗ്യകരമായ

മായ എല്ലകളും ബലമുള്ള പല്ലുകളും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.

4. ഫാരെക്സ് എളുപ്പം ദഹിക്കുന്നതാണ്. എത്ര കൊണ്ടെന്നാൽ നിങ്ങളുടെ കുഞ്ഞിന്റെ ഇളം ദഹനത്തിനനുയോജ്യമായ വിധം മുൻകൂട്ടി പാകം ചെയ്യുതാണ് ഇത്.

ഡോക്ടർമാർ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നത്
ഫാരെക്സ്®
നൽകുന്ന ഗ്ലാക്കോ

അഭ്യർത്ഥന

ചങ്ങമ്പുഴ ഓവിഡ വൃത്തത്തിൽ കാവ്യം രചിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് അന്നത്തെ സാഹിത്യത്തിലെ സന്നാസിമാർ വെല്ലുവിളി നടത്തി: “ഇയാൾ സംസ്കൃതവൃത്തത്തിൽ കവിത എഴുതിക്കാണിക്കട്ടെ. എന്നാൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കാം ഇയാൾ കവിയാണെന്ന്”. ചങ്ങമ്പുഴ ആ വെല്ലുവിളി കേട്ടിട്ടും മിണ്ടാതിരുന്നതേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹം ഓവിഡവൃത്തങ്ങളിൽ തുടരും കാവ്യങ്ങൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ കാഷായവസ്ത്രമുടുത്തവർ ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു: “കണ്ടോ കഴിവില്ല. കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ സുഗംഭരയിലും ശാർദൂലവിക്രിഡിതത്തിലും ഇയാൾ കവിതയെഴുതുമായിരുന്നു”. ചങ്ങമ്പുഴയ്ക്കു പിന്നെയും മൗനംതന്നെ. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ “ഗീതഗോവിന്ദ”ത്തിന്റെ തർജ്ജമ വന്നു. ദേവയാനിയെയും കചനെയും കുറിച്ചുള്ള നാടകീയകാവ്യം വന്നു. “കലിതോന്മദഭാഗ്യവല്ലിയിൽ കനകപ്പൂക്കൾ വിരിഞ്ഞ നാളുകൾ ജലനിർമ്മലരസ്യദ്ബുദ്ധങ്ങൾപോൽ

എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

ഒര അതിശയിക്കുന്ന രീതിയിലോ അദ്ദേഹം സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ കാവ്യം രചിച്ചപ്പോൾ സന്നാസിമാർ ഓടിയൊളിച്ചു.

ഇന്നത്തെ കവികളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരാക്ഷേപം അവർക്കു ഓവിഡവൃത്തത്തിലോ സംസ്കൃതവൃത്തത്തിലോ കാവ്യമെഴുതാൻ കഴിയുകയില്ല എന്നതാണ്. നവീനകവി എന്ന നിലയിൽ പ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ച ഒരു വ്യക്തിക്ക് അദ്ദേഹമത്ര ശ്രമിച്ചാലും സുഗംഭരയിലോ ശാർദൂലവിക്രിഡിതത്തിലോ വസന്ത തിലകത്തിലോ ഒരു ശ്ലോകമെങ്കിലും രചിക്കാൻ കഴിയുകയില്ലെന്ന് ഒരഭിജ്ഞൻ പറസുമായി പറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടു. മുൻപും പലരും ഇങ്ങനെതന്നെ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് “താളാത്മകമായ ഗദ്യത്തിലാണ് ഞങ്ങൾ കവിതയെഴുതുന്നത്” എന്നു ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന നവീന

സാഹിത്യ വാറഫലിം

നിലനില്പാതെ മറഞ്ഞുപോയിത്” എന്ന മട്ടിലുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു കാവ്യം ആവിർഭവിച്ചു. “ഉച്ചണ്ഡാതപദണ്ഡിതാണുജകല

വ്യാകീർണ്ണ പർണ്ണോൽക്കര പ്രച്ഛന്നസ്തിചിതാംഗരായിമതവീ വൃക്ഷാത്രനീഡങ്ങളിൽ”

എന്നിങ്ങനെ സംസ്കൃതപദബഹുലമായ ശ്ലോകങ്ങൾ ചങ്ങമ്പുഴ ധാരാളമെഴുതി. മഹാകവിത്രയത്തെപ്പോലെയോ അവ

കവികൾ സംസ്കൃതവൃത്തത്തിൽ കാവ്യമെഴുതി തങ്ങളുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു വെല്ലുവിളിയല്ല. ഒരഭ്യർത്ഥനമാത്രം.

ജി. വിവേകാനന്ദൻ

“ഒരിക്കലും മറ്റൊരാളെ മാർഗ്ഗമായി കരുതരുത്. എപ്പോഴും അയാളെ ലക്ഷ്യമായി കരുത്ത്” എന്ന് ഉപദേശിച്ചു

കാൻ. (Never consider another man as a means; but always consider him as an end) പക്ഷേ ഈ ഉപദേശം ആരും ചെവിക്കൊള്ളാറില്ല. ഇതെഴുതുന്ന ഞാനും ഹാറ്റ വ്യക്തികളെ മാർഗ്ഗമായേ അല്ലെങ്കിൽ ഉപകരണമായേ കാണാറുള്ളൂ. നമ്മളെ ഹാറ്റുള്ളവർ ഉപകരണങ്ങളാക്കുമ്പോൾ നമുക്കു ക്ഷോഭമുണ്ടാകും. എങ്കിലും സംസ്കാരത്തിന്റെ പേരിൽ നമ്മൾ അന്തിയില്ലെന്ന ഭാവിക്കും. കർണ്ണന്റെ കവചകണ്ഡലങ്ങൾ വാങ്ങിയ കഥ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. തന്നെ പറയുകയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാതെയാണോ കർണ്ണൻ ദാനം ചെയ്തത്? ഗ്രീക്ക് ഇതിഹാസത്തിലെ ഫിലോക്രാറ്റീസ് കർണ്ണനെപ്പോലെ ചതിക്കപ്പെട്ട യോദ്ധാവാണ്. ഫെർക്കലീസിന്റെ അമ്പും വില്ലും ഫിലോക്രാറ്റീസിന്റെ കൈയിലുണ്ട്. അവ കിട്ടിയെങ്കിലെ ദ്രോഹിയുദ്ധം ജയിക്കാനാവു ഗ്രീക്ക് യോദ്ധാക്കൾക്ക്. അവർ അദ്ദേഹത്തെ ഉപകരണമാക്കി വിജയം നേടുന്നു. (സോഫോക്ളിസ്സിന്റെ “ഫിലോക്രാറ്റീസ്” എന്ന നാടകത്തിന്റെ പ്രമേയം ഇതാണ്) ഈശ്വരൻ തന്നെ ഉപകരണമാക്കിയാൽ മനുഷ്യൻ സന്തോഷമാണ്. “അങ്ങ” ഈ പുല്ലാങ്കുഴലിനെ കുന്നുകളിലും താഴ്വരകളിലും കൊണ്ടുനടന്നു. എല്ലാക്കാലത്തും നൂതനമായ രാഗങ്ങൾ അതിലൂടെ വായിച്ചു” എന്ന ടാഗോർ പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഈശ്വരന്റെ ഉപകരണമാകുകയാണ് അതിൽ ആഹ്ലാദിക്കുകയാണ്. ഈശ്വരന്റെ ഉപകരണമാകാം. എന്നാൽ മനുഷ്യരുടെ-വിശേഷിച്ചു സ്ത്രീകളുടെ ഉപകരണമാകാൻ - ചിലർക്ക് ഇഷ്ടമില്ല. സ്ത്രീകൾ പുരുഷന്മാരെ ‘മീൻസ്’ ആക്കി മാറ്റുന്നതിൽ വിദഗ്ദ്ധരും അതുകൊണ്ടുതന്നെ അക്കാശ്യത്തിൽ കപ്രസിദ്ധകളുമാണ്. ചില പുരുഷന്മാർ കത്തിക്കുട്ടി സ്ത്രീകളുടെ ഉപകരണങ്ങളാകും. അതു സ്നേഹംകൊണ്ടോ കാര്യം നേടാനുള്ള അഭിലാഷംകൊണ്ടോ ആയിരിക്കും. അന്യോന്യം സ്നേഹിക്കുന്ന സ്ത്രീയും പുരുഷനും ചതുരംഗം കളിക്കുകയാണെന്നിരിക്കട്ടെ. അവർക്ക് അയാളെ തോല്പിക്കാനാക്കുകയില്ല. എങ്കിലും അയാൾ തെറ്റായ വിധത്തിൽ കരുക്കൾ നീക്കി തോ

റുകൊടുക്കും. ഇവിടെ അവളുടെ ആഹ്ലാദം കാണാനുള്ള കൗതുകമാണ് അയാൾക്ക്. അതു കാമത്തിലോ സ്നേഹത്തിലോ അതിഷ്ഠിതവുമാണ്. ശ്രീ. ജി. വിവേകാനന്ദൻ “ജനയുഗം” വാരികയിൽ എഴുതിയ “ഏയർപോർട്ട്” എന്ന ചെറുകഥയിൽ വിവാഹിതനായ ഒരു ചെറുപ്പക്കുറിക്കാമാന്യനായ ഒരു ദ്വോഗവനനെ കളിപ്പിച്ചു തന്നിട വേണ്ടതൊക്കെ നേടുന്നതു വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതേസമയം തന്റെ ശരീരത്തിൽ തൊടാൻ അവർ അയാളെയൊട്ടു സമ്മതിക്കുന്നമില്ല. പരമ്പരാഗതങ്ങളായ അ വസ്ത്രവിശേഷങ്ങളുണ്ട്. അവയിലൊന്ന സപീകരിച്ചു കഥയെഴുതുകയാണ് വിവേകാനന്ദൻ. അതിന്റെ ഫലമായി സ്ത്രീകൾക്കു സർവസാധാരണമായുള്ള ഒരു സ്വഭാവം ആവിഷ്കൃതമാകുന്നു. മറ്റൊരാൾ മാർഗ്ഗമുണ്ട്. മറ്റൊരാൾക്കുമാല്ലാത്ത സ്വഭാവ സവിശേഷതയെമാത്രം കഥാപാത്രത്തിലൂടെ ചിത്രീകരിക്കാം. അതുകണ്ടുരസിക്കുന്ന വായനക്കാരൻ ആ കഥാപാത്രത്തിന്റെ ഹാറ്റസ്വഭാവങ്ങൾ എല്ലാവർക്കുമുള്ളതാണെന്നു സ്വയം വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളും. ഈ രണ്ടാമത്തെ രീതിയാണ് കൂടുതൽ ആദരണീയം.

ലൂയിസ് ബുൻ യൂയിൻ

വിവേകാനന്ദന്റെ ചെറുകഥയിൽ ഒരുതിസൃന്ദരിയെയാണ് വർണ്ണിക്കുന്നത്. അവൾ സ്വന്തം ഫോട്ടോ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ കൊടുത്തെണ്ണിരിക്കട്ടെ. അയാൾക്ക് അതിഷ്ടയാവും. എന്നാൽ അവൾ സ്വന്തം ശരീരത്തിന്റെ എക്സ്റേ ഫോട്ടോയാണ് അയാൾക്കു കൊടുത്തതെങ്കിലോ? ഉദ്യോഗസ്ഥനെ പേടിയാവും. രണ്ടും പെണ്ണിന്റെ ഫോട്ടോതന്നെ. എങ്കിലും എക്സ്റേഫോട്ടോ ജൂഗുപ്സാവഹം. എന്റെ മരിച്ചപോയ മകന്റെ ഫോട്ടോ മേലുപ്പുറത്തിരിക്കുന്നു. ഞാനതു ക്ഷേപിക്കുക നോക്കുന്നു. അവൻ മരിക്കുന്നതിനു വളരെക്കാലംമുമ്പ് എടുത്ത ഒരു എക്സ്റേ ഫോട്ടോയും എന്റെ മേലുക്കുകയുണ്ട്. അതു കാണാൻ എനിക്കിഷ്ടമില്ല. രണ്ടും മകന്റെ ചിത്രങ്ങൾ. പക്ഷേ എക്സ്റേ ചിത്രം എന്തെങ്കിലും ക്ഷേപമുണ്ട്.

മനുഷ്യന്റെ എക്സ്റേ ചിത്രങ്ങളാണ് സറിയലിസത്തിലുള്ളത്. യുക്തിയുടെ ബോധപൂർവമായ നിയന്ത്രണം ഒഴിവാക്കി സങ്കേതങ്ങളെയും പരമ്പരാഗതപരമായും നിരാകരിച്ചു സ്വപ്നങ്ങളിൽ കാണുന്നതുപോലെ ഭാവനാത്മകമായി വസ്തുതകളെയും വസ്തുക്കളെയും ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനാണ് സറിയലിസം എന്നു പറയുന്നത്. ഫ്രാഡിഡിയനിസമാണ് ഇതിന്റെ പ്രഭവകേന്ദ്രം. ചിത്രകലയിലെയും സാഹിത്യത്തിലെയും സറിയലിസം സിനിമയിലേക്കു പകർന്നു. ഷാങ്ക്വോക്തോവിന്റെ സറിയലിസ്റ്റ് ചലച്ചിത്രങ്ങൾ പ്രഖ്യാതങ്ങളത്രേ. രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിനുശേഷം സറിയലിസം അധഃപതിച്ചു.

ഈയിടെ അന്തരിച്ച ലൂയിസ് ബുൻയൂയിൽ (Luis Bunuel 1900-1983) മഹായശസ്കനായ സ്റ്റാനിഷ് ചലച്ചിത്രസംവിധായകനാണ്. അദ്ദേഹം സറിയലിസ്റ്റ് ചലച്ചിത്രങ്ങളുടെ സംവിധായകനെന്നനിലയിലാണ് രാഷ്ട്രാന്തരീയപ്രശസ്തി ആർജ്ജിച്ചത്. പ്രേക്ഷകരെയും വായനക്കാരെയും ഞെട്ടിക്കുക എന്നതാണ് സറിയലിസ്റ്റിന്റെ ലക്ഷ്യം. ബുൻയൂയിൽ കത്തിത്തേച്ചുകൊണ്ട് ജനലിന്നരികിൽ നില്ക്കുന്നു. പൂർണ്ണചന്ദ്രനിൽക്കൂടി ഒരു മേഘം കടന്നുപോകുന്നു. ക്യാമറയിലേക്കു നോക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയുടെ ‘ക്ലോസപ്പ്’ ദൃശ്യം. അവളുടെ കണ്ണുകളിലൂടെ കത്തി വലിക്കപ്പെടുന്നു. 1928-ൽ ബുൻയൂയിൽ നിർമ്മിച്ച ഒരു ചിത്രം ഇങ്ങനെയാണ് തുടങ്ങുന്നത്. തീർച്ചയായും പ്രേക്ഷകർ ഞെട്ടും. 1965-ൽ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ച വേദാന്ത ചലച്ചിത്രത്തിലെ ഒരു ദൃശ്യം. ബലാത്കാരവേഴ്ചയ്ക്കുശേഷം നിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട ഒരു ചെറുപ്പക്കുറിയുടെ നഗ്നമായ തുടയിലൂടെ ഒരു ചുപ്പ് പതുകെ ഇടുങ്ങുകയുറുന്നു. ഇതും പ്രേക്ഷകരെ ഞെട്ടിക്കും. ഈശ്വരനെയും മതത്തെയും നിന്ദിച്ചുകൊണ്ട് ബുൻയൂയിൽ പല ചിത്രങ്ങളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സറിയലിസ്റ്റ് ചിത്രങ്ങളാണ് ആളുകളുടെ ഓർമ്മയിൽ തങ്ങിനില്ക്കുക. “ഞാനിപ്പോഴും നിരീശ്വരനാണ്”, “ഈശ്വരൻ നന്ദി” എന്നു എഴുപത്തോമ

ത്തെ വയസ്സിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ഈ സംവിധായകൻ നിരീശ്വരനായി ബധിരനായി മരിച്ചു.

വീറോറോയുടെ “ബൈസിക്കിൽ തീവ്സ” അതിഭാവുകതാചാർന്ന നിരോധിതലിസംചാരമാണെന്നു കരുതിയ ബുൻയൂയിൽ നിരോധിതലിസത്തെ ‘ഗുളഹസ്സം’ ചെയ്തുകൊണ്ട് ചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. അവ സത്യത്തിന്റെ മഹാഭൂതങ്ങളെ ചിത്രീകരിക്കുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. ചലച്ചിത്രം കലമല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന എനിക്കു സംവിധായകരോടു ഒരു ബഹുമാനവുമില്ല. ‘ഷോക് ടാക്റ്റിക്സ്’ കൊണ്ട് പ്രേക്ഷകരെ ചലനംകൊള്ളിച്ച ബുൻയൂയിലിനോടു ബഹുമാനം ഒട്ടുമില്ല. സറിയലിസം മരിച്ചതുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങളും മരിച്ചുപോകും.

ശ്രീ. വിജയകൃഷ്ണൻ ഈ-സ്റ്റാനിഷ് ഡയറക്ടറെക്കുറിച്ച് കലാകൗടുകിയിൽ (ലക്കം 414) എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ചലച്ചിത്രസംസ്കാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിച്ചിട്ടു ആളെന്നിലെത്തി ബുൻയൂയിലിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം എഴുതിയതു നന്നായി. അറിവുവേർകുന്ന ഏതു കൃത്യവും അഭിനന്ദനാർഹമാണല്ലോ. ലൂയിസ് ബുൻയൂയിലിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ അറിയാൻ താൽപര്യമുള്ളവർക്കു താഴെപ്പറയുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടും. 1) Raymond Durgnat: Luis Bunuel 2) Freddy Buache: Luis Bunuel. പെൻഗ്വിൻ ബുക്സ് പ്രസാധനംചെയ്ത Six European Directors എന്ന പുസ്തകം ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിലും ബുൻയൂയിലിനെക്കുറിച്ച് പ്രബലം കണ്ടെക്കും. നല്ല ഓർമ്മയില്ല. അദ്ദേഹം സ്റ്റാനിഷ് ഡയറക്ടറായിരുന്നെങ്കിലും ഫ്രാൻസിൽവച്ചാണ് പേരുകേട്ട ചലച്ചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത്. അതിനാൽ Roy Armes എഴുതിയ The French Cinema since 1946 എന്ന ഗ്രന്ഥം വായിച്ചാൽ ബുൻയൂയിലിനെയും ഹാറ്റ സറിയലിസ്റ്റ് ഡയറക്ടറന്മാരെയും ശരിയായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിരീക്ഷിക്കാം.

“അഞ്ചുദേശമതെങ്കിലും ബത പാ-
ണ്ഡവർക്കു കൊടുക്കണം” എന്നു കഥക-
ളിയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണൻ കൗരവപ്രധാന
നോട്ടു പറയുമ്പോൾ സുചികത്താൻപോ-
ലും സ്ഥലം കൊടുക്കില്ലെന്ന് അയാൾ
മറുപടി നൽകുന്നു. അതുകേട്ട് പ്രേക്ഷ-
കരിൽ ഒരു കിഴവൻ മുന്നോട്ടുചാടി അ-
യാളോടു് “നീ കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ
ഞാൻ കൊടുപ്പമെങ്കോ അഞ്ചുക്കർ പുര-
യിടം” എന്നു പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്.
കള്ളക്കഥയായിത്തോന്നുന്നുണ്ടോ? ആവാൻ
തരമില്ല. പണ്ഡിതനാണെന്നു ഭാവിച്ചു-
നടക്കുന്ന മൊളിനെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു്
ഞാൻ “പുമ്പാററ” എന്ന സിനിമ കാ-
ണാൻ പോയി. തിരുവനന്തപുരത്തെ
പൗരവർ ഹൗസിനടുത്തുള്ള തീയറൻ.
സിനിമയിൽ ഒരു വലിയ ചക്കയെടുത്തു്
ഒരു പാവപ്പെട്ട ചെൺകുട്ടിയുടെ തല-
യിൽ വച്ചുകൊടുക്കുന്ന രംഗമുണ്ട്. അ-
വളെ കയ്യെടുത്തുകയാണ് ചക്ക വച്ചു-
കൊടുത്തയാൾ. അതും ചുമന്ന് അവൾ
വേച്ചുവേച്ചു പോകുമ്പോൾ പണ്ഡിതമാ-
നാൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഉറക്കെപ്പറഞ്ഞു.-
“ഈ ചക്കയ്ക്കു നല്ല വില കിട്ടിയില്ലെ-
ങ്കിൽ ഞാൻ നാളെമുതൽ സിനിമകാണ-
കയേയില്ല” ലജ്ജതോന്നിയതു് എനി-
ക്കാണ്. വല്ലവരും അതുകേട്ടോ എന്ന-
റിയാനായി ഞാൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയ-
പ്പോൾ കരറ ചെറുപ്പക്കാർ ഇരുന്നു ചിരി-
ക്കുന്നു. സിനിമതീർന്നു പുറത്തേക്കു പോ-
കുമ്പോഴും അവർ അയാളെനോക്കി പു-
ച്ഛിച്ചു ചിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കഥക-
ളിമാത്രമല്ല സിനിമയും ചിലർക്കു യാ-
ഥാർത്ഥ്യമാണ്.

ചൊവ്വല്ലൂർ കൃഷ്ണൻകുട്ടി

ഹാസ്യകഥകൾ ഏഴുതുന്നതിൽ പ്രഗ-
ല്ഭനായ ശ്രീ ചൊവ്വല്ലൂർ കൃഷ്ണൻകുട്ടി
മുദ്രലഭാവങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കഥകൾ
രചിക്കുന്നതിലും വിദഗ്ദ്ധനാണെന്നു്
“ഉണർത്തേണ്ട ഉറങ്ങിക്കോട്ടേ” എന്ന
ചെറുകഥ തെളിയിക്കുന്നു. (മാതൃഭൂമി-
ലക്കം 21) ഉറങ്ങുന്ന കഞ്ഞിനെ ഉണർ-
ത്തേണ്ടതില്ല, അതു് ഉറങ്ങിക്കോട്ടേ എ-
ന്നാണ് താടിവളർത്തി തങ്കത്തിന്റെ
വീട്ടിലെത്തിയ കഞ്ഞുണ്ണേട്ടൻ അവ-
ളോടു പറഞ്ഞതു്. തങ്കം അകർഷകമാ-

യ ദാമ്പത്യജീവിതം നയിക്കുകയാണ്.
രെിക്കൽ ജപലിച്ചുനിന്ന വികാരങ്ങൾ
കഞ്ഞുണ്ണേട്ടനെ സ്നേഹിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോളം
ഇന്നു തങ്കത്തിന്റെ കുട്ടിയെപ്പോലെ ഉറ-
ങ്ങുകയാണ്. അവയെ ഉണർത്തിവിടേ-
ണ്ടതില്ല എന്നാണ് അയാളുടെ പ്രസ്താവം.
കഞ്ഞിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് കരഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടുകിടക്കുന്ന ആ മനുഷ്യന്റെ ചിത്രം
സെൻറീമെൻറലിസത്തോളം ചെന്നു
നിലക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും നല്ല കഥയാണ്
ചൊവ്വല്ലൂർ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയുടേതു്. ക-
ഥാപാത്രങ്ങളെ അവയുടെ സാകല്യാവ-
സ്ഥയിൽ കണ്ടു് അവയെ ജീവനുള്ളതാ-
ക്കുന്ന പ്രക്രിയയിൽ കഥാകാരൻ ആരുടേ-
യും പിൻപിലല്ല അതിനാലാണ് കഥ-
യുടെ ചിരപരിചിതത്വവും അതിഭാവ്യ-
കത്വവും ദോഷങ്ങളായി എനിക്കു തോ-
ന്നാത്തതു്.

* *

എന്റെ സ്വപ്നം- തീവണ്ടി വള-
രെ വേഗത്തിൽ പോകുന്നു. രണ്ടുവശവും
മണൽക്കാട്ടുപോലെ. ഇതു് തമിഴ്നാ-
ടോ ആന്ധ്രപ്രദേശമോ മഹാരാഷ്ട്ര-
മോ? സംശയിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ മുന്ന-
സ്തീകൾ പാളത്താറുടുത്തു നടന്നുപോകുന്നു
രൂപഭൂതമായില്ലാത്ത ചന്തിയുടെ വൈത്ര-
പ്യം മുഴുവൻ കാണിച്ചുകൊണ്ടു്. സംശ-
യമില്ല. മഹാരാഷ്ട്രം തന്നെ. കേര-
ളത്തിലെ നാലഞ്ചുകഞ്ഞുങ്ങളോടു സം-
സാരിച്ചുനോക്കി. ആർക്കും മലയാളം
അറിഞ്ഞുകൂടാ. “ജാരേ”, “ഗോരോ”
എന്നൊക്കെപ്പറയുന്നു. ഫിന്റിയുടെ അ-
പരൂരമായ ഒരു ഭാഷ കഞ്ഞുങ്ങൾ സം-
സാരിക്കുന്നതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളുന്ന
അച്ഛനമ്മമാർ. സംശയമില്ല. മഹാരാ-
ഷ്ട്രം തന്നെ. പ്രായംചെന്ന ഒരു പുരു-
ഷനോടു്- മലയാളിയോടു്- സംസാ-
രിക്കുന്നു ഞാൻ. അയാൾ തൊടുത്തിരു-
പത്തുപട്ടം “അച്ഛാ അച്ഛാ” എന്നു പറ-
യുന്നു. മാതൃഭാഷ മലയാളമല്ല അയാളു-
ടേതു്. ഗോസായിഭാഷതന്നെ. സംശ-
യമേയില്ല. ഇതു മഹാരാഷ്ട്രംതന്നെ.
.. സ്വപ്നം തീർന്നു. കണ്ണുതുറന്നു.
വീണ്ടും നീള. വീണ്ടും കിനാവു്, ഒരു
നിരൂപകൻ നാലുംകൂടുന്ന കവലയിൽനി-
ന്നു തൊണ്ടപൊട്ടുന്ന മട്ടിൽ വിളിച്ചു
പറയുന്നു. “ഉറുബ” കേരളത്തിലെ

പുതുമയാർ നൊരു പംക്തി!

നോവലെറ്റുകളും പഠനങ്ങളും

ജയനരായണൻ
ഇ. വി. ശ്രീധരൻ
യു. കെ. കമാരൻ
പായിപ്ര രാധാകൃഷ്ണൻ
ടി. വി. കൊച്ചുബാവ
ബാബു കുഴിമറം
വി. ബി. ജ്യോതിരാജ്
പി. എ. എം. ഫനീഫ്
എം. രാജീവ്കുമാർ
വി. ആർ. സുധീഷ്
എ. പി. സുരേഷ്
വിജയകൃഷ്ണൻ
ഭരതൻ
സതീഷ്ബാബു പയ്യന്നൂർ
വി. പി. മനോഹരൻ
എം. കെ. പത്രശേഖരൻ
ഒല്ലാ പ്രകാശ്
അഷിത
ജാനമ്മകഞ്ഞുണ്ണി
എന്നിവരുടെ നോവലെറ്റുകൾ.

എസ്. സുധീഷ്
പ്രസന്നരാജൻ
ബാലചന്ദ്രൻ വടക്കേടത്തു്
കുടത്തനാട്ടു് നാരായണൻ
കെ. പി. വാസു
ബി. ശ്രീരാജ്
ഒ. കെ. ജോണി
നിർമ്മൽ
എന്നിവർ നോവലെറ്റുകളെ
വിലയിരുത്തുന്നു.

മലയാളനാട്
വാരികയിൽ
ഉടൻ ആരംഭിക്കണം!

ടോൾസ്റ്റോയിയാണ്. കേരവദേവ് കേരളത്തിലെ വിക്തർയുഗോയാണ്." സംശയമില്ല. ഇതു കേരളം തന്നെ. ഞാൻ ഉണർന്നു. ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പിലെ കൽബഞ്ചിൽ ഞാനിറങ്ങി. ഉറങ്ങിപ്പോയതാണ്. അതാ പോകുന്നു രാം ടേക്കി ലേക്കുള്ള ബസ്സ്. (കാളിദാസന്റെ മേഘസന്ദേശത്തിലെ രാമഗീതിയാണ് രാം ടേക്ക്). ബസ്സിന്റെ പിറകുവശത്തെ ചുവന്ന കൊച്ചുവിളക്കുമാത്രം കാണാം. ഞാൻ പിറകേ ഓടുന്നു. 'സ്റ്റോപ്പ്, സ്റ്റോപ്പ്' എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട്. കണ്ടുകൾ കണ്ടു. സുപർഫ്ക് സ്പ്രിങ്ങായിട്ടും ബസ്സ് നിർത്തി. ബസ്സിൽ കയറി. സ്ഥലമില്ല ഉടനെ ഒരു മാനുൻ ഏഴന്റേററു. 'ബെഡിയേ' അന്യദേശത്തുള്ള വരെ മാനിക്കുന്നു. യോഗ്യതയുള്ള കണ്ടുകൾ, യോഗ്യതയുള്ള കൈവർ, യോഗ്യതയുള്ള യാത്രക്കാർ. സംശയമില്ല. ഇതു മഹാരാഷ്ട്രം തന്നെ. കേരളമല്ല.

എസ്. കെ. നായർ

"ചലച്ചിത്രം" വാരിക കൈയിലെ ടൂക്കുമ്പോഴെല്ലാം ഞാൻ ദുഃഖത്തിനു വിധേയനാകുന്നു. ശ്രീ. എ. പി. ഉദയഭാനുവും ശ്രീ. ഒ. വി. വിജയനും ശ്രീ. പത്മനാഭനും ശ്രീ. കെ. ജി. സേതുനാഥനും ശ്രീ. വിജയൻ കരോട്ടും അന്തരിച്ച മഹാവ്യക്തിയെക്കുറിച്ച് എഴുതിയ ലേഖനങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോൾ എന്റെ വിഷാദം വർദ്ധിക്കുന്നു. ആ ലേഖനങ്ങളെയെല്ലാം കൂട്ടിയിണക്കുന്ന ഒരു സാർവ്വദേശ്യയുണ്ടു് എസ്. കെ. നായർ. സ്നേഹസമ്പന്നനായ, കാരുണ്യശാലിയായ, പരോപകാരത്തിലധിഷ്ഠിതനായ മനുഷ്യനായിരുന്നു എന്നതാണ് ആ സാർവ്വദേശ്യം. അതു് അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചെഴുതിയ എല്ലാ എഴുത്തുകാരും സ്വയം കണ്ടുപിടിച്ചു എന്നതു് എന്തിനെയാണ് തെളിയിക്കുന്നതു്? എസ്. കെ. മുഖമനുഷ്യത്വത്തെ തന്നെ.

പ്രകൃതി വലിയ ശക്തിയാണ്. അതിനു മനുഷ്യന്റെ മഹത്ത്വത്തെക്കുറിച്ച് നന്മയെക്കുറിച്ച് നോട്ടമില്ല. ശക്തി പ്രവഹിക്കുകയാണ്. ഒരു പ്രവാഹം ചിലപ്പോൾ നന്മയുടെ ഉടലെടുത്ത രൂപമായ എസ്. കെ. നായരെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടു പോകും. തിന്മയുടെ മുതിർപ്പാവാകായ മനുഷ്യനെ പനപോലെ വളരൻ അനുവദിക്കും. ഇവിടെ ദുഃഖമകറ്റാൻ ഒരു മാർഗ്ഗമേയുള്ളൂ. കാലത്തെക്കുറിച്ചാലോചിക്ക. അനന്തമായ കാലം. അതിന്റെ തുടക്കവും ഒടുക്കവും നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ആ കാലത്തിലെ ക്ഷണിക ബുദ്ധിമുട്ടുകളാണ് ഞങ്ങൾ. നൂറ്റകൊല്ലം കഴിഞ്ഞു. നമ്മളുടെ ചെറുക്കൾപോലും അന്നുണ്ടാവില്ല. അന്നു ഈ ലോകം ഇങ്ങനെ പൊക്കുണ്ടായിരിക്കും. പുതിയ ആളുകൾ പുതിയ ജീവിതങ്ങൾ. സത്യമിതാണെങ്കിലും ദുഃഖം മാറുന്നില്ല. ചേൽപ്പലയിൽ നിന്നു് കൊല്ലത്തേക്കു് ഞാൻ എസ്. കെ. നായരോടൊപ്പം സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാറിൽ. തികഞ്ഞ ആരോഗ്യത്തോടെയിരുന്ന അദ്ദേഹം ഒരു ഹേതുവുചിറ്റാതെ എന്നോടു പറഞ്ഞു:- "സാർ ഞാൻ മരിച്ചാൽ 'ചലച്ചിത്രം' ഇങ്ങനെതന്നെ മുന്നോട്ടുപോകുമുള്ളൂ. അതിനു വേണ്ട എല്ലാ ഏർപ്പാടുകളും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്". മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവം എന്നെ വിഷാദമുറപ്പാക്കി. അതുകണ്ടു് എന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കാനായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:- "നമുക്കു് എല്ലാ അവലംബങ്ങളിലും പോകണം. അടുത്തമാസമാകട്ടെ. ഒരുമിച്ചുപോകാം". ഒരുമിച്ചുപോകാൻ സാധിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം ഒറ്റയ്ക്കു പോയിരിക്കുന്നു.

എന്റെ മുൻപിൽ നില്ക്കുന്ന ഒരു മരം നിറയെ പൂക്കൾ. കാഴ്ചക്കാർക്കു് ആഹ്ലാദമേകുന്ന അതു്. ചിത്രശലഭങ്ങൾ വട്ടമിട്ടുപറന്നു് പൂക്കളിലെ തേൻ നുകരുന്നു. "എന്റെ കണ്ഠവും ഇതാണ്". നിങ്ങളെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുക, ചിത്രശലഭങ്ങൾക്കു മധ്യസ്ഥി്ക. നാളെ ഞാൻ മരിക്കുമ്പോഴാണ് അത്. സാരമില്ല. നല്ലയാളുകളും ഇങ്ങനെയാണ്. മറ്റുള്ളവർക്കു ചെയ്യാവുന്നിടത്തോളം ഉപകാരം ചെയ്തിട്ടു് അവർ അപ്രത്യക്ഷരാകുന്നു. കൃതജ്ഞതയോ സ്നേഹമോ അവർ നമ്മളിൽനിന്നു് ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല.

കൃഷ്ണൻ

കുങ്കുമം വാരികയിൽ ശ്രീ. കൃഷ്ണൻ വരുന്ന ഹാസ്യചിത്രങ്ങൾ കാലികപ്രാധാന്യമുള്ളവയാണ്. 48-ാലക്കം വാരികയിലെ ചിത്രത്തിനും ആ പ്രാധാന്യമുണ്ടു്. വിദ്യാലക്ഷി, ജലവിതരണം, തീവണ്ടിഗതാഗതം, പോസ്റ്റൽസർവീസ് ഇവകൂടാതെ ഒരു രാജ്യത്തിനും പുരോഗമനമില്ല. ഒരു പൗരനും അവയുടെ സാഹായ്യമില്ലാതെ ജീവിക്കാൻവയ്യ. അക്കാലം മനസ്സിലാക്കി ആ സർവീസുകളിലുള്ളവർ കൂടുതൽ കൂടുതൽ കൂലിചോദിക്കുമ്പോൾ അതു നല്കാൻ സർക്കാർ നിർബന്ധമാകുന്നു. കൂടുതൽ കൂലികിട്ടിയതുകൊണ്ടു് തൊഴിലാളികൾക്കു പ്രയോജനം

മില്ല. കാരണം കൂലികൂടുന്തോറും പണത്തിന്റെ വിലകറയുന്ന എന്നതാണ്. പ്രതിമാസം ആയിരംരൂപ വരുമാനമുള്ള ഒരു തൊഴിലാളി പണിമുടക്കിന്റെ ഫലമായി പ്രതിമാസം ആയിരത്തിയഞ്ഞൂറുരൂപ നേടിയെന്നു സങ്കല്പിക്ക. മുൻപു് ആയിരംരൂപകൊണ്ടു് ഏതെല്ലാം സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചിരുന്നുവോ അവ വാങ്ങാൻ ആയിരത്തിയഞ്ഞൂറുരൂപയും അയാൾക്കു കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്നു. അതിനാൽ കൂലി കൂടുതൽ വാങ്ങിക്കൽ "പ്രശ്നം"ത്തിനു് പരിഹാരമാകുന്നില്ല. തൊഴിലാളിക്കു പിന്നെയും കഷ്ടപ്പാടു്. ഇതിനെക്കാൾ വലിയ കഷ്ടപ്പാടു് സ്ഥിരം വരുമാനമുള്ളവർക്കാണ്. പണത്തിന്റെ Purchasing Power കുറയുമ്പോൾ അവർ തൊഴിലാളികളെക്കാൾ പ്രയാസപ്പെടുന്നു. നമ്മളാകെ ഒരു "ദുഃഖിതവലയ"ത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. തൊഴിലാളികളുടെ ഡിമാൻഡ് അനുസരിച്ചു് പോസ്റ്റൽചാർജ്ജ് സർക്കാർ വർദ്ധിപ്പിക്കുമ്പോൾ ആളുകൾ ഏഴത്തയ്യുന്നതു് കുറയ്ക്കും. അപ്പോൾ സർക്കാരിന്റെ വരുമാനം കുറയും. ആ കുറവു് ഇല്ലാതാക്കാൻ വേണ്ടി സർക്കാർ പിന്നെയും പോസ്റ്റൽ ചാർജ്ജ് കൂട്ടും. ഇതെഴുതുന്ന ആളിനു് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം ഒട്ടുമറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇവിടെ എഴുതിയതിൽ എന്തെങ്കിലും തെറ്റുണ്ടെങ്കിൽ അറിവുള്ളവർ തിരുത്തട്ടെ. കൃഷ്ണന്റെ ഹാസ്യചിത്രമാണു് ഈ ചിത്രക്കു ഹേതുവായതു്.

ഒരു ഗ്രീക്ക് കവിതയെ അനുകരിച്ചു് എന്നിരിക്കിയാവുന്ന ഒരു തരുണിയെ ഉദ്ദേശിച്ചു:-

"സുന്ദരിയായ സേതുലക്ഷ്മിയുടെ മകനെ പഠിപ്പിക്കാൻ വിട്ടിലൊരു വാദ്ധ്യൻ വരും. പകലാണ് അയാൾ അവനെ പഠിപ്പിക്കുക. രാത്രി അവളെ അയാൾ പഠിപ്പിക്കും. നാമം, ക്രിയ, ലിംഗം, കണ്ഠരീപ്രയോഗം, കർമ്മണിപ്രയോഗം, സന്ധി സമാസം ഇവയൊക്കെ അയാൾ സേതുലക്ഷ്മിയെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. പഠിക്കാൻ അമ്മയുള്ള കഴിവിന്റെ പകുതിയെങ്കിലും മകനുണ്ടായെങ്കിൽ!

കേരള

ദിനേഴ്സ് ബീഡി

കാണൂർ

പ്രത്യാപതാനന്ദറാണിന്റെ പ്രഭാത ഘട്ടത്തിൽ. എല്ലാ കലാകൃപങ്ങളിലും സംഭവിച്ചതുപോലെ നാടകത്തിലും ചില പുതിയ മാറ്റങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചെടുത്തതായി കാണാം. അതിലൊന്നാണ് കാവ്യനാടകത്തിന്റെ പുനർജനം. കാവ്യനാടകത്തെ പുനർസൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിച്ച രണ്ടുപേർ ടി. എസ്. എലിയട്ടും, യേററ്സ്സുമാണ്. യേററ്സ് ആബിതീയേറർ സ്ഥാപിച്ച കാവ്യനാടകത്തിന് പുനർജീവൻ നൽകി. കവിതയുടേയും വിമർശനത്തിന്റേയും രംഗത്തു പുതിയ അദ്ധ്യായങ്ങൾ എഴുതിച്ചേർത്ത ടി. എസ്. എലിയട്ട് കാവ്യനാടകത്തിന്റെ രംഗത്തും നീണ്ട ചുവടുവെപ്പുകൾ നടത്തുകയുണ്ടായി. നിലവിലിരിക്കുന്ന സങ്കല്പങ്ങളെ നിരാകരിക്കുന്ന കലാപകാരിയുടെ സ്വ

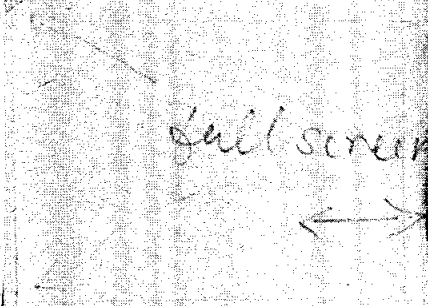
ന്തിച്ച എലിയട്ട് 'പള്ളിയിൽ നടന്ന കൊലപാതകം' എന്ന നാടകത്തിന്റെ വിജയത്തിനുശേഷം ഒരു രേഖിയോപ്രഭാഷണത്തിൽ പറഞ്ഞു: "നാടകത്തിന്റെ സ്വാഭാവികവും പൂർണ്ണവുമായ മാധ്യമമാണ് കവിത. വേദിക്കു പകർന്നു തരുവാൻ കഴിയുന്നതിന്റെ ഒരു ഭാഗം മാത്രമേ ഗദ്യനാടകം പകർന്നുതരുന്നുള്ളൂ. കാവ്യനാടകം കൊക്കുടി തീവ്രത ഉണ്ടർത്തുന്നതുമാണ്". * കവിത സംഗീതം, നൃത്തം എന്നിവയെല്ലാം കലർന്നൊഴുകുന്ന കാവ്യനാടകത്തിന്റെ സവിശേഷതയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ബോധവാനായിരുന്നു. യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ അപ്പുറമുള്ള അനുഭവമേഖലകൾ ചിത്രീകരിക്കുവാൻ ഗദ്യനാടകത്തെക്കാൾ കാവ്യനാടകത്തിനു കഴിയുന്നു. കാവ്യനാടകത്തിൽ എല്ലാം സംഗീതത്തിന്റെ ഘടനയിലൂടെ കാണുന്നു.

ബോധപൂർവ്വം ശ്രമിച്ചിരുന്നു. നാടകത്തിന്റെ വേരുകൾ തേടിപ്പോകുന്ന ഒരു നേപഷകൻ ആദിമകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന പ്രാകൃതമായ മതാനുഷ്ഠാന (ritual) ത്തിന്റെ ലോകതാണ് എത്തിച്ചേരുന്നതു്. മതാനുഷ്ഠാനത്തിൽനിന്നാണ് ഗ്രീക്ക് ദൂരനാടകവേദി പഠിപ്പിച്ചെടുത്തതു്. പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നും ഒരു കലാകാരൻ മോചനം പ്രാപിക്കുവാൻ അസാധ്യമാണെന്നു ഊച്ചു വിശ്വസിച്ച എലിയട്ട് പ്രാചീനനാടകങ്ങളിലേക്കും മതാനുഷ്ഠാനത്തിലേക്കും മടങ്ങിപ്പോയതു സ്വാഭാവികമാത്രമാണ്. സമകാലികമായ സങ്കല്പങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച് പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സത്ത ഉൾച്ചേർന്ന ഗ്രീക്ക് നാടകങ്ങളിൽനിന്നും ചില സങ്കേതങ്ങളും, രീതികളും അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചു. മാത്രമല്ല മതാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ സ്വഭാവം

പ്രസന്നരാജൻ

"പള്ളിയിൽ നടന്ന കൊലപാതകം" എഴുതുവോൾ ഒരു ചരിത്രനാടകമെഴുതുകയായിരുന്നില്ല എലിയട്ടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. മനുഷ്യൻ എന്നും നേരിടുന്ന ആത്മീയവും ഭൗതികവുമായ സംഘർഷത്തിനു രൂപംകൊടുക്കുകയായിരുന്നു. കഥ പറയുന്ന ചരിത്രനാടകമല്ലിതു്. ഈ നാടകത്തിലെ നായകനായ തോമസ് ബക്കറിന്റെ ആത്മസംഘർഷത്തിലൂടെ മനുഷ്യൻ എന്നും നേരിടുന്ന ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ ഈ നാടകം തത്ത്വചിന്താപരമായ അർത്ഥതലങ്ങൾ നിറഞ്ഞ

ടി. എസ്. എലിയട്ടിന്റെ 'പള്ളിയിൽ നടന്ന കൊലപാതകം' എന്ന കാവ്യനാടകത്തെ മുൻ നിർത്തി ചില ചിന്തകൾ.

കുരുതിയിലൂടെ
ആത്മീയതയിലേക്ക്

ഭാവം കാവ്യനാടകത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയിൽ മുഴുകിയപ്പോഴും അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ച വെങ്കിളം കവിതയിലും വിമർശനത്തിലും നേടിയെടുത്ത വിജയത്തിനു തുല്യമായ വിജയം അവിടെ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചില്ല. എങ്കിലും 'പള്ളിയിൽ നടന്ന കൊലപാതകം' [Murder in the Cathedral] എന്ന കാവ്യനാടകത്തിൽ പ്രാചീനപാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നും നാടകസങ്കല്പത്തിൽനിന്നും പലതും സ്വീകരിച്ച് നാടകം എന്ന കലാരൂപത്തെ നിശ്ചിതമായി പരിഷ്കരിക്കുവാനും, പുതിയൊരു മേഖലയിലേക്കും നയിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാടകത്തെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ ചി

കവിതയുടെ ഘടനയും, നാടകീയഘടനയും ഒരേസമയം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടു ജീവിതത്തിന്റെ സ്വപ്നശില്പം സൃഷ്ടിക്കുകയാണ്. ഈ കാവ്യനാടകത്തെ എലിയട്ട് വിശേഷിപ്പിച്ചതു് 'അരിസ്റ്റോഫെനീസിന്റെ നാടകങ്ങളുടെ മാതൃകയിലുള്ള വിചിത്രമായ നാടകമെന്നാണ്' ഈ വാക്കുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകസങ്കല്പത്തിന്റെ കാതൽ വെളിവാക്കുന്നു. എലിയട്ടിന്റെ നാടകസങ്കല്പത്തേയും രേഖീയപ്തക്കരണമാർഗ്ഗത്തേയും ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിച്ചതു് ഗ്രീക്ക് ദൂരനാടകങ്ങളാണ്. ഷേക്സ്പിയറുടെ സ്വാധീനത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടാൻ അദ്ദേഹം

ആധുനിക കാലത്തു നാടകവേദിയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരികയുംചെയ്തു. പ്രാകൃതമായ ആഭിപ്രായത്തിന്റെ അംശങ്ങൾ സ്വാംശീകരിച്ചാണ് എലിയട്ട് ഈ നാടകമെഴുതിയതു്. ആത്മീയമായ ശുദ്ധീകരണത്തിനും പുതുകലിനുമാണ് അനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ അംശങ്ങൾ ആവാമിച്ചെടുത്ത വേദിയിൽ പുനർസൃഷ്ടിച്ചതു്.

* 'Achievement of T. S. Eliot' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മത്തീസൺ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

ഒരു കലാസൃഷ്ടിയായി മാറുന്നു. 1935-ലെ കാൻറർബറി ഉത്സവത്തിനു അവതരിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി ബിഷപ്പ് ജോർജ്ജ് ബെൽ ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ചാണ് ഈ കാവ്യനാടകം എലിയട്ട് എഴുതിയതു്. ഫെർഡി രണ്ടാമന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം 1170-ൽ കാൻറർബറി കത്തീഡ്രലിൽവെച്ച് കൊലചെയ്യപ്പെട്ട ആർച്ചിബിഷപ്പ് തോമസ് ബക്കറിന്റെ ജീവിതമാണ് ഇതിവൃത്തമായി സ്വീകരിച്ചതു്. ബക്കറിന്റെ മരണം അനശ്വരമായ ത്യാഗത്തിന്റെ ഓർമ്മകൾ ഉണർത്തിവിട്ടു. അതു ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ വലിയ മുറിയുകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും വളരെക്കാലം അവരുടെ മനസ്സി

നെ വേദനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ചരിത്രം ഉണർത്തിവിട്ടു നാർമ്മികവും ആത്മീയവുമായ ഭാവബലതകൾക്ക് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലും പ്രസക്തിയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ എലിമട്ട് ചരിത്രത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷം നിലനിൽക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ സമകാലികമായ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹികമായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ചരിത്രത്തെ പുനർസൃഷ്ടിക്കുന്നു.

മരണത്തിന്റെ ഭീതിഭയമായ കറുത്ത അന്തരീക്ഷം ഈ കാവ്യനാടകത്തിൽ ഉടനീളം നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു. ഒന്നാം ഭാഗത്തു തോമസ് ബക്കററ് പ്രവേശിക്കുന്നതുതന്നെ മരണത്തിന്റെ കറുത്ത നിഴലുകളിലേക്കാണ്. ഏഴു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം അദ്ദേഹം എത്തുകയാണ്. വീണ്ടും ചാൻസലറുടെ പദവി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ തോമസ്സിനോടു ഹെൻറി രണ്ടാമൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഭൗതിക ജീവിതത്തിന്റെ സുഖലഹരി ഇഷ്ടപ്പെടാത്ത അദ്ദേഹം കാൻറർബറിയിലെ ആർച്ചിബിഷപ്പായി തുടരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. തന്റെ ആദ്യത്തെ കടമ ദൈവത്തോടു നീതിപൂർവ്വതയോടെ എന്ന് താണെന്നും അതു കഴിഞ്ഞു രാജാവിനോടു നീതിപൂർവ്വതയോടെ വാൻ കഴിയുകയുള്ള എന്ന് അദ്ദേഹം കരുതുന്നു. രാജകല്പന നിഷേധിച്ചാലുള്ള വിപത്തിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ബോധവാനാണ്. ഒന്നാം ഭാഗത്തിനു ശേഷമുള്ള ഇടവേളയിൽ ക്രിസ്തുമസ് ദിനത്തിൽ ആർച്ചിബിഷപ്പ് നടത്തുന്ന പ്രഭാഷണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത തത്വചിന്തയിലേക്കും വ്യക്തിത്വത്തിലേക്കും വെളിച്ചം വീശുന്നു. രണ്ടാം ഭാഗത്തു ബക്കററിനെ വധിക്കുവാനായി ഭടന്മാർ എത്തിയെങ്കിലും മടങ്ങിവരുമെന്ന് പറഞ്ഞ് അവർ പോകുന്നു. പുരോഹിതർ ആർച്ചിബിഷപ്പിനെ പള്ളിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി വാതലുകൾ അടക്കുന്നു. പക്ഷേ രാജാവിന്റെ ഭടന്മാർ മടങ്ങിയെത്തിയപ്പോൾ വാതലുകൾ തുറക്കുവാൻ ബക്കററു ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മദ്യപിച്ച ഭടന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുന്നു. അവസാനനിമിഷം വരെ ദൈവത്തോടു നീതിപൂർവ്വതയോടെ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിയുന്നുണ്ട്.

ധാർമ്മിക ബോധത്തിലധിഷ്ഠിതമായ നാടകത്തെപ്പോലെ ഈ കാ

വ്യനാടകവും പ്രലോഭനത്തിന്റെ നാടകമാണെന്ന് മത്തീസൺ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ എല്ലാത്തരം പ്രലോഭനത്തെയും അതിജീവിച്ച് ആത്മീയ വിശുദ്ധി കൈവരിക്കുവാൻ ഈ നാടകത്തിലെ നായകൻ സാധിക്കുന്നു. പീഡാൻഭവങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തിയായ ക്രിസ്തുവിന്റെ പരിശുദ്ധിയുടേയും ആത്മത്യാഗത്തിന്റേയും ഓർമ്മകൾ ഉണർത്തിവിട്ടു ജീവിതമാണ് ബക്കററിന്റേതു്. ലോകത്തിന്റെ പാപങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളും ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ട് കമിശിന്റെ വേദനയിലേക്ക് ആഴ്ന്നിറങ്ങിയ ക്രിസ്തുദേവന്റെ ജീവിതം ഈ നാടകത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ നാം പലപ്പോഴും ഓർത്തുപോകും. “എന്റെ കാര്യം ദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഞാൻ ശവകുടീരത്തിൽനിന്നും ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കും” (I shall rise from my tomb to submit my cause before God's throne) എന്ന് ബക്കററ് പറയുന്നതു് ശ്രദ്ധിക്കുക. ദൈവത്തിന് മനുഷ്യനോടുള്ള സ്നേഹം വ്യക്തമാക്കുവാനും, മനുഷ്യനെ നയിക്കുവാനും, മനുഷ്യനെ ദൈവത്തിന്റെ വഴികളിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുവാനുമാണ് ബക്കററ് രക്തസാക്ഷിയായതു്. ക്രിസ്റ്റിൻ രക്തസാക്ഷിത്വം ദൈവത്തിന്റെ കല്പനയനുസരിച്ച് ഉണ്ടാകുന്നതാണെന്നു ക്രിസ്തുമസ് ദിനത്തിൽ ബക്കററ് നടത്തുന്ന പ്രഭാഷണത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. ക്രിസ്തുമസ് ദിനത്തിന്റേയും കർണ്ണാനയുടേയും അർത്ഥവ്യാപ്തിയെക്കുറിച്ചും ഫെസ്റ്റത്തെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം അവിടെ പറയുന്നുണ്ട്. ക്രിസ്തുവിന്റെ പീഡനത്തിന്റേയും ആത്മബലിയുടേയും പാത സ്വീകരിക്കുവാനാണ് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതെന്ന് ബക്കററ് സൂചിപ്പിക്കുകയാണ്. രക്തസാക്ഷിത്വം മനുഷ്യന്റെ ആഗ്രഹമനുസരിച്ചല്ല നടക്കുന്നതു്. ദൈവത്തിന്റെ ഇഷ്ടമു മുമ്പിൽ മനുഷ്യന്റെ ഇഷ്ട പരാജയപ്പെടുന്നു. ഒരു യഥാർത്ഥ രക്തസാക്ഷി ദൈവത്തിന്റെ ഒരുപകരണമാത്രമാണ്. ക്രിസ്തുമസ് ദിന പ്രഭാഷണത്തിൽ ഉടൻതന്നെ ഒരു രക്തസാക്ഷിയെ കാണേണ്ടിവരുമെന്നു മുന്നറിയിപ്പും നൽകുന്നുണ്ട്. സ്വന്തം മരണം മുമ്പിൽകണ്ടു പ്രവാചകനെപ്പോലെയാണ് ബക്കററ്

അവിടെ സംസാരിക്കുന്നത്. തിന്മയിൽനിന്നും നന്മയെ വലിച്ചെടുക്കുവാൻ ദൈവത്തിനു കഴിയുമെന്ന് ബക്കററിന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വം തെളിയിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലുന്നതു തിന്മതന്നെയാണ്. പക്ഷേ അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലെ ദൈവഭക്തി ഉത്തേജിപ്പിക്കുവാനും പുതുക്കാനുമാണ്. അങ്ങനെ ദാരുണമായ ഒരു കരുതിയിലൂടെ വിശുദ്ധമായ ലോകത്തിലേക്ക് ബക്കററ് കടക്കുന്നു.

പ്രാചീനമായ ഗ്രീക്ക് ദുരന്തനാടകങ്ങളിലെപ്പോലെ ഈ നാടകത്തിലും സംഘഗാനങ്ങൾ ഉയരുന്നുണ്ട്. കാൻറർബറിയിലെ സ്ത്രീകൾ പാടുന്ന സംഘഗാനങ്ങൾക്ക് നാടകത്തിന്റെ ശില്പാലനയിൽ വലിയ അർത്ഥപ്രസക്തിയുണ്ട്. നാടകത്തിലെ ചലനത്തെ കാഴ്ചക്കാരുടെ ഭാവങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുവാനാണ് അതുപയോഗിക്കുന്നതു്. ചലനത്തെ അതിന്റെ വികാരപരമായ സംഘർഷത്തിലൂടെ ഉയർത്തിക്കാണിച്ച് തീവ്രമാക്കുകയും കാഴ്ചക്കാർക്ക് നാടകാനുഭൂതി ഒരാലാതാപോലെ പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ സംഘഗാനങ്ങൾ വിജയിക്കുന്നു. നാടകത്തിന്റെ തുടക്കത്തിലെ സംഘഗാനത്തിൽ ഇനി വരുവാൻ പോകുന്ന ദാരുണമായ ബലികർമ്മത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അർത്ഥവത്തായ സൂചനകൾ അടങ്ങിയിരുപ്പുണ്ട്. മധ്യകാലജീവിതത്തിന്റെ വിശ്വാസങ്ങളും രീതികളും പ്രകടമാക്കുന്ന കല്പനകളാണ് ഇവിടെ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതു്. ആദ്യത്തെ സംഘഗാനത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന വാക്കുകളും ബിംബങ്ങളും പ്രതിരൂപങ്ങളും മരണത്തിന്റേയും ഭീതിയുടേയും തീവ്രത നിറഞ്ഞതാണ്. മരണത്തിന്റേയും ബലികർമ്മത്തിന്റേയും കറുത്ത നിഴലുകൾ ഓരോ വാക്കിലും നിറഞ്ഞുകവിയുന്നു. ഇരുട്ടിന്റേയും വിധിയുടേയും ഇരുണ്ട ബിംബങ്ങൾ നാടകത്തിന്റെ ആന്തരിക ഘടനയിലേക്കുള്ള താക്കോലുകളാണ്. ‘അപകടം നമ്മെ മാടിവിളിക്കുന്നില്ലേ?’ ‘ദൈവവിധി വരാനായി കാത്തിരിക്കുന്നു’, ‘നാം മുകസാക്ഷികളായിത്തീരുന്ന’ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വാക്കുകളിൽ കാൻറർബറിയിലെ സ്ത്രീകളുടെ ആപദശങ്കയും

N B S NEWS

ഭാരതീയ സാഹിത്യചരിത്രം

(ഒന്നാം ഭാഗം)
ചിഫ് എഡിറ്റർ:
ഡോ: കെ. എം. ജോർജ്ജ്
15 ഭാരതീയ ഭാഷകളെ സാഹിത്യരൂപങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജിച്ച്, 10 ശാഖകളായി തരംതിരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാഹിത്യചരിത്രാവലോകനമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം.
വില: 150-00

കവിതയുടെ സാഹചര്യം
കെ. പി. ശശിധരൻ
മലയാളവിമർശനസാഹിത്യത്തിന് അവഗണിക്കാനാകാത്ത ശക്തനും സിദ്ധിമാനമായ ഒരു നിരൂപകന്റെ ശ്രദ്ധേയമായ കൃതി. വില: 11-00

ആത്മഹവ്യം
എൻ. കണ്യുപിള്ള
വിരീയുംമുമ്പേ കർത്തൃപോയവകവിതയുടെ ആസ്വാദ്യത നിറഞ്ഞ കാവ്യശില്പം. വില: 6-00

മംഗളധന്വി
ആർ. മംഗളകുമാരി
പിഞ്ചു മനസ്സുകളുടെ ആർദ്രഭാവങ്ങളെ ഉദ്ദിപനം ചെയ്യുന്ന മനോഹരമായ 14 കവിതകൾ. വില: 3-50

ഭാഗ്യം വിൽക്കുന്നവർ
സുധാവാദ്യർ
പത്തു നല്ല കഥകൾ. നമ്മുടെയൊക്കെ കഥകൾതന്നെ. വില: 4-00

ഉപാസന
സുധാവാദ്യർ
23 കവിതകളുടെ സമാഹാരം. വില: 4-00

നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം - 686 001.

34/83-84

തിവ്രമായ ഭയവും തിങ്ങിനിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ സംഘഗാനത്തിന് പ്രവചനാത്മകമായ അന്തർദർശന (Prophetic intuition) അതിന്റെ സ്വഭാവമുണ്ടെന്ന് കാവ്യനാടകത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാതാവായ നെവിൽ കോഗിൽ (Nevill Coghill) രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു വളരെ ശരിയാണെന്ന് പിന്നീടുള്ള ഭാഗങ്ങളിലെതുപോൾ നാം മനസ്സിലാക്കുന്നു. 'അവർക്ക്' അറിയാവുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതലായി അവർ സംസാരിക്കുന്നത് വെന്ന് തോമസ് ബക്കറർ ആദ്യം വരുമ്പോൾ പറയുന്നുണ്ട്. ഈ ഭാഗത്ത് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഓരോ ബിംബകല്പനയും വ്യാപകമായ അർത്ഥമുണ്ട്. സന്തോഷപ്രദമായ ഡിസംബർ (Happy December) എന്ന പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ ക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനം മാത്രമല്ല ബക്കററിന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വം കൂടി അതിലന്തർഹിതമായിരിക്കുന്നു.

രണ്ടാംഭാഗത്തുയരുന്ന സംഘഗാനങ്ങളും നാടകത്തിന്റെ ആന്തരികസ്ഥനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. നാല് യോദ്ധാക്കൾ വാളുകളുമായി തിരിച്ചുവരാനുവേണ്ടി പോയതിനുശേഷം ഉയരുന്ന കോറസ്സ് ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഭയാനകവും പൈശാചികവുമായ ബിംബകല്പനകൾ അതിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. കാഴ്ചക്കാരിൽ വെറുപ്പും മനഃപൂർവ്വമുണ്ടാക്കുവാൻ അവയ്ക്ക് സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അനിവൃന്ധനകൾനിറഞ്ഞ ബിംബങ്ങളിലൂടെ തിന്മയുടെ പ്രാകൃതമായ കരുത്തു വ്യക്തമാക്കുകയാണ്. അവയിലൂടെ കാഴ്ചക്കാർക്കു മനസ്സ് ശുദ്ധീകരിക്കുകയാണ് നാടകത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. പ്രാകൃതമായ ആഭിചാരക്രിയകളിലെന്നപോലെ ഇവിടെയും മനസ്സിന്റെ ശുദ്ധീകരണമാണ് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നതു്. ബക്കറിനെ കൊലചെയ്തതിനുശേഷം ഉയരുന്ന സംഘഗാനവും നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കുന്നുണ്ട്. കറുത്ത ആഭിചാരകർമ്മത്തിന്റെ പ്രാകൃതമായ താളക്രമത്തിൽ ഉയരുന്ന 'Clear the air! Clean the sky!' എന്ന ആരംഭിക്കുന്ന അക്രമാസക്തമായ സംഘഗാനത്തിൽ അശുദ്ധി ദർശിച്ചപ്പോഴുള്ള വന്യമായ പ്രതിഷേധം രൂപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ നാടകത്തിൽ എലിയട്ട് രാഷ്ട്രീ

പു

പുറുവീഴുന്ന

ശബ്ദം

നിറഞ്ഞ നദിയിൽ-

മലർന്നൊഴുകുന്നവന്റെ

മനസ്സ്

രക്തവും വാക്കുകളും തമ്മിലുള്ള

സ്पर्ശം

പൂക്കുവും ദേഹവും തമ്മിലുള്ള

ലയം

ക്രോധത്തിന്റെ തീകെടുത്താൻ

തീർത്ഥാടകമായ വരുന്ന

കൂട്ടുകാരൻ

നാലാംയാമവും നടന്നുവരുന്ന

മരണവും

നിലയായ് പെയ്യുന്ന നിലാവ്

നീലപ്പർവ്വതങ്ങൾ

ഇരുട്ടു മരങ്ങൾ കറുത്തപക്ഷികൾ

പാളത്തിന്റെ ഉരുക്കുതലയിണ

കൽച്ചീളുകളുടെ കിടക്ക

വണ്ടിവരുന്നതോന്നെന്നു

സൂഷ്മനയിൽകൊത്തിയ സർപ്പം

കവിതയുടെ മകുടിയുത്തുകേട്ട്

തിരിച്ചുപോകുന്നു

തിരിച്ചുപോകുന്നു

II

അഗ്രംകുറഞ്ഞ

ദർശകൊണ്ടെന്റെ

യത്തിനും ഭൗതികമായ സുഖഭോഗങ്ങൾക്കും ആധിപത്യമുള്ള ലോകത്തിൽ ആത്മീയവിശുദ്ധിയുടെ പ്രാധാന്യം എടുത്തുകാണിക്കുകയാണ് ബലികർമ്മത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെയാണ് അതു നിർവ്വഹിക്കുന്നതു്. ചരിത്രപുരുഷനായ ബക്കറിന്റെ ജീവിതത്തിൽ ദിവ്യമായ വിശുദ്ധി കണ്ടു നാടകത്തു അദ്ദേഹത്തെ ആധുനികമായ പശ്ചാത്തല

ശിരോമിഖിതത്തിന്റെ അർത്ഥന്റെ പരിപൂർണ്ണത

അച്ഛനമ്മമ്മയും

തർപ്പണം ചെയ്തവൻ

മാളമില്ലാത്ത

പാമ്പിനു സ്വന്തം

മണ്ണു പിള-

ന്നഭയം കൊടുത്തവൻ

പാളത്തിൽ തലവച്ചു

ചാകുവാണെന്നിലെ

പാപിക്കു ഞാനിന്നു

വിധിയെഴുതുവോൾ

ഞെട്ടിത്തന്നിടർന്ന

ചുവന്ന പുഷ്പമെൻ

നെറുകയിൽവീണത്

സ്വപ്നത്തിൽകണ്ടു

മാനസുദ്ധന്റെ മനസ്സിൽ കലാപവും

കണ്ണിൽനിറയുന്ന മുകുടിലാപവും

III

അടുപ്പമിരിക്കാൻ വിരകല്പ-

എന്റെ കവിതയെന്ന്

എഴുത്തറിവില്ലാത്ത-

എന്റെ അമ്മക്കറിയാം

എഴുത്താണിതൊണ്ടു മുറിഞ്ഞു-

വിരലുകൊണ്ടുതന്നെ

ഞാനെഴുത്തുപഠിച്ചു

പുഴക്കരത്തു വസന്തം

എനിക്കൊരു പുവുതന്നു

ചെണ്ണൊരുത്തി കടിഞ്ഞൂൽക്കനിയുടെ-

കരളുരുത്തുന്ന

ബധിരന്റെ സിംഹണി പാട്ടുതന്നു

മരിക്കുംമുമ്പൊരുത്തൻ കരുടനു കണ്ണുതന്നു

മുറിവുകളുടെ വസന്തമാണെന്റെ-

ജീവിതം

മുറിവുകളുടെ വസന്തമാണെന്റെ-

ജീവിതം.

എ. അയ്യപ്പൻ

ത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. ചരിത്രത്തിൽ നിന്നും സ്വീകരിച്ച ഇതിവൃത്തം ചുരുക്കം ചില ഭാഗങ്ങളിൽ തിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചരിത്രത്തിൽ ബക്കറിനെ കൊലചെയ്തതിനു ശേഷം തങ്ങൾ രാജാവിന്റെ യോദ്ധാക്കളാണെന്ന് വിളിച്ചുപറയുകയാണ്. എന്നാൽ നാടകത്തിൽ അവർ ചെയ്ത കുറ്റത്തിന് മാപ്പ് പറയുന്നു. മാത്രമല്ല ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രാ

ഷ്ട്രീയത്തിനും സാംസ്കാരികരീതിക്കും യോജിച്ചുമട്ടിൽ ഗദ്യത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ സംസാരിച്ചുകഴിഞ്ഞു രംഗം വിട്ടുമ്പോൾ വീണ്ടും പന്ത്രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്തരീക്ഷമുണ്ടാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ചരിത്രാന്തരീക്ഷവും സമകാലികമായ അന്തരീക്ഷവും സമർത്ഥമായി ഇണക്കിക്കൊണ്ടു പോവുകയാണ് നാടകത്തു്. പന്ത്രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ

പ്രശ്നങ്ങളാണ് എലിയത് ഉന്നയിക്കുന്നതെങ്കിലും അതിൽ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ തരിശുഭൂമികളുടെ ആത്മീയവന്ധ്യതയും ധർമ്മസങ്കടങ്ങളും സംഭൃതമായിരിക്കുന്നു നമുക്കു കാണാവുന്നതാണ്.

നായകനായ തോമസ് ബക്കറിന്റെ മനസ്സിൽ നടക്കുന്ന ആത്യന്തര തീവ്രമായ ആത്മസംഘർഷം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടിയാണ് ഒന്നാം ഭാഗത്തു നാല് പ്രലോഭകന്മാരെ (Tempters) സൃഷ്ടിച്ചത്. ആ പ്രലോഭകന്മാരായി ബക്കറ്റ് നടത്തുന്ന സംവാദം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ നടന്ന തീവ്രമായ ആത്മസംഘർഷത്തിന്റെ പ്രതിരൂപാത്മകമായ ആവിഷ്കാരമാണ്. ബക്കറിന്റെ ഉള്ളിൽ

ലെ വിരുദ്ധസ്വഭാവമുള്ള നാലുപേർ പുറത്തുചാടി അദ്ദേഹത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണ്. ആനന്ദത്തിലും സൗഭാഗ്യത്തിലും ആകൃഷ്ടനായ മനുഷ്യൻ, രാഷ്ട്രീയശക്തിയിൽ തല്പരനായ മനുഷ്യൻ പള്ളിയുടെ ശക്തി ആഗ്രഹിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ, സ്വർഗ്ഗീയമായ മഹത്വം കൊതിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള നാലുപേരും ബക്കറിന്റെ ഉള്ളിലെ സംഘർഷത്തെ സമർത്ഥമായി നാടകീകരിക്കുന്നു. ബക്കറ്റ് പ്രതിഷ്ഠിക്കാത്ത നാലാമത്തെ പ്രലോഭകൻ പറയുന്നതു പുണ്യവാളന്മാരുടെ മഹത്വത്തെക്കുറിച്ചും രക്ഷസാക്ഷിത്വത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അനശ്വരതയെക്കുറിച്ചുമാണ്. അതു തന്റെ ആഗ്രഹമാണെന്ന് ബക്കറ്റ് തന്നെ തുറന്നുപറയുന്നുണ്ട്. രക്തസാക്ഷിത്വത്തിലൂടെ സ്വർഗ്ഗീയമായ മഹത്വം കൊതിക്കുന്ന സ്വാർത്ഥനായ മനുഷ്യൻ ബക്കറിന്റെ വ്യക്തിത്വത്തിൽ അടങ്ങിയിരുപ്പുണ്ട്. നാടകകൃത്തു തന്റെ നായകനെ തികവുററു പുണ്യവാളനായി മാറാതെ, കറുത്തൊക്കെ സ്വാർത്ഥതയുള്ള പച്ചയായ മനുഷ്യനായിത്തന്നെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

എന്നും മനുഷ്യനെ നേരിടുന്ന നൈതികമായ സംഘർഷത്തിന്റെ ചരിത്രം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനിടയിൽ എലിയത് അതിശയീകമായ തലത്തിലേക്ക് ചിലപ്പോൾ കടക്കുന്നു കാണാം. ബിംബകല്പനകളുടെ സഹായത്തോടെയാണ് അതു സാധിക്കുന്നത്. യാഥാർത്ഥ്യം

അതിന്റെ ദൃശ്യപരമായ വ്യാഖ്യാനത്തിനും, സംഘർഷം കൂടുതൽ അർത്ഥവത്താക്കുന്നതിനും പ്രതിരൂപാത്മകമായ ഗൂഢസൗന്ദര്യം ആവാഹിക്കുവാനും, ബിംബകല്പനകളെ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നുണ്ട്. കാവ്യബിംബങ്ങളെ മഹപരമായ അനുഭൂതി സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള ശക്തമായ ഒരു യാഥാർത്ഥ്യം മാറിയതിരിക്കുന്നതും കാണാം. മനുഷ്യനും കാലവും ദൈവവും അനശ്വരതയും തമ്മിലുള്ള സങ്കീർണ്ണമായ ബന്ധം സൂചിപ്പിച്ച ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് വിശദമാക്കുവാൻ വേണ്ടി എലിയത് ചക്ര (wheel) മെന്ന ബിംബം ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. നാടകത്തിലുടനീളം കാണുന്ന ചക്രമെന്ന ബിംബകല്പന വിശദമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ജീവിതത്തിന്റെ സ്വഭാവം ചക്രത്തെപ്പോലെയാണെന്നും കഴിഞ്ഞകാലത്തിന്റെ ആവർത്തനം സംഭവിക്കുന്നുവെന്നും അതുപോലെയാണ് മനുഷ്യന്റെ അവസ്ഥകളെന്നും ബക്കറ്റ് ആദ്യഭാഗത്തു ഒരിടത്തു പറയുന്നുണ്ട്. ജീവിതമെന്ന ചക്രത്തെ തിരിക്കാമെന്ന് വിവ്വ്ഡികൾ മാത്രമേ കരുതുകയുള്ളുവെന്നും വിശദമാക്കുന്നു. കാലത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ എടുത്തുകാണിക്കുന്ന ചക്രത്തിന് മറ്റൊരു വിധത്തിലും അർത്ഥപ്രസക്തി കണ്ടെത്താം. ഈ നാടകത്തിന്റെ ഘടനതന്നെ കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചക്രത്തിന്റേതാണ്. ഒന്നാം ഭാഗത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന നാല് പ്രലോഭകന്മാർ രണ്ടാം ഭാഗത്തെത്തുമ്പോൾ നാല് യോദ്ധാക്കളായി രൂപം മാറുന്നതു ശ്രദ്ധിക്കുക. ഒരു പ്രാകൃതമായ ബലികർമ്മത്തിന്റെ ക്രൗര്യം നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷത്തിലാണ് തോമസ് ബക്കറ്റ് കൊലചെയ്യപ്പെടുന്നത്. ബക്കറ്റ് ചക്രത്തിന്റെ മധ്യത്തുനിൽക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ കൊലചെയ്യുന്ന യോദ്ധാക്കളുടെ വാളുകൾ ചക്രത്തിന്റെ ഇലകളായി പടർന്ന് വളരുന്നതുപോലെ നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെ മതാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്ന അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെയാണ് ഈ നാടകത്തിലെ നായകൻ വിമുഖിതയുടെ ലോകത്തേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നത്.

000

ആധുനിക ഹിന്ദികവിതയിൽ 'വേദനയുടെ കവി'യായി അറിയപ്പെടുന്ന ശ്രീമതി മഹാദേവിവർമ്മയുടെ ഭാവഗീതങ്ങൾക്ക് കണ്ണനീർത്തുള്ളിയുടെ

കണ്ടതെങ്കിൽ മഹാദേവിക്ക് ജീവിതം വേദനകളുടെ കൂമ്പാരമാത്രമാണ്. ആത്മനിഷ്ഠമായ വേദനായാതനകളിൽ ഇക്കവി അലയുകയാണ്. വസ്ത്രനിഷ്ഠമായ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിൽ ഒട്ടും താല്പര്യമില്ലാതെ. പ്രകൃതിപ്രതിഭാസങ്ങൾ ദുഃഖത്തിന്റെ തീവ്രതകൂട്ടാനെ ഉപകരിക്കുന്നുള്ളു. തികഞ്ഞ ഏകാന്തതയുടെ വിനാശികളെ ഉദാത്തീകരിച്ച മഹാദേവി ഏകാന്തത സഹിക്കാനാകാത്തതിട്ടാകാം എന്നേ കവിയെഴുത്തുനിർത്തി ഗദ്യരചനയിലേക്കുകടന്നു. ജീവിതത്തെ അതിന്റെ തനിമയിൽ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഗദ്യത്തിന്റെ ഭാഷയാണല്ലോ കൂടുതൽ നല്ലതു്.

* *

ഉത്തരേന്ത്യക്കാർ ആറുമാസപുരസ്സരം കൊണ്ടാടുന്ന വസന്തോത്സവമാണ് ഹോളി. സമഭാവനയുടേയും സഹവർത്തിത്വത്തിന്റേയും മഹത്തായ സന്ദേശം ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന ഹോളിദിനത്തിൽതന്നെയാണ് മഹാദേവി ജനിച്ചതു്. 1909-ൽ. കവിതയിൽ ആത്മനോമ്പരത്തിന്റെ കനലുകൾ ഊതിക്കാച്ചിയപ്പോഴും മറ്റുള്ളവരുടെ ശ്രേയസ്സിനുവേണ്ടി

കുവറത്തുമധുരീകുരിച കുചരിതി

നൈർമ്മല്യമുണ്ട്. ദുഃഖത്തെ നിരന്തരം ഉപാസിക്കുന്ന അവരുടെ കവിതയിൽ സംഗീതവും ചിത്രകലയും സമഞ്ജസമായി സമ്മേളിക്കുന്നു. ഹിന്ദികവിതയ്ക്ക് അനശ്വരങ്ങളായ പല കാവ്യശില്പങ്ങളും പ്രദാനം ചെയ്ത മഹായാവാദം മൃഗ്യതയുടെ മധ്യത്തോടെ ഒരു പ്രസ്ഥാനമെന്നതിലധ്യ്. ദുർബലമാകുകയും വെറുക്കാനുൾക്കരുതുന്നതുമായി മാറുകയും ചെയ്തപ്പോൾ തങ്ങളുടെ ഗീതങ്ങളിലൂടെ ഹിന്ദികവിതയ്ക്ക് പുനർജന്മം നൽകിയവരാണ് മഹാദേവിയും ബച്ചനും. ബച്ചൻ ജീവിതത്തെ ഒരു മധുചക്ഷുരായാണ്

ജീവിക്കാൻ അവർ മറന്നില്ല. ഈ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപാദത്തിൽ ഒരു ഇൻഡ്യൻ സ്ത്രീക്ക് അമുദവികളെതിരുന്ന എല്ലാ യാതനകളും മഹാദേവിയെ വരിഞ്ഞു മുറുക്കിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, സംസ്കാരസമ്പന്നരും വിദ്യാസമ്പന്നരുമായ മാതാപിതാക്കൾ 'ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ അനുഗ്രഹമായി' ലഭിച്ച ഈ കട്ടിയെ

തുമ്പടൻ തങ്കപ്പൻ

വളരെ നല്ല രീതിയിൽ വളർത്തി. കുട്ടി കാലത്തുതന്നെ അസാമാന്യമായ കഴിവുകൾ കാട്ടിയ മഹാദേവി ബെതുവയസ്സിനുള്ളിൽതന്നെ ഹിന്ദി, ഉർദു, സംഗീതം, ചിത്രകല എന്നിവയിൽ പാരംഗതയായി. ഇക്കാലത്തുണ്ടെന്ന വിവാഹം കുട്ടിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തി. പക്ഷേ അധികം താമസിയാതെ ആബന്ധത്തിൽനിന്ന് മോചിതയായി വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നു. മിഡിൽസ്കൂൾ പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാംറാങ്കുകാരിയായ മഹാദേവി ഇൻറർ ബി. എ. എം. എ. (സംസ്കൃതം) പരീക്ഷകളെല്ലാം പ്രശസ്തമായ രീതിയിലാണ് പാസ്സായത്.

മാതാപിതാക്കൾ വളരെ നിർബന്ധിച്ചെങ്കിലും വിവാഹജീവിതത്തിന്റെ ബന്ധനത്തിലൊതുങ്ങാൻ മഹാദേവി കൂട്ടാക്കിയില്ല. ഒരിക്കൽ ബുദ്ധഭിക്ഷുണിയാകാൻ ആഗ്രഹിച്ച മഹാദേവി ഗാന്ധിജിയുടെ ആഹ്വാനം സ്വീകരിച്ച് സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തേക്ക് തന്റെ മുഴുവൻ സമയവും നീക്കിവെക്കുകയാണുണ്ടായത്. സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തിവരെ പ്രയാഗിലെ ഗ്രാമാന്തരങ്ങളിൽ വിദ്യാഭ്യാസം കൈത്തിരിയുമായി അവർ സഞ്ചരിച്ചു. പിന്നീട് പ്രയാഗ് മഹിളാ വിദ്യാപീഠത്തിന്റെ അടുത്തുനിൽക്കായി ജീവിതം മുഴുവൻ പ്രയത്നിച്ചു. അധ്യാപിക, പ്രിൻസിപ്പൽ, വൈസ് ചാൻസലർ എന്നീ വിവിധ തുറകളിൽ. ഇന്ത്യയിലെ സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് മഹാദേവി നൽകിയ സംഭാവനയും ഒട്ടും കുറവല്ല.

* *

മഹാദേവിയ്ക്ക് കവിത തന്റെതന്നെ ആത്മാവിന്റെ മറ്റൊരു രൂപമാണ്. സംസ്കൃതരൂപം അവരുടെ ഉയിർപ്പായ പ്രതിഭയ്ക്ക് വളംനൽകി. ഒരിക്കലും മങ്ങാത്ത തേജസ്സോടെ ഒതുങ്ങാത്ത ഉൾജ്വലനങ്ങളോടെ സ്കൂൾവിദ്യാർത്ഥിനിയായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ അവർ സാഹിത്യത്തിലേക്ക് മുതലുകുപ്പുനടത്തി. അന്നുമുതലേ ഉത്തരേന്ത്യൻ സദസ്സുകൾക്ക് അവർ ഒരു ഹരമായി. ഗംഗാപ്രവാഹംപോലുള്ള വാക്യോരണി. കവിത തുളുമ്പുന്ന പ്രഭാഷണം. ഹൃദയാന്തരാളത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നുവരുന്ന — വി

ണാനാദത്തിന്റെ മാധുര്യമുള്ള കവിത ചൊല്ലൽ. കവിതാസമാഹാരം ആകെ വിസ്മയിപ്പിച്ച ആ പ്രതിഭ മുപ്പത്തിയഞ്ചാംവയസ്സോടെ കവിതയെഴുത്ത് എ

ആത്മഗാഥ

മഹാദേവിവർമ്മ

കണ്ണിരിന്റെ രാജ്യത്തിൽ, അറുപതു കാറ്റ് പറഞ്ഞതും കനിഞ്ഞുകനിഞ്ഞ ആകാശം കേട്ടതും സന്ധ്യ എഴുതിമുഴുപ്പിക്കാത്തതും പ്രഭാതം വർണ്ണപുത്തിനൽകാത്തതുമായ എല്ലാമെല്ലാം അശ്രുപൂർണ്ണമായ നേത്രങ്ങൾ ഒറ്റ നിമിഷംകൊണ്ട് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അഗാധസമുദ്രത്തിലെറിഞ്ഞതും സ്വാതന്ത്ര്യമായ കൊടുങ്കാറ്റിൽ—

സഞ്ചരിച്ചതും

മോലസപരത്തിൽ ഗർജ്ജിച്ചതും മിന്നലിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ നൊമ്പരമുളവാക്കിയതുമായ ആ ദാഹം— ഈ പുളകോന്മേഷത്തിൽ ജലമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ദിക്കില്ലാത്ത പ്രാചീരമായി മാർഗ്ഗമില്ലാത്ത ചങ്ങലയായി ഓരോ നിമിഷത്തേയും വാതിലാക്കി രോമാഞ്ചമായി വരികയും ശിഥിലമായിത്തീരുകയും ചെയ്ത ആ സ്വപ്നം— ശ്വാസത്തിന്റെ പരദേശത്തിൽ ബലാൻകാരമായി വാസമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

താണ്ട് പൂർണ്ണമായിത്തന്നെ നിർത്തിയതും ഒരു അത്ഭുതമായി അവശേഷിക്കുന്നു. ചെട്ടിക്കിര മുറുത്ത മഹാദേവിയുടെ ആദ്യ കവിതാസമാഹാരമായ “നീഹാര”ത്തിലെ കവിതകൾ എഴുതിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു: തുടർന്ന് കവിതയുടെ

അക്ഷയലോകത്തിലേക്കുള്ള കടന്നുകയറലാണ് കവയിത്രി നടത്തിയത്. “രശ്മി”, “നീരളം” “സാമ്പ്യഗിതം” “ദീപശിഖി” ഇവ. മഹാദേവിയുടെ ഇ

മരണത്തിന്റെ ഉത്സവം അക്ഷയമാണ് ജീവിതത്തിന്റെ ഗീതം അനശ്വരമാണ് ശബ്ദിക്കുന്ന കണത്തിന്—

ആർക്കുട്ടത്തിന്റെ കൂട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ പഥികൻ റൊമ്മുനടന്ന കാലടികൾക്ക് ഉള്ളുകളുടെ വേഷത്തിൽ ലക്ഷ്യസ്ഥാനം കണ്ടുകിട്ടി. കൊഴിഞ്ഞുവീണ പൂവും മുകമായ പൂൽക്കൊടിയും അബോധമായ പെൺകുയിലും ചിരവിരഹിയായ പെൺചാത്തകവും, അനശ്വരസന്ദേശത്തിലൂടെ സ്വർഗ്ഗത്തിനു പറയാൻകഴിയാത്തസത്യം വെളിവാക്കിയിരിക്കുന്നു. അനേപചണം തന്നെയാണ് നിത്യഫലപ്രാപ്തിക്കുള്ള വരദാനം. സാധനതന്നെയാണ് സുന്ദരമായസിദ്ധി. കരച്ചിലിൽ സുഖത്തിന്റെ കഥയുണ്ട് വിരഹം കൂടിക്കാഴ്ചയുള്ള—

രൂപരേഖയാണ്.

രാത്രിയുടെ അന്ത്യയാമത്തിൽ ശലഭമെറിഞ്ഞ് ദീപമായിത്തീരുന്നു. കണ്ണിരിന്റെ രാജ്യത്തിൽ.

പരിഭാഷ: തിരുമല ചന്ദ്രൻ.

രൂപത്തിനും, ഇരുപത്തിയഞ്ചും, ഇരുപത്തിയേഴും മുപ്പത്തിയഞ്ചും വയസ്സുകളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട കാവ്യസമാഹാരങ്ങളാണ്. പിന്നീട് അതായത് 1942-നുശേഷം അവർ കാര്യമായി കവിതകളൊന്നും എഴുതിയില്ല. സംസ്കൃത

കവിതകളുടെ ചില വിവർത്തനങ്ങളെഴുതിച്ചാൽ. ജ്ഞാനപീഠസമ്മാനാർഹമായ “യാദവ” ആദ്യത്തെ നാലു സമാഹാരങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത കവിതകളുടെ സമാഹാരമാത്രമാണ്. ഒന്നു തീർച്ചയാണ്, പ്രതിഭ മങ്ങിത്തുടങ്ങിയതുകൊണ്ടു കവിത എഴുതുന്ന നിർത്തിയ കവിയല്ല മഹാദേവി. ഒരുപക്ഷേ ഒരു റൊമാൻറിക് കവിയായി തുടരുന്നതിലുള്ള അനുചിതം അവർക്ക് തോന്നിയിരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ “വാദ” കോലാഹലങ്ങളിലേക്ക് തന്റെ കവിതയെ എറിഞ്ഞുകൊടുക്കാൻ അവർ തയ്യാറാകാത്തതാകാം.

* *

“മഹായാദവം” മിന്ദി കവിതയിലെ ഒരു കലാപമായിരുന്നു. വ്യക്തിവാദത്തിന് പ്രാധാന്യംകൊടുത്ത കലാപം. കാലഘട്ടം സമ്മാനിച്ച ദുരന്തങ്ങൾ മഹായാദികവികളെ അന്തർമുഖരാക്കി. പേരിലെ അനുചിതം മാറ്റിനിർത്തിയാൽ ആധുനിക ഹിന്ദി കവിതയ്ക്ക് ഈ കാല്പനികവസനം നന്മമാത്രമാണ് ചെയ്തത്. അസുലസർഗ്ഗവൈഭവമുള്ള മൂന്നു കവികൾ ഹിന്ദി കവിതയുടെ ചക്രവാളത്തിൽ ഉദിച്ചുതർന്ന് “മഹായാദവം”മെന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗദീപങ്ങളായി ശോഭിച്ചു. പ്രസാദ്, പത്മിനി, നിരോലാലിമുഖ് ഹിന്ദി കവിത സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു പരിവർത്തനത്തിന് വിധേയമായി. തീക്ഷ്ണമായ ഭാവദീപ്തി, ഗാംഭീര്യം തുളുമ്പുന്ന പ്രതിപാദ്യം, ശൈലീവൈവിധ്യം, നൂതനകല്പനകളിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട കാവ്യാനുഭൂതി, കലാപരമായ സൗഷ്ഠ്യം എന്നിവ മഹായാദത്തിന്റെ സംഭാവനകളാണ്. ഈ നവോത്ഥാന കവിതയുടെ അനുകൂലമായിമാറി മഹാദേവിയുടെ സ്ഥാനം മുൻപൊന്നു തുറന്നുകൊടുക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഒരു റൊമാൻറിക്സ്ഫോടനമെന്നതിലുപരി മഹാദേവിയുടെ ഗീതങ്ങൾ സുകോമളവും. ഭാവദീപ്തവുമായ ശബ്ദവിന്യാസത്താലും ഇന്ദ്രധനുസ്സിന്റെ വർണ്ണരാജിയായും, നാടോടിഗാനത്തിന്റെ സ്വരമാധുരിയായും അനുഭവിക്കാത്ത. പ്രകൃതിയിലും തീവ്രമായ വ്യക്തിപ്രേമത്തിലും സജീവമായ ആത്മാ

വിനെ കണ്ടെത്താനുള്ള ഉത്കൃഷ്ടമായ ആത്മനിഷ്ഠത മഹാദേവിയെ മിസ്സിക്കാക്കുന്നു. ഭക്തകവികളെപ്പോലെ ഒരു യൗഗികമായ അവസ്ഥയ്ക്ക്, ഫർഷോന്മാദാനഭൂതിയ്ക്ക്, നിത്യനിർവൃതിപ്രദമായ പരമാനന്ദബന്ധിക്ക് അവർ കവിതയിലൂടെ സാധ്യത തേടുന്നു. "ആധുനികമീര" എന്ന പേരിന് മഹാദേവിയെ അർഹമാക്കിയ ഒരു ഘടകമാണിത്. മഹാദേവിയുടെ ഈശ്വരചിന്തയിൽ ഉപാസനയ്ക്ക് പ്രാധാന്യമുണ്ട്.

കൃഷ്ണക്ഷേത്രത്തിലെ മീരയാണവർ. പക്ഷേ കൃഷ്ണക്ഷേത്രത്തിൽ എല്ലാം മറന്ന് തന്റെ ജീവിതം തന്നെ ഹോമിച്ച മീരയുടെ ആത്മസമർപ്പണം, ഒരുതരം ഉന്മാദാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്ന ഭക്തിപ്രഹർഷം മഹാദേവിയിലില്ല. ഗീതികാവ്യത്തിന്റെ എല്ലാ മധുരീയയും ഇവരുടെ ഗീതങ്ങളെ സമ്പന്നമാക്കുന്നു. സംഗീതവും അർത്ഥവും ബിംബവും അവിടെ ഗാഢമായി സമ്മേളിക്കുന്നു.

മറ്റൊല്ലാ റൊമാൻറിക് കവികൾക്കു മെന്നപോലെ മഹാദേവിയ്ക്കും പ്രകൃതി സചേതനമായ ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. പ്രകൃതിയുടെ ഉദ്ദീപനാത്മകവും ഹൈന്ദവതകരമായ ചിത്രമാണവർ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. പ്രഭാതം, മധ്യാഹ്നം, സന്ധ്യാനിശിമിനി ഇവയുടെ അനേകാനേകഭാവങ്ങൾ ഒപ്പിച്ചെടുത്ത് അവതരിപ്പിക്കുന്ന എത്രയോഗീതങ്ങൾ മഹാദേവി രചിച്ചിരിക്കുന്നു. കവിഭാവനയുടെ ഒരു പുതിയ ഡൈമെൻഷൻ ആ ചിത്രീകരണങ്ങൾക്കുണ്ട്. ഉദാത്തമായ മഹാദേവിയുടെ കാവ്യം ചിലപ്പോഴൊക്കെ സാങ്കേതികമാണ്, ദുരൂഹമായ അലങ്കാരങ്ങളും കുറവല്ല. മഹാദേവി എഴുതുന്നത് വിശ്വവിനയിൽനിന്ന് അത്യുഷ്മകിലും തനതായ ഒരു സ്വരം ഉതിർക്കാനാണ് ഞാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്.

* *

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യ ഭാഗങ്ങളിൽ അറച്ചാച്ച് അടിവച്ചുതൂടങ്ങിയ ആധുനിക ഹിന്ദികവിത അവിടെനിന്ന് വളരെമേറും മുന്നോട്ടു പോയ്

മലയാളനാട്
വാരിക
വരിസംഖ്യാനിരക്ക്

ഒരു വർഷത്തേക്ക്	90-00 രൂ.
ആറു മാസത്തേക്ക്	45-00 രൂ.
ഒറ്റപ്രതി	-70 രൂ.

ഇന്ത്യക്കു പുറത്തുള്ള വരിസംഖ്യാനിരക്കുകൾക്ക് ഓഫീസിലേക്കെഴുതുക.

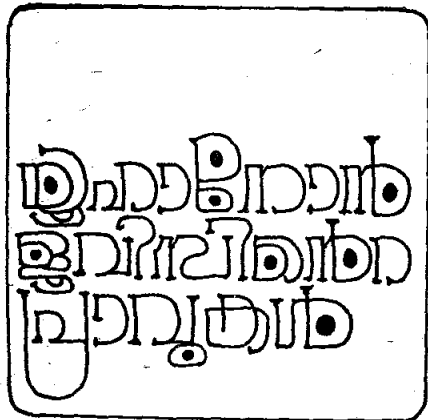
മാനേജർ,
മലയാളനാട് വാരിക,
കൊല്ലം-691013.

ക്കഴിഞ്ഞു. നൂതനമായ ആശയങ്ങളും സമകാലികമായ കാഴ്ചപ്പാടുകളും ഉൾക്കൊണ്ട് കവിത മുന്നേറുകയാണ്. എല്ലാ പരീക്ഷണങ്ങളും കാവ്യമണ്ഡലത്തിലും അരങ്ങേറുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെയൊക്കുമ്പോൾ ഏതാനും നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പെത്തിയ ഗീതങ്ങൾക്കൊട്ടു മാത്രം മഹാദേവി ഹിന്ദികവിതയിൽ ജീവിക്കുമോ? ഭൗതികനായ മനുഷ്യന്റെ അഭൗതികവും അസീമവുമായ മനസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ലോകത്തെ ഭാവനയുടെ നക്ഷത്രവെട്ടത്തിൽ ദർശിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന മഹാദേവിയുടെ രചനകളുടെ വരുംകാല പ്രസക്തിയെന്തു? ഈവക ചിന്തകളൊന്നും മഹതിയായ കവിയിനിയെ അലട്ടുന്നില്ലെങ്കിലും അവരുടെ എണ്ണമറ്റ ആരാധകരെ നട്ടെക്കം കൊള്ളിക്കുന്ന വസ്തുതകളാണ് ഇവ. നിറിച്ചിടിച്ചിരിക്കുന്ന വേദനയുടേയും സുകുമാരകല്പനകളുടേയും സഹജപൂർണ്ണമായ മേളനം ചാത്തയോടെ ഇത്രമാത്രം പ്രാഗത്ഭ്യത്തോടെ നിർവ്വഹിക്കാൻ മറ്റൊരാളുണ്ടാകുന്നതുവരെ മഹാദേവിയുടെ സ്ഥാനത്തിന് ചലനമുണ്ടാകുകയില്ല. 'തന്റെ പ്രാണൻപോലും എരിച്ച് കവിതയാകുന്ന ദീപാവലി' ആഘോഷിക്കാൻ ഒരു പക്ഷേ ഭാവിയയിൽ ഒരു കവിയും തയ്യാറാവുകയുമില്ല.

-0-

കോടതി ലബ്ധിനു പരിയുവാൻ ഏതാനും മിനിറ്റുകൾ മാത്രമേ ശേഷിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. പ്രമാദങ്ങളായിരുന്ന ഏതാനും കേസുകൾക്കു വിധികല്പിച്ച ദിവസവുമായിരുന്നു. ആയതുകൊണ്ടുതന്നെ കോടതിവളപ്പിൽ പതിവിലേറെ ആൾക്കൂട്ടവുമുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് വലിയൊരു ദുരന്തംപോലെ അതു സംഭവിച്ചത്.

കോടതിയുടെ മുകൾത്തട്ടിൽനിന്നും മച്ചിന്റെ പലകകളെ തകർത്തുകൊണ്ട് എന്തോ ഒന്ന് ഒരു വലിയ ശബ്ദത്തോടെ ന്യായാധിപ പീഠത്തിലേക്കു വീണു. ഒപ്പംതന്നെ അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോ അലറിക്കൂവി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് കോടതിവളപ്പുവിട്ട് വെളിയിലേക്ക് ഓടി അയാളുടെ തലയിലും കപ്പായത്തിലും ചിലന്തിവലകളും പൊടിപടലങ്ങളും നിറഞ്ഞിരുന്നു. അയാൾ തന്റെ

കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന കേസ് ഫയലുകൾ ആകാശത്തേക്കെറിഞ്ഞു. ഗൗൺ അഴിച്ചുരി വലിച്ചുകീറി റോഡിലെറിഞ്ഞു.

അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോവിനു ഭ്രാന്തുപിടിച്ചുവെന്ന് ജനം കരുതി. മുകളത്തു വിരൽവെച്ചു മുകരാവാന് അ

ർക്കു കഴിയുമായിരുന്നുള്ളൂ. ബാരിസ്റ്റർ ജെയിംസ് ഫെർണാണ്ടോവിന്റെ പത്രൻ പിതാവിനെക്കാൾ പ്രശസ്തനും ഭരണസ്തനുമായിരുന്നു. അയാളെ എല്ലിക്കുന്ന കേസുകളൊന്നുംതന്നെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പരക്കെ ഒരു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ പ്രേതബാധിതനല്ലാതെ അലറിക്കൂവി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി വളപ്പിലേക്കു ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ സ്വന്തം മുറിയിൽക്കുറിച്ചു കയറുകയായിട്ട് പുറത്തേക്ക് ഇറങ്ങിയതേയില്ല. ആരേയും കാണാൻ അയാൾ കൂട്ടാക്കിയതുമില്ല.

തന്റെ മുറിയിൽ താൻ പുജിച്ചിരുന്ന ക്രൂശിതരൂപത്തിനുമുമ്പിൽ മുട്ടുകുത്തിക്കൊണ്ട് ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. അയാളുടെ കണ്ണീർത്തുള്ളികൾ തൂപ്പാദങ്ങളെ കുതിർത്തു. ഇനിയൊരിക്കലും കർക്കരാനാവാനൊത്ത പതനത്തിലേക്കു ജോൺ വീണ്ടുകഴിഞ്ഞുവെന്ന് അയാളുടെ ബന്ധുക്കളും സുഹൃത്തുക്കളും വിശ്വസിക്കുമ്പോൾ മറിച്ച് താൻ തന്റെ പതനത്തിൽനിന്നും കരോരിക്കഴിഞ്ഞുവെന്ന് അയാൾക്കു തോന്നി. ആ തോന്നലിന്റെ ചിഹ്നങ്ങൾക്കു കീഴിൽ അയാൾ ആശ്വാസവും അഭയവും കണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നതാണ് സത്യം.

ഒരു പക്ഷേ യുഹാഭാസാൻജൂവിസ് എന്ന

കഥ

ബാബു കഴിമറം

വക്കിൽഗുമല്ലൻ ഇന്ന് ജീവിച്ചിരുന്നിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ സത്യം മനസ്സിലാക്കുന്ന ഒരേയൊരാൾ അയാൾ മാത്രമാകുമായിരുന്നു. അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോവിനു ഭ്രാന്തുപിടിച്ചുവെന്ന് പറയുന്ന പൊതുജനത്തിന്റെ നേർക്കു വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് യുഹാഭാസാൻജൂവിസ് അലറിവിളിച്ചു പറയുമായിരുന്നു. ഭ്രാന്തുപിടിച്ചതും നിങ്ങൾക്കാണ്. നിങ്ങൾക്കാണ്. യുഹാഭാസാൻജൂവിസ് അഡ്വ: ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന്റെ പിതാവായ ബാ

ശിസ്തർ ജയിംസ് ഫെർണാണ്ടോവിന്റെ ഗുഹസ്തനായിരുന്നു. പിതാവിന്റെ കാലശേഷം വിശ്വസ്തനായ ഊവിസ് പുത്രന്റെ ഗുഹസ്തനായി. അയാൾ കേവലം ഒരു ഗുഹസ്തൻ മാത്രമായിരുന്നില്ല; ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് ഒരു കറുപ്പൻ പിതാവു കൂടിയിരുന്നില്ല. ബാരിസ്റ്റർ ജയിംസ് ഫെർണാണ്ടോ മരണശയ്യയിൽ വെച്ച് യൂഹാനോൻ ഊവിസിനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു; “തള്ളക്കോഴി ചിറകുകൾക്കീടയിൽ തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ കാക്കുമ്പോലെ ഊവിസിനെ നീ എന്റെ മകനെ കാത്തുകൊള്ളേണമേ...” യൂഹാനോൻ ഊവിസ് ആ വാക്കുകളെ അക്ഷരംപടി അനുസരിച്ചു. മാത്രവുമല്ല അയാൾ അധഃജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് ചിറകുകളായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഉറാവരോ ഉടയവരോ ഇല്ലാത്ത ഒരു അനാഥനായിരുന്നു ഊവിസ്. അയാളുടെ പൂർവ്വചരിത്രം ആർക്കും അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. അയാൾക്ക് ബന്ധുക്കളും സുഹൃത്തുക്കളും എല്ലാമായി ഫെർണാണ്ടോക്കും ബംഗാളിമാരുമുണ്ടായിരുന്നു. കോടതിവളപ്പോഴുചേർന്നുള്ള വക്കീലാഫീസിന്റെ പിന്നിലെ ചാത്തിൽ അയാൾ ജീവിച്ചു.

യൂഹാനോൻ ഊവിസിന് ചില പ്രത്യേകതകളൊക്കെയുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ വക്കീൽ ഒരിക്കലും ഒരു കറുവാളിക്ക് വേണ്ടി വാദിക്കരുതെന്ന് അയാൾ ശഠിച്ചിരുന്നു. നിരപരാധികൾക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്ന കേസുകളാവട്ടെ എങ്ങനെയും വിജയിപ്പിക്കണമെന്ന് അയാൾക്ക് നിർബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. നല്ലവരും മനുഷ്യസ്നേഹികളും ദൈവഭക്തന്മാരായിരുന്ന ഊവിസിന്റെ ഈ പ്രത്യേകതകളെ ഫെർണാണ്ടോവക്കീലന്മാർ മടിച്ചൊരതെ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. കറുത്ത ദൈവവിശ്വാസികളും നിഷ്കളങ്കരായിരുന്ന ഫെർണാണ്ടോമാർക്കു പ്രലോഭനങ്ങളായും സമ്മർദ്ദങ്ങളായും നേരിടേണ്ടിവന്നിട്ടും ആയതിന് യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടും തോന്നിയിരുന്നില്ല. തന്മൂലം പണവും പെരുമയും കൊച്ചായിരുന്ന പല കേസുകളും നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും ജീവിതത്തിലൊരിക്കലും അവർക്കു കേസുകൾക്കു ക്ഷാമം നേരിട്ടിട്ടില്ല. “യഹോവ നിതിമാനെ പട്ടിണികിടത്തുകയില്ല

ദുഷ്ടന്മാരുടെ കൊതിയോ—അവൻ തള്ളിക്കളയുന്ന”. എന്ന സദൃശവാക്യങ്ങൾ അവർക്കു കരുത്തേകി. അവർ യൂഹാനോൻ ഊവിസിനെ തങ്ങളുടെ ഗുഹസ്തനായിട്ടല്ല മറിച്ച് അത്ഭുതഗുരുവും വഴികാട്ടിയുമായി കരുതി ബഹുമാനിച്ചിരുന്നു.

ഊവിസിന് സ്വന്തമായുണ്ടായിരുന്നതുകൂടി പ്രാവുകൾ മാത്രമായിരുന്നു. അയാൾ ജീവിച്ചതും തന്നെ ഒരു പക്ഷേ. ആ പ്രാവുകൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമായിരുന്നു. ചുവന്ന കണ്ണുകളും ചുവന്ന കാലുകളുമുള്ള വെളുത്ത പ്രാവുകൾ. ഒരു പുളിക്കുതു പോലുമില്ലാത്ത വെണ്മയുടെ പശ്യായമായിരുന്നു ഊവിസിന്റെ പ്രാവുകൾ.

പ്രാവുകൾ ഊവിസിന് സ്വന്തം മക്കൾ തന്നെയെന്നെന്ന് പലരും പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ എവിടെപ്പോയാലും അയാളെ വട്ടമിട്ടുപറന്ന് കൊണ്ടു് ആ പ്രാവുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. ബാരിസ്റ്റർ ജയിംസ് ഫെർണാണ്ടോവിനും അദ്ദേഹത്തിനുശേഷം പുത്രൻ ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിനും യൂഹാനോൻ ഊവിസിന്റെ പ്രാവുകളെ ഏറെ പ്രിയമായിരുന്നു. വക്കീലാഫീസിലെത്തിയാലുടൻ ആ പ്രാവുകൾക്കു് എന്തെങ്കിലും അല്പം തീറ്റ കൊടുക്കുന്ന പതിവു് അവർ ഒരിക്കലും മറക്കുകയിട്ടില്ല.

ഊവിസിന്റെ പ്രാവുകളെ എല്ലാവർക്കും അറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ ചിലരെങ്കിലും ആ പ്രാവുകളെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ലാത്തതാണു സത്യം. കോടതിയിൽ ഊവിസിനോടും ഫെർണാണ്ടോമാരോടും ഒപ്പം ആ പ്രാവുകളും എത്താറുണ്ടായിരുന്നു. ചിലപ്പോഴൊക്കെ ജഡ്ജിയുടെ തലയിലേക്കും മറ്റു വക്കീലന്മാരുടെ തോളിലേക്കുമാകെ ആ പ്രാവുകൾ പറന്നുചെല്ലും. അപ്പോൾ പലരുടേയും നെറററി ചുളിയുകയും ശിപായിമാർ ഓടിവന്ന് അവയെ ആട്ടിയകറ്റാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ആർക്കൊക്കെ മുഷിച്ചില്ലെന്നിയാലും, ആരെല്ലാം ബുദ്ധിമുട്ടു പ്രകടിപ്പിച്ചാലും യൂഹാനോൻ ഊവിസിനോ ഫെർണാണ്ടോവക്കീലന്മാരോ ഒരിക്കലും ആ പ്രാവുകളെ കോടതിക്കുള്ളിൽനിന്നും ആട്ടിയകറ്റിയിട്ടില്ല. അവ കോടതിക്കുള്ളിലേക്കു പറഞ്ഞുവെച്ചാലും ശിപായിമാർ തത്രപ്പെട്ടു അവയെ ആട്ടിയകറ്റാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴും അവർ കൗതുകപൂർവ്വം

അതു നോക്കിനില്പാറേയുള്ളു.

ഊവിസ് മരിച്ചതു് അയാളുടെ ആഗ്രഹംപോലെതന്നെ കോടതിക്കുള്ളിൽ വെച്ചായിരുന്നു. കപ്രസിദ്ധിയാർജ്ജിച്ച ഒരു കൊലക്കേസിന് വിധിയുണ്ടായ ദിവസമായിരുന്നു അതു്. അധ്യഃജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് ഇത്രയേറെ തലവേദനയുളവാക്കിയ മറ്റൊരു കേസ് ഉണ്ടായിട്ടില്ല. യൂഹാനോൻ ഊവിസ് അയാൾ

ക്കുവേണ്ടതായ സർവ്വ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും പ്രോത്സാഹനങ്ങളും പതിവുപോലെതന്നെ നൽകി. എന്നിട്ടും ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് പലവിധ മാനസിക സംഘർഷങ്ങൾക്കും ഇരയാവേണ്ടതായിവന്നു. മനുഷ്യമനഃസാക്ഷിക്ക് ഒരുകാലവും പൊറുക്കാനാവാത്തവിധം നിരപരാധിയായ ഒരു സാധു മനുഷ്യനെ കരുതിക്കൂട്ടി ചതിവിലകപ്പെടുത്തി കൊലചെയ്തു നീചന്മാരായ രണ്ടു കൊലപാതകികളെ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടതായ സഹായങ്ങളൊക്കെ ചെയ്യുവാൻ, ആയതിന് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കെതിരെ വാദിക്കാതെ ഈ കേസിൽനിന്നു പിന്മാറ്റുവാണെങ്കിലും തയ്യാറാകണമെന്ന് ചില ഉന്നതകേന്ദ്രങ്ങൾ ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിനോടു് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഒട്ടേറെ പ്രലോഭനങ്ങൾക്കും രാഷ്ട്രീയസമ്മർദ്ദങ്ങൾക്കും ഒടുവിൽ ഭീഷണികൾക്കുപോലും ഇരയാവേണ്ടതായിവന്ന ഒരുവനാൽപ്പിൽ പീലാത്തോസിനെപ്പോലെ കൈകഴുകി പിന്മാറ്റുവാൻപോലും ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ നിർബ്ബന്ധിതനായി.

പക്ഷേ, യൂഹാനോൻ ഊവിസിന് അതു സഹിക്കാനാവാമായിരുന്നില്ല. ഊവിസിന്റെ കണ്ണുകൾ കനൽക്കുകൾപോലെ ജ്വലിച്ചു. അയാൾ തന്റെ ആവനാഴിയിൽനിന്നും സോളന്റെ ഗീതങ്ങൾ ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന്റെ ഹൃദയഭിത്തികളിലേക്കു് എഴുതു്. “അല്ലയോ കേൾ

കെ. സിതീയും ദയയും പിന്തുടരുന്നവൻ ജീവനും നീതിയും മാനവും കണ്ടെത്തും. ന്യായം പ്രവർത്തിക്കുന്നത് നീതിമാന സന്തോഷവും ദുഷ്പ്രവർത്തിക്കാർക്കു ഭയങ്കരവും ആകുന്നു. വീവേകമാർഗ്ഗം വിട്ടുപോകുന്നവൻ ഉത്തരായതട കൂട്ടത്തിൽ വിശ്രമിക്കും. നീതിമാനെ ന്യായവിന്യാസത്തിൽ തോല്പിക്കേണ്ടതിന് ദുഷ്ടന്റെ പക്ഷം പിടിക്കുന്നവരുടെ നാളുകൾ ഇരുണ്ടപ്പോകും...” അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോവല്ലാതെ ആരുനെ വാദിച്ചാലും കൊല്ലപ്പെട്ട സാധുചന്ദ്രന്റെ ആത്മാവിന് നീതിലഭിക്കുകയും കുറ്റവാളികൾ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായില്ലായെന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ തീർച്ചയുണ്ടായിരുന്നു.

പക്ഷേ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ ജോൺഫെർണാണ്ടോവും സഹപ്രവർത്തകരോടൊത്ത് രാവുകൾ പകലാക്കി സർവ്വ കൃത്യങ്ങളും നിരത്തി പണിയെടുത്തിട്ടും ഒടുവിൽ, വേണ്ടത്ര തെളിവുകൾ നിരന്തരീകരും സംശയാതീതമായി തെളിയിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നാണ് വിധിയുണ്ടായത്.

അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോ വിധി വാചകങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാനായി കേട്ടുകൊണ്ടുനിന്നുവെങ്കിലും കോടതിവരന്തയിൽ നെഞ്ചിൽ കൈപൊത്തി ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ ശിരസ്സുചർമ്മത്തോടെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കടവായിലൂടെ ജീവരക്തം പുറത്തുതൊഴുകി. ആ സമയത്ത് അയാളുടെ വെള്ളപ്രാവുകൾ ഹൃദയം നറുങ്ങി കുറുകിക്കൊണ്ട് അവിടെത്തന്നെ വട്ടമിട്ടുപാറുന്നിരുന്നു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അന്ത്യാഭിമാനം തന്റെ പ്രാവുകളെ കാത്തുനിൽക്കുക എന്നതും മാത്രമായിരുന്നു. അതു തലകുലക്കി സമ്മതിക്കുമ്പോൾ അഡ്വ: ജോൺഫെർണാണ്ടോ എല്ലാ നിമിത്തങ്ങളും വിട്ട് പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.

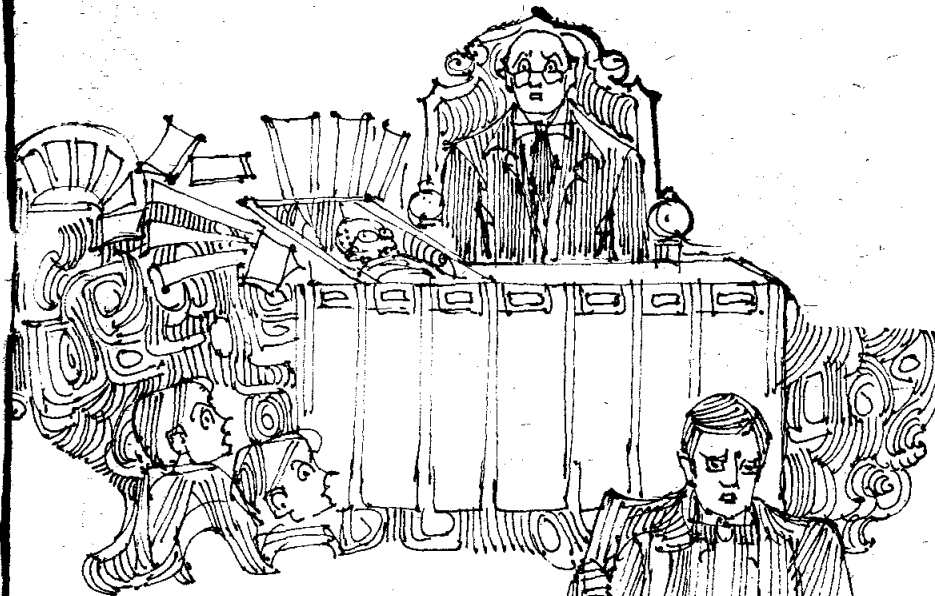
ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കാലശേഷം ജോൺഫെർണാണ്ടോ പ്രാവുകളുടെ കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഏകിലും അവ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കിടയിലുണ്ടായിരുന്ന ആ കോടതി വളപ്പു വിട്ട് പിന്നീടൊരിക്കലും പുറത്തേക്കു പോവുകയുണ്ടായില്ല. അവയ്ക്കു വേണ്ട ധാന്യവും മറ്റു തീറ്റയും അവിടെ എത്തിക്കുവാൻ ഫെർണാണ്ടോ എല്ലാ എർപ്പാടുകളും ചെയ്തു. അയാൾ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പ്രാവുകളെ ആ പ്രാവുകളെ സ്നേഹിച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ആത്മാവും

അവയോടൊത്ത് ആ കോടതി വളപ്പിൽ വട്ടമിട്ടു പരക്കുന്നുണ്ടാവുമെന്ന് ഫെർണാണ്ടോവിനു പലപ്പോഴും തോന്നിയിരുന്നു. വിഷമം പിടിച്ചു കേസുകൾ വാദിക്കുമ്പോഴൊക്കെ ആ തോന്നൽ അയാൾക്കു ശക്തി പകർന്നിരുന്നു. പ്രാവുകളുടെ കറകലിലൂടെ, സത്യത്തിനും നീതിക്കും വേണ്ടി ഉറച്ചുനില്പാൻ യുഹാനോൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന് തന്നോടും വിളിച്ചു പറയുന്നതായി ഫെർണാണ്ടോവിനു പലപ്പോഴും തോന്നി.

എന്തോ ഒരു പഴയ കൊട്ടാരമായിരുന്നു കോടതിക്കെട്ടിടം ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ കാലം മുതൽക്കുതന്നെ കോടതി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതും യാതൊരു മാറ്റവും കൂടാതെ ഈ കെട്ടിടത്തിൽത്തന്നെയായിരുന്നു. യുഹാനോൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പ്രാവുകൾ ഈ കെട്ടിടത്തിന്റെ എഴുപ്പുകളിലും മച്ചിൻ പുറങ്ങളിലും മറ്റും കൂട്ടി കെട്ടി. അഡ്വ: ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ എന്നും അവയെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ കോടതിയിലെത്തുമ്പോൾ പ്രാവുകൾ ചിറകുടിച്ചു കുറുകി പറന്നു വന്ന് അയാളെ സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നു. അപ്പോഴൊക്കെ അയാളുടെ കണ്ണുകൾ നിറയുകയും മറ്റാരും കാണാതെ അയാൾ കൈകൾക്കടുത്ത് തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.

എന്നാൽ ദിവസങ്ങൾ കഴിയുമ്പോഴും പ്രാവുകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു. ആദ്യമായും ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് അതു നേസ്സിലാകുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒടുവിൽ ഇക്കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടപ്പോൾ അയാൾക്കു വല്ലാത്ത ഉത്കണ്ഠയുണ്ടായി. പല വിധത്തിലും അന്വേഷിച്ചിട്ടും പ്രാവുകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞു വരുന്നതിന്റെ രഹസ്യം മാത്രം അയാൾക്കു മനസ്സിലായില്ല. അടുത്ത പ്രാവു വളത്തിൽ കേന്ദ്രങ്ങളിലൊക്കെ അയാൾ അന്വേഷിച്ചു. പക്ഷേ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പ്രാവുകൾ ഒരിടത്തും ചെന്നിരുന്നില്ല.

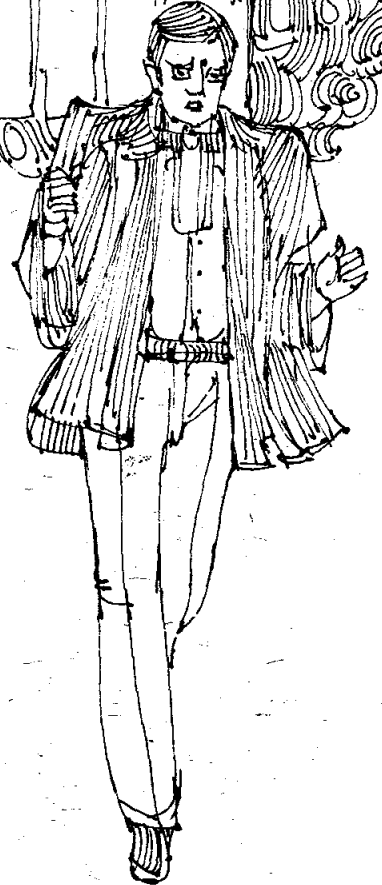
അഡ്വ: ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിനു സ്വന്തം കേസുകൾ പഠിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ കുറഞ്ഞു. ഊണും ഉറക്കവും വെടിഞ്ഞു. അയാൾ പ്രാവുകളെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അയാളിൽ പ്രകടമായി കണ്ടു തുടങ്ങിയ വല്ലാത്തൊരു മാറ്റവും കേസുകളുടെ കാര്യത്തിൽ അയാൾ കാട്ടുന്ന അലസതയും പല കക്ഷികളേയും നഷ്ടപ്പെടുത്തുവാനും ചില കേസുകളുടെ പരാജയ

ത്തിനും ഇടയാക്കിയെന്ന് പുതിയ ഗുഹ്യനും സഹപ്രവർത്തകരും പരാതിപ്പെടുത്തുവാൻ. എങ്കിലും അതൊന്നും തന്നെ അയാൾ കാര്യമാക്കുകയുണ്ടായില്ല. അയാൾ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പ്രാവുകളെക്കുറിച്ചു മാത്രം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പ്രാവുകളുടെ സംഖ്യ ദിനംപ്രതി കുറഞ്ഞുകൊണ്ടുവരിരുന്നു.

ഒടുവിൽ ഫെർണാണ്ടോവിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ആഴത്തിലുള്ള മുറിവുകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും യുഹാനോൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അവസാനത്തെ പ്രാവും കോടതി വളപ്പിൽനിന്നും അപ്രത്യക്ഷമായി. മാസങ്ങളോളം അയാൾ കോടതിയിലേക്ക് എത്തിയതേയില്ല. കേസുകൾ എല്ലാം തന്നെ സഹപ്രവർത്തകരുടെ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ വിട്ടു കൊടുത്തുകൊണ്ട് അയാൾ സോളമന്റെ ഗിതങ്ങളായി സ്വന്തം മുറിയിൽ അടച്ചുപൂട്ടി ഇരുന്നു.

പക്ഷേ അധിക നാൾ കഴിയുമ്പോഴും ഒരു രാത്രിയിൽ അയാൾ യുഹാനോൻ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ സ്വപ്നം കണ്ടു. ഞെട്ടിയുണർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ശബ്ദത്തിൽ സോളമന്റെ ഗിതങ്ങൾ അയാൾ വ്യക്തമായി കേട്ടു. “ജ്ഞാനികളിൽ ജ്ഞാനിയും രാജാക്കന്മാരിൽ രാജാവും ന്യായാധി

പന്മാരിൽ ന്യായാധിപനും ദാവിദിന്റെ മകനും സഭാപ്രസംഗിയുമായ സലോമോൻ ഉറങ്ങുന്നതെന്തെന്നാൽ കഷ്ടകാലത്തു നിക്ഷേപത്തോടുകൂടി നിന്റെ സ്വലം നഷ്ടം നന്നെ. സത്യത്തിന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ ഭൂമിയിലെ ന്യായാധിപന്മാർ നിതിവിതരണങ്ങളെ കള്ളപ്പണത്തിൽ നശിച്ചുപോകും. ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കുന്നവനോ എപ്പോഴും സംസാരിക്കാം, മരണത്തിലേക്കു കൊണ്ടു പോകുന്നവരെ വിട്ടുവീക്ഷിക്കും. കഴുതത്തിലേക്കു വിറച്ചു ചെല്ലുന്നവരെ രക്ഷിച്ചാൻ നോക്കുക...

അന്നു പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നെ ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ കോടതിയിൽ പോയി. ഏറെ പ്രമാദമായിരുന്ന പുതിയ കേസ് എങ്ങനെയും വിജയിപ്പിക്കേണമെന്ന് ആരോ തന്റെ കാതുകളിൽ മന്ത്രിക്കുന്നതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി. അപ്പോൾ എന്തുകൊണ്ടോ തെരുവോരത്തു ചീട്ടുകൾ കശക്കി ചുതുകളിക്കുന്നവരെ ഓർപ്പിച്ചാണ് അയാൾക്കു ഓർമ്മവന്നതു്. തന്റെ കക്ഷി നിരപരാധിയാണെന്ന് ഫെർണാണ്ടോവിന് ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. സർവ്വകഴിവുകളും ഉപയോഗിച്ച് അത്യന്തം സമർത്ഥമായിത്തന്നെ കേസ് വാദിച്ചു.

തന്റെ ജീവിതത്തിൽ അന്നുവരെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിൽ ഏറ്റവും മികച്ച വാദം നടത്തിയതു് ആ കേസിലാവേണ്ടിയാണെന്ന് ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിന് ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ പല തെളിവുകളുടേയും ഉറപ്പ് തന്റെ കക്ഷിക്കു എതിരായിരുന്നു. വിജയത്തിന്റേതായ എല്ലാ പ്രതീക്ഷകളേയും തളത്തിക്കൊണ്ടുള്ള വിധിവാചകങ്ങൾ കോടതിയിൽ മുഴങ്ങുമ്പോൾ ഫെർണാണ്ടോ നിർവ്വീകാരനായി പ്രകടമായ നിസ്സംഗതയോടെ അതു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അയാൾ എല്ലായ്പ്പോഴും അങ്ങനെയായിരുന്നു. തന്റെ ജോലി തികഞ്ഞ തൃപ്തിയോടെ ചെയ്തതിർക്കുക എന്ന കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഫലത്തേക്കുറിച്ച് അയാൾ ചിന്തിച്ചിട്ടേയില്ല. ആയതുകൊണ്ടുതന്നെ വിധി തന്റെ കക്ഷിക്കു അനുകൂലമായാലും പ്രതികൂലമായാലും അയാൾക്കതൊരു പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല.

പക്ഷെ വിധിവാചകങ്ങൾ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കെ തന്റെ കണ്ണിൽപ്പെട്ട

ഒരു കാഴ്ച അയാളെ ആകെ തളത്തിക്കളഞ്ഞു; കോടതിക്കെട്ടിടത്തിന്റെ മച്ചിലെ വിടവുകളിലൊന്നിലൂടെ ഒന്നരണ്ടു വെളുത്ത തുവലുകൾ താഴേക്കു വീഴുന്നു. പക്ഷകളുടെ കാരറിൽ അതു കോടതി മുറിയിലേക്കു വട്ടമിട്ടുപറക്കുന്നു. മറ്റൊരും അതു ശ്രദ്ധിക്കുന്നതേയില്ല.

ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ പെട്ടെന്ന് വരാന്തയിലേക്കിറങ്ങി. കെട്ടിടത്തിനു പിന്നിൽ മച്ചിൻപുറത്തേക്കുള്ള പഴയ ഗോവണിമുറിയിലേക്കു് അയാൾ ഓടി. ഭൂവിച്ചുതൂങ്ങിയ ഗോവണിത്തട്ടുകളെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ മുകളിലേക്കു കുതിച്ചു.

മുകളിൽ മച്ചിൻപുറത്തെ ഇടതിൽ പൊടിപടലങ്ങളിലും ചിലന്തിവലകളിലും മുടി ഉപയോഗത്തുമായ ഫർണിച്ചുകൾക്കും കടലാസുകെട്ടുകൾക്കുമിടയിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന വെളുത്ത തുവലുകളിലേക്കു് അയാൾ തളർന്നുവീണുപോയി. അവിടമകെ യുഹാനോൻ ജൂവിയുടെ പ്രാവുകളുടെ എല്ലുകളും കൊക്കും കാലുകളും ചിതറിക്കിടന്നിരുന്നു.

പ്രഭാത വീണ്ടുകിട്ടിയപ്പോൾ അഡ്വ. ജോൺ ഫെർണാണ്ടോ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന് മച്ചിൻപുറത്തെ ഇടതിനെ കീറിച്ചുവെട്ടുകൊണ്ടു നീങ്ങുന്ന ഒരു കറുത്ത ജീവിയെ അയാൾ കണ്ടു. അതിന്റെ നീലക്കണ്ണുകൾ വെട്ടിത്തളങ്ങി. അസാമാന്യ വലിപ്പമുള്ള ഒരു കറുത്ത പൂച്ച.

ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകാലത്തു് ചീഫ് ജസ്റ്റീസായിരുന്ന ബർണാഡ് സായ്സ് ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നും കൊണ്ടുവന്ന കരിമ്പൂച്ച. കാലങ്ങളായി പരമ്പരകളായി അതു് ഇന്നും ആ മച്ചിൻപുറത്തു ജീവിക്കുന്നു.

അഡ്വ. ജോൺ ഫെർണാണ്ടോവിനു സമനില തെറ്റി. അയാൾ അലറി അട്ടഹസിച്ചുകൊണ്ടു് ആ സന്ദർഭത്തിന്റെ നേർക്കു് എന്തോ വലിച്ചെറിഞ്ഞു. പക്ഷെ ഏറ്റുകൊള്ളാതെ പെട്ടെന്ന് അതു് എവിടെയോ ഒഴിഞ്ഞുമാറി മറഞ്ഞുകളഞ്ഞു.

ഫെർണാണ്ടോ വലിച്ചെറിഞ്ഞ വസ്തു ഭൂവിച്ച മച്ചിന്റെ പലകകളെ തകർത്തുകൊണ്ടു് കോടതിഭിത്തിയിൽ പതിച്ചിരുന്ന രാഷ്ട്രപിതാവിന്റെ ചിത്രത്തോടൊപ്പം ഒരു വലിയ ശബ്ദത്തോടെ ന്യായാധിപപീഠത്തിലേക്കു പതിക്കുകയും ചെയ്തു.

സ്കൂളിന്റെ ശിഖരങ്ങളിൽ വേദനയുടെ കറുത്തമഞ്ഞുവീഴുന്ന വിനാശികളിൽ ഭൂമിയിലൂടെ കെട്ടിവരിഞ്ഞ കൈകളിൽനിന്നും സ്വയം വിമുക്തനായി ഉണർവ്വിന്റെ ഉഷ്ണരതയിൽ അയാൾ ഏഴുനോറുന്നിന്നു.

കണ്ണുകളിൽ പിന്നെയും മയക്കത്തിന്റെ പക്ഷികൾ ആലസ്യത്തിന്റെ ധാന്യമണികളുംകൊത്തി ചിറകടിച്ചു. ഇടതിന്റെ വിഹാലതകളിൽ ശബ്ദവാഹിനികൾ അടഞ്ഞമരുന്ന ശൂന്യതയുമായി രാപ്പാടികൾവരാത്ത ഉറക്കത്തെയും ധ്യാനിച്ചിരുന്നു.

നീണ്ട രാവുകൾക്കുശേഷം സംതൃപ്തിയും നേർത്ത വിരൽത്തുമ്പുകളിൽ സുഗന്ധവുമായി അവർ...

ഓർമ്മയുടെ ശവക്കോട്ടകളിൽ നൊമ്പരത്തിന്റെ മണൽത്തരികൾ ചെപ്പിലിട്ടു

നഷ്ടഭരണത്തിന്റെ തിരിച്ചറിയൽ

കിളിക്കിനടക്കുന്ന ഗതികിട്ടാത്ത ആത്മാവുകൾ യുഗാന്തരങ്ങളായി പുനർജന്മനികളിലൂടെ സത്തതിരയുമ്പോൾ...

അപ്രാപ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്നും അവർ...

വീണ്ടുചിതറുന്ന നിമിഷങ്ങൾ. നിമിഷങ്ങൾക്കു് താളമിററിച്ചുപകരുന്ന തിളങ്ങുന്ന കപ്പിവളുകൾ...നിലത്തു് നിറങ്ങളുടെ ദീപ്തിപരത്തി അവ നൂറുണ്ടുകളായി കൊഴിഞ്ഞുവീണപ്പോൾ... ഇറ്റാലിയൻ കറുത്ത കണ്ണുകൾ... അവയിൽ മരണം നിങ്ങളുണ്ടവന്നു. നിശ്ശബ്ദതയുടെ അ

തിരുകൾ വികസിച്ചു. ഏതോ നൊമ്പരത്തിന്റെയോരവും ചാരി അവർ നിന്നു.

കട്ടി...ബോധതീരത്തിലേക്കു് വീണ്ടും ഞാനെന്റെ ഓടം അടുപ്പിക്കുകയാണ്. ഒരു തിരിച്ചെത്തലിനു് എന്റെ മനസ്സ് രൂപിക്കുകയാണ്.

അയാളിൽ ആവേശത്തിന്റെ നരകം...

ലക്ഷ്യങ്ങളോടു മല്ലടിച്ചു തളർന്നു് ശൂന്യതയിൽ വിലയംപ്രാപിക്കാനായ ഇലയില്ലാത്ത ആൽച്ചില്ലയിൽ വയ്യാലിനെപ്പോലെ ഉറക്കിക്കിടന്ന കാര്യം ചിറകുതറക്കാൻ വെമ്പുന്നു. ആകാശത്തിന്റെ വിദൂരതയിലേതോ നക്ഷത്രത്തിന്റെ മിനുപ്പ്. ഇരുട്ടുകഴിഞ്ഞ ജന്മമെന്നപോലെ ഘനീഭവിച്ച തീരത്തിൽ നിലാച്ചുട്ടിന്റെ ആളൽ.

ചപ്പം ചവറും വാരിയടിച്ചു കടന്നു പോകുന്ന ശിശിരക്കാര്യം. അവസാനത്തെ ഇലയും കൊഴിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അനന്തതയിൽ റെറപ്പെട്ടു് ഋതുക്കൾ തോറും തുവലുകൾക്കു നിറംമാറുന്ന ഒരു

കഥ രശ്മിരൂപൻ

കവിഞ്ചലപ്പക്ഷി. മനസ്സ് വീണ്ടും ഓട്ടുകണ്ണാടിയുടെ വാൽത്തുമ്പുകൊണ്ടു് സ്കൂളിപർവ്വം തുറക്കുകയാണ്. കലാശാലയുടെ സുവ്യക്ത ചിത്രം...

ഓള... കന്നിൻമുകളിൽ അപരിചിതപാതയിലെ റെറപ്പെട്ട തൂത്തുതെന്നുപോലെനിൽക്കുന്ന കോളേജ്. മൃതിയുടെ മധുരഗന്ധം അവിടെയെല്ലാം ചിലന്തിവലകൾനെയുന്നതായി അയാൾ സൂഷ്മതയോടെ പരയുമായിരുന്നു.

എവിടെയോ തകർന്ന കല്ലെ ഗദ്ഗദ്ങ്ങൾ...

അത്മഹത്യചെയ്ത എഴുത്തുകാരിയുടെ

വേദനിക്കുന്ന വൈകുന്നേരങ്ങളിലൂടെ കടവുതാങ്ങിപ്പോക കാലം.

എവിടെയായിരുന്നു തുടക്കം? അല്ലെങ്കിൽ തുടക്കത്തിനെന്ന് പ്രസക്തി. നടന്നുപോകുന്ന വഴികളിൽമാത്രം പ്രസക്തി കണ്ടെത്തുന്ന യാത്രികനായിരുന്നു ഏറ്റവും അയാൾ.

കണ്ടുമുട്ടിയ മുളർത്തും. പിന്നീട്. നീണ്ടയാത്രകഴിഞ്ഞു പകൽവെളിച്ചം തളർന്നു ചുമരുംചാരിയിരിക്കുന്ന പോർട്ടിക്കോവിനടുത്തു്.

നക്ഷത്രത്തരികൾ ചാലിച്ചെഴുതിയ കണ്ണുകളുമായി അവർ...

കുട്ടി...ഈ കലാലയം ഒരു ചതുരംഗക്കളമാണ്...നീണ്ട ചതുരത്തെ തളകെ

ട്ടിനിർത്തുന്ന ഉയരമുള്ള വരാന്തകളെന്നോക്കി അയാൾ പറഞ്ഞു. "ഈ കോളേജിന്റെ പട്ടാളംവരച്ച എഞ്ചിനീയർ ഒരു ചെസ് ട്രാന്നാണ്."

നനഞ്ഞ നേൽ ചുണ്ടുകളിൽ അപ്രകൃതമായ ചിരി.

വരാന്തകളിലൂടെ അനാഥപത്മിന്റെ ഭാവം പകർന്ന് വിദ്യാർത്ഥികൾ നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ആവശ്യത്തിലധികം നീണ്ടുനിന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ ചിരി. അപാരത ഒരു ചുരുളായിച്ചുരുങ്ങിയ കണ്ണുകൾ നിമിഷം പ്രതി വികസിക്കുന്നതു നോക്കിനിൽക്കുമ്പോൾ...

"മധ്യ...നമുക്കെന്നും ഈ വരാന്തയിലൂടെ രഥങ്ങളായി ഉരുളാം. വേഗതയിലുരുങ്ങൂ ഏറ്റുമുട്ടിക്കരാം..."

ദിവസങ്ങളുടെ അനാദിപ്രവാഹം. കാലം യാഗാശ്വാമാണെന്നെഴുതിയ പരിചിതനായ യുവനിരൂപകൻ അയാളുടെ വാക്കുകളെ നിറക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

നഗ്നമായ ശൂന്യതയിൽ ചുവന്ന രക്തംമിക് ഒരു അരണ്ട ചേരപോലെ ഇഴഞ്ഞുകേറുന്നൊരു സന്ധ്യ. മനസ്സിന്റെ നാലകത്തിൽനിന്നും ഏതോ മോതിരപ്പെട്ടിളിയുടെ ചിലക്കൽ.....

"ഔതു..."

വിളികേൾക്കാത്ത പെൺകുട്ടി.

"നീയെന്റെ ഋതുക്കളുടെ പ്രാണ സംഗീതമാണ്. എന്റെ തീവഴിത്തരവുകളിലെ വാതിൽപ്പാളികൾ നീ ഓങ്കാരമോതിയൊരുക്കൂ. നിഗൂഢത നിറയുന്ന കണ്ണുകളാൽ നീയെന്നെ കോരിക്കടിക്കൂ..."

നക്ഷത്രപ്പൊട്ടുകളെ ഹൃദയത്തിൽ സൂക്ഷിക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ മധുരമുള്ള മൗനം. ആലസ്യത്തിന്റെ പരാഗം കവിൾത്തേച്ച അപരാഹ്നത്തിൽ അയാളുടെ ആ മന്ത്രണം.

"ഔതു...ഈ നേരത്തിന്റെ കായുന്ന ചുടായി നീ എന്റെ സിരകളിൽ നിറയൂ...പിന്നെ നേൽ വിരൽത്തുമ്പുകൊണ്ട് തുളവായി ചാലിച്ച നിറ അല്ലമെടുത്തു എന്റെ കണ്ണുകളിലെഴുതൂ."

"കവികൾ ഭ്രാന്തന്മാരാണ്" തത്വജ്ഞാനിയുടെ മുഖഭാവം കടംവാങ്ങിയ പെൺകുട്ടി.

വിനാഴികകൾ എണ്ണാട്ടുണ്ടുകയായിരുന്നു.

പെട്ടെന്ന് മയക്കത്തിന്റെ പുതപ്പുരിയെറിഞ്ഞു ഏതോ ഒരന്യതയിൽ പെൺകുട്ടിയുടെ ദീപമായ കണ്ണുകളിൽ വെളിച്ചംനേടി അയാൾ ചോദിച്ചു. "കുട്ടി നിന്യാരാണ്?"

പെൺകുട്ടിയുടെ കണ്ണുകളിൽ അമ്പരപ്പിന്റെ തുമ്പികളുറഞ്ഞു. പിന്നെ കനിഞ്ഞു നനഞ്ഞ ചുണ്ടുകളാൽ അയാളുടെ കൺപോളുകൾ ലോലമായി അടച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. "ഞാൻ പ്രകാശസാമ്രാജ്യത്തിൽനിന്നുംവരുന്ന ദുതികയാണ്"

വെളിച്ചമുണച്ചുതുടങ്ങിയ താഴ്വരയിലൂടെ അവർ വെറുതെ നടക്കാനിറങ്ങി. ചുവന്ന വെളിച്ചംചാറിക്കിടക്കുന്ന വിജനമായ ഗ്രാമപാത.

വസ്ത്രങ്ങൾ കത്തഴിഞ്ഞുവീണ ആകാശത്തിലേക്ക് കണ്ണുനട്ടുകൊണ്ടു നടക്കുകയായിരുന്ന അയാൾ തിരിഞ്ഞുനിന്നു. പെൺകുട്ടിയുടെ കണ്ണുകളിൽ ചോദ്യഭാവം.

"ഔതു...നിരാവൃതയായ ആകാശത്തിന് സൗന്ദര്യം കൂട്ടരുമല്ലേ?"

ങ്ളും..

നീ നിരാവൃതയാകുന്ന ദിവസം ഞാൻ മനസ്സിൽ സങ്കല്പിക്കുകയാണ്. അന്ന് നീ കടൽത്തരകളിലെ വിനസ്സാകും.

ലജ്ജയുടെ വെള്ളിനൂലിപ്പോലെ ഏതോ ചിന്തയിൽ പുളയുന്ന പെൺകുട്ടി.

ഔതു...ഔതു...

പാടൂ ഒരു താളംമറന്ന താരാട്ടെങ്കിലും. ഔതുസംക്രമത്തിന്റെ ആദിരാഗങ്ങളിൽ നീയെന്നെപ്പൊതിയൂ. നിന്റെ ഗാനം രജതനക്ഷത്രങ്ങളാലുള്ള അനവദ്യ സുന്ദരമായ ഒരാശ്വിനരാത്രിയെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. നിന്റെ സ്വരത്തിൽ പ്രപ

ഞ്ചം ഒരു പരമാണവായിച്ചുതരുന്നു. പാടൂ...

കുട്ടി...നമ്മൾ പരസ്പരം പൂരകങ്ങളായി കഴിഞ്ഞ ആ രാത്രി...

വഴിയിൽ നിലാവീൽ നൃത്തമാടുന്ന ചുളമരങ്ങളുടെ നിഴലിൽ അവളുടെ മടിയിൽ തലവച്ചുകിടക്കുന്ന അയാൾ. അവളുടെ ഉച്ഛ്വാസങ്ങളിൽ ഊഷ്മളത കൂടിക്കൂടിവരുന്നതാമളംവേിച്ചു. വാടിയ മുല്ലപ്പൂവിന്റെ ഗന്ധമുള്ള കറുത്തു ചുരുണ്ട മുടിയിൽ മുഖംപൂശ്ത്തിരിക്കാണ്ടയാൾ ചോദിച്ചു.

"മഴപെയ്യുന്ന സന്ധ്യയിൽ പ്രിയരെയെ കാത്തിരുന്ന കാമുകനെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?"

ഉണ്ടെന്നോ ഇല്ലെന്നോ അവൾ പറഞ്ഞില്ല.

"മഴയിൽ നനഞ്ഞുകിടന്നവൾ വന്നു"

"ജീവലവ്യക്ഷങ്ങൾ തണുത്ത കാറ്റിൽ കോച്ചിവിറച്ചു. പകൽ ചേക്കേറിയിരുന്നു."

ഇപ്പോൾ മിക്ക ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും “ഡോക്ടറോടു ചോദിക്കുക” എന്ന പംക്തി ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരിനമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. മിക്കതും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു് ഡോക്ടറന്മാർ തന്നെ ആയിരിക്കണം. എന്നാൽ ഒരു മാസികയിൽ രണ്ടുവർഷക്കാലം ആ പംക്തിയിൽ ഞാനെഴുതിയിരുന്നു.

ഡോക്ടറോടു ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക

ചോദ്യവും ഉത്തരവും സ്വന്തമായിരുന്നതുകൊണ്ടു് എഴുതി ഫലിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസമില്ലായിരുന്നു. ചിക്കൻപോക്സും സ്റ്റാൾപോക്സും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമെന്താണെന്നായിരുന്നു ഒരു ചോദ്യം. “സ്വന്തം വീട്ടിൽവന്നാൽ ചിക്കൻപോക്സ്, അന്യന്റെ വീട്ടിൽ വന്നാൽ സ്റ്റാൾപോക്സ്” എന്നായിരുന്നു ഡോക്ടർ ‘യമൻജി’ ഉത്തരം നൽകിയതു്. എന്റെ പരിചയക്കാരൻ ഒരു കൃഷ്ണപിള്ളയുണ്ടു്. എന്തെങ്കിലും സുഖക്കേടുവന്നാൽ ഉടൻ പരിശ്രമമായി. മുപ്പതു രൂപ കൺസൾട്ടിംഗ് ഫീസുള്ള ഒരു ഡോക്ടറെ ഉടൻപോയിക്കാണും, അദ്ദേഹം കുറിച്ചുകൊടുക്കുന്ന മരുന്നുകളെല്ലാം വാങ്ങിക്കും. അതു കഴിഞ്ഞു് ഒരു കരുത

ലെന്നനിലയിൽ ആയുർവ്വേദവൈദ്യൻ കൂട്ടക്കണിയാരെക്കണ്ടു് അവിടെനിന്നു് അർഷ്ടവും ഗുളികകളും വാങ്ങും. ഒടുവിൽ മനഃസമാധാനത്തിന്നു് മന്ത്രവാദി പപ്പുപിള്ളയെക്കണ്ടു് ഒരു ചരടുജപിപ്പിച്ചു് കൈയിൽ കെട്ടുകയുംചെയ്യും. രോഗങ്ങൾ വരുകയും പോകുകയും അതനുസരിച്ച കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി മോശമാകുകയുംചെയ്തു. രോഗത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പരിഭ്രമംനിമിത്തം പരിഭ്രമം കൃഷ്ണപിള്ളയെന്നപേർ പതിയുകയും മേലാൽ താൻ പരിഭ്രമിക്കയില്ലെന്നു് അയാൾ നിശ്ചയിക്കുകയുംചെയ്തു. അപ്പോഴാണ് അയാളുടെ രക്ഷകൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതു്. അപ്പപ്പോൾ മൂന്നു വരിയിൽനിൽക്കുന്ന ഡിഗ്രികളുള്ള ഒരു ഡോക്ടർ ഒരു വാരികയിൽക്കൂടി ചികിത്സിക്കുന്നു. ഈ ഡിഗ്രികളുടെ എണ്ണം കണക്കാക്കിയാൽ കൺസൾട്ടേഷൻ ഫീസ് നൂറുരൂപയെങ്കിലും കൊടുക്കണം.

വീനെ വാങ്ങിക്കാൻമുള്ള മരുന്നിന്റെ വിലയും! അതിനു പകരം ഒരേഴുത്തയക്കുന്നള്ള അൻപതു പൈസയും ചക്കാത്തിനു വായിക്കാൻ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വാരികയുടെ വിലയായ ഒരു രൂപയുംമാത്രമേ ചിലവുവരുകയുള്ളൂ. ഇനി സകലതും അദ്ദേഹത്തിൽ സമർപ്പിക്കാം. അധികം താമസിക്കേണ്ടതായിവന്നില്ല കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു് എന്നും രാവിലെ തലവേദന. ഉടനെ ആ വാരികയുടെ കൈറോഫിൽ ഡോക്ടർക്കെഴുതി. “ബഹുമാനപ്പെട്ട ഡോക്ടർ, “എനിക്കു് എന്നും എഴുന്നേൽക്കുന്നതും മുതൽ പത്തുമണിവരെ ഒരു തലവേദന. കാരണമൊന്നുമില്ല. അതു ഭേദമാക്കിത്തരണം.”

തന്റെ എഴുത്തു് പിറേദിവസം രാവിലെ കിട്ടും. ഉടനെ ഡോക്ടർ മറുപടിയെഴുതി പത്രാധിപരെ എല്ലിക്കും. അതു് ഒരുദിവസത്തിനകം അച്ചടിക്കും. അടുത്ത വാരികയിൽ മറുപടി വരുകയും ചെയ്യും. കൃഷ്ണപിള്ള പ്രതീക്ഷിച്ചു. അടുത്തലക്കും വാരിക ചുടോടെ വാങ്ങിനോക്കി. അതിൽ കൃഷ്ണപിള്ള എന്ന പേരുപോലുമില്ല. അതിനടുത്ത വാരികയിൽ തീർച്ചയായും കാണും എന്ന് അയാൾ സമാധാനിച്ചു. അതിനിടയ്ക്കു് ആദ്യം വലതുവശത്തുമാത്രമായി വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന തലവേദന ഇടതുവശത്തേയ്ക്കുകൂടി വ്യാപിച്ചു. അതും ഡോക്ടറെ അറിയിക്കണമല്ലോ. ഉടനെ കൃഷ്ണപിള്ള എഴുതി. “എന്റെ പൊന്നു ഡോക്ടറെ! തലവേദന കൂടിവരുന്നു. ഉടനെ മറുപടി തരണമെന്നുപേക്ഷിക്കുന്നു” അടുത്തയാഴ്ചയും ഉത്തരമില്ല. നാലാഴ്ചയ്ക്കുമുമ്പു കൊടുക്കുന്ന മാറ്ററാണ് രിവകാശിയിൽപോയി അച്ചടിച്ചുവരുന്നതെന്നു പരിഭ്രമം കൂടുന്നപിള്ളയ്ക്കറിഞ്ഞുകൂടല്ലോ. തലവേദനയോടു പനിയും കൂട്ടുപിടിച്ചു. ഇനി ക്ഷമിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. അയാൾ ഡോക്ടർക്കു കമ്പിയടിച്ചു. ഡിഗ്രികൾ മേൽവിലാസത്തിൽ ചേർത്തില്ലെങ്കിൽ ഡോക്ടർക്കു വിരോധംതോന്നുമെന്നുവിചാരിച്ചു് അതെല്ലാംകൂടി ചേർത്തപ്പോൾ കമ്പിയുടെ ചാർജ്ജ് വളരെ അധികമായി. എന്നാലും വലിയ ഡോക്ട

നോവൽ 3

അമ്മയുടെ കുട്ടി

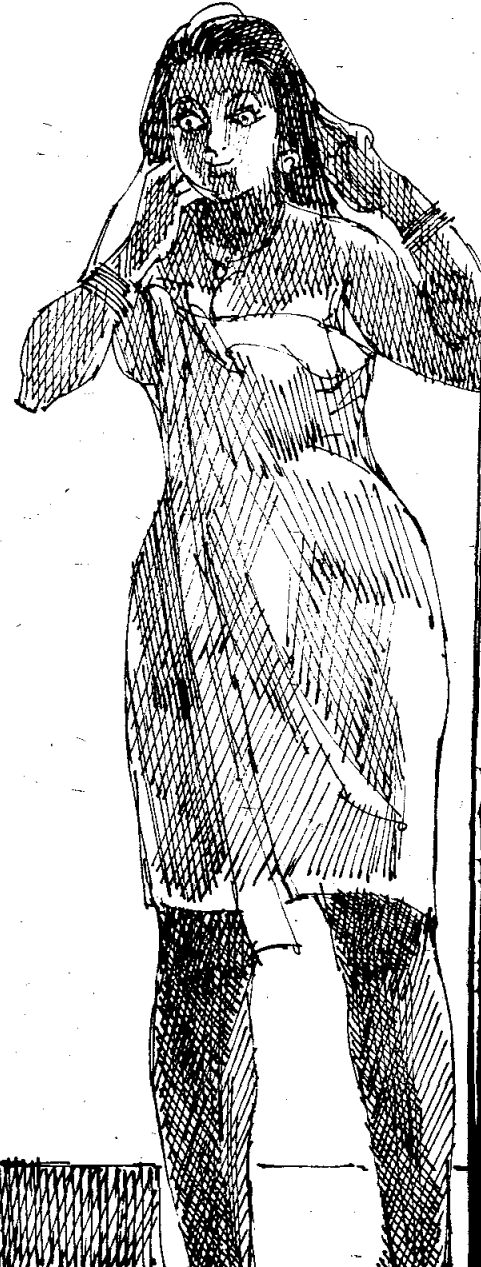
അമ്മയുടെ കുട്ടിയായാണ് ഞാൻ വളർന്നത്. അമ്മയ്ക്ക് ജോലിയുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് സുഖമായിരുന്നു. അച്ഛൻ എക്സ്-മിലിറ്ററി. സ്ഥിരം ജോലി സംബന്ധം. അങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ ഉണ്ടായത്. ഉപേക്ഷിച്ചുപോയിട്ടും അമ്മയ്ക്ക് അച്ഛനെ വലിയ കാര്യമായിരുന്നു. അന്നൊക്കെ എനിക്ക് അപ്പനോട് ഭയങ്കര വിദ്വേഷവുമായിരുന്നു. അ

മ്മന്റെ കാര്യം പറയുമ്പോൾ അമ്മയുടെ കണ്ണു നിറയും. അതെന്തെന്നറിയാൻ അന്നെനിക്ക് കഴിവില്ലായിരുന്നു. അമ്മയെ കരയിക്കുന്ന വിദ്വാൻ എന്ന നിലയിലാണ് ഞാൻ മുപ്പിൽസിനെ വെറുത്തത്. ഉപേക്ഷിച്ചുപോയിട്ടും വല്ല പ്രോഴ്സെസ്സിന് കലങ്ങിച്ചുവന്ന കണ്ണുകളും ചാരായത്തിന്റെ മണവുമായി മുപ്പിൽസ് വരും. അമ്മ അലിയും. മുപ്പിൽസ് ചിരിക്കും. രാവിലെ കാണുകയുമില്ല.

ഈ പരിതസ്ഥിതിയിൽനിന്ന് രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ പഠിച്ചു. ഒന്ന്: മുപ്പിൽസാണ് മിടുക്കൻ. എന്തിന് വെറുത്തേ ഭാരങ്ങൾ ചുമക്കണം? രണ്ട്: പെണ്ണങ്ങൾ വലിയൊരളുവോളം വിഡ്ഢി കളാകുന്നു. പിടിയിലൊതുങ്ങിക്കൊട്ടാതിരുന്നത് അവർ പിന്നാലെ വന്നു കൊള്ളും.

പഠിച്ചത് പിന്നീടാണ്. അതിനു മുൻപ് ഒരു കാര്യം ഞാൻ ഒപ്പിച്ചു. മുപ്പിൽസിനെ വകവരുത്തി. നേരമ്പോക്കല്ല, നേരത്.

അത് പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന സ്കൂളിലാണ് അന്ന് ഞാൻ പഠിച്ചിരുന്നതും. പോക്കും വരവും അമ്മയുടെകൂടെ. പത്താം തരത്തിലായിട്ടും ഇതു തുടർന്നു. സ്കൂളിൽനിന്ന് വരുന്നവഴിയിൽ ചാരായക്കട. അതിനകത്തു മൂപ്പിൽസ് ഇരിക്കുന്നതുകണ്ടു. അമ്മ കണ്ടില്ല.

പെട്ടെന്നാണ് ആശയമുദിച്ചത്: മൂപ്പിൽസിനെ കാച്ചണം. പെട്ടെന്നുതന്നെ വഴിയുംകിട്ടി. വീട്ടിലേയ്ക്കുപോകുന്ന വഴിയിൽ ഒരു കപാറി പുതുതായി തുടങ്ങിയിരുന്നു. വഴി ഇടിച്ചിടിച്ചു നൂൽവഴി മാത്രമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു തള്ളതള്ളിയാൽ അമ്പതടി താഴെ കരിങ്കല്ലിൽക്കിടക്കും. പണി തീർന്നിരിക്കും.

മനക്കണക്ക് കൂട്ടി. മൂപ്പിൽസ് വളരെ വൈകിയേ വീട്ടിലേയ്ക്കുവരൂ. ധാരാളം കുടിച്ചുമിരിക്കും. സമയം കണക്കാക്കാൻ വയ്യ. പക്ഷേ, കരുതിയിരുന്നാൽ ഒപ്പിക്കാം. ഇടവഴിയിലേയ്ക്ക് തിരിയുന്നേടത്തു ചെത്തുകാരൻ നാണവിന്റെ വീട്ടിൽ പട്ടിയുണ്ട്. പട്ടി കരച്ചാൽ ആരോ വരുന്നെന്നാണർത്ഥം. ആ നേരത്തു വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങിയാൽ കപാറിയുടെ മുകളിൽ നേരത്തെ എത്താം.

വായിക്കുകയാണെന്നുമട്ടിൽ ഉമ്മറത്തു തന്നെ കൂനിക്കുടിയിരുന്നു. കോരിച്ചൊരിയുന്ന മഴ. കാതു കൂർപ്പിച്ചു.

മൂപ്പിൽസ് ഒരിക്കലും വിളക്കുപയോഗിക്കാറില്ല. അത്രയും സൗകര്യമാണ്. കാലിടറിവീണ് ചത്തതാണെന്ന് ആളുകൾ വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളൂ.

പട്ടി കരച്ചപ്പോൾ എഴുന്നേറ്റു. അമ്മയുടെ ചോദ്യം: നീയെങ്ങോട്ടാണ്. നന്ദു?

തൊടിയിലേയ്ക്കുവന്നെ. എതു നേരത്തും വന്നുപെട്ടേക്കാവുന്ന അതാവശ്യകാര്യത്തിനെന്താർത്ഥം

അമ്മയുടെ താക്കീത്: ഇതും മഴയുമാണ്. സൂക്ഷിച്ചുപോണം. ഓർച്ചയായി ഇറങ്ങി. പുതുച്ചെ പെയ്യുമ്പോൾ ഏറ്റുമിൻ പിടിക്കാൻ ഇറങ്ങുന്ന സന്തോഷത്തോടെ ഇറങ്ങി.

അമ്മ നോക്കിനിൽക്കുകയായിരിക്കുമെന്നറിയാം. കറേറ്റും വിളക്ക് തെളിയിച്ചു. പിന്നെ മനക്കണക്കുവെച്ച് നടന്നു.

പത്തീരിപ്പാലയുടെ വണ്ണമുള്ള കടമറഞ്ഞു നിന്നു.

ദൂരനിന്ന് മുരടനക്കവും കാരിത്തൂപ്പും കേട്ടുതുടങ്ങി. മൂപ്പിൽസ് വരുന്നു.

പത്തുവാര അക്കലയെത്തി. പിന്നെക്കേട്ടതു വീഴ്ചയുടെ ശബ്ദമാണ്.

ഞാൻ ഒന്നും ചെയ്യേണ്ടിവന്നില്ല. സ്വയം കാലിടറി വീഴുകയായിരുന്നു.

മൂപ്പിൽസ് നടന്നുവരുന്നപ്പോൾ ഉള്ളിൽ കല്ലു വീണതാകുമെന്നാണ് കരുതിയത്. ആയിരുന്നില്ല. മൂപ്പിൽസുതന്നെ വീഴുകയായിരുന്നു.

ഉറപ്പുവരുത്താനാണ് വിളക്ക് തെളിച്ചത്. മൂപ്പിൽസ് കപാറിയിലെ ചെളിയിൽ സുഖമായി കിടക്കുകയാണെന്ന് തോന്നി.

മനസ്സിലുണ്ടായത് നഷ്ടബോധമാത്രം. ഗോൾപോസ്റ്റിലടിക്കാൻ കൊണ്ടുപോയ പതു സ്വന്തം ടീമിലെ കൂട്ടുകാരൻ അവസാനനിമിഷത്തിൽ തട്ടിയെടുത്തു ഗോളടിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന നേരിയ നഷ്ടബോധം.

വിളക്കുമായി വീട്ടിലേയ്ക്കോടിച്ചെന്നു: അച്ഛൻ കപാറിയിൽ വീണുകിടക്കുന്നു.

ഇതും മഴയും വകവെക്കൂതെ അമ്മ മുന്നിലോട്ടു. പിന്നാലെത്താൻ ഞാൻ പാട്ടുപെട്ടു. കാലിടറുമെന്ന ഭീതിയില്ലാതെ അമ്മ. അമ്മയെ രക്ഷിക്കാൻ ഞാൻ.

അമ്മ ഓർച്ചിന്റെ വെട്ടത്തിൽ കാണുന്നു. തൊട്ടപ്പറഞ്ഞുടേയ്ക്കുള്ള ചെങ്കുത്തായ ഇറക്കത്തിലൂടെ ഉരുസിയിറങ്ങുന്നു. തല പിടിച്ചുപൊക്കി അലമുറയിടുന്നു.

റാത്തൽവിളക്കുകളും ഓർച്ചകളും അരിപ്പാപ്പുകളുമായി അയൽക്കാർ ഓടിക്കൂടുന്നു.

വിധി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്നു. പൂർണ്ണ വിരാമം.

വീട്ടിലേയ്ക്കു ചുമക്കുന്നു. കോലായിൽ കിടത്തുന്നു.

മൂപ്പിൽസിന്റെ വീട്ടിൽനിന്ന് അന്തിമവന്ദനം വരുന്നു.

അവരിലൊരാൾ പറയുന്നു: ചാരായക്കടക്കാർക്ക് നഷ്ടം.

അമ്മ കരയുന്നേയില്ല.

തീരുമാനമുണ്ടാകുന്നു: ഇവിടെത്തന്നെ സംസ്കരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

പിറേന്നച്ചായപ്പോൾ ചിത കത്തിയടങ്ങുന്നു.

ഉദക്രിയചെയ്യണമെന്ന് അമ്മ.

മറു പലേടങ്ങളിലായുള്ള ഭാര്യമാരും മക്കളും ശവകാണാൻപോലും വന്നില്ല.

മൂപ്പിൽസിനെ ചിതയിലേയ്ക്കെടുക്കുന്നതിനുമുൻപാണ് എന്നെ ജനിപ്പിച്ച നിതപദ്രവകാരിയായ ഇന്ദ്രിയം ഞാൻ കണ്ടത്. അതൊരു സ്ഥിരമായ ഓർമ്മയായി. മൂപ്പിൽസിനേക്കുറിച്ചോർക്കുമ്പോൾ ആ മുഖമല്ല ജനനേന്ദ്രിയമാണ് ഇന്നും ഞാൻ കണ്ണിൽക്കാണുന്നതും. ഏതവാർദ്ധിനും തികച്ചും അർഹമായത്.

ഉദക്രിയചെയ്യുമ്പോൾ ഞാൻ പൂവും വെള്ളവും എള്ളും ചന്ദനവുമെല്ലാം നൽകിയത് ആ ഓർമ്മയോടെയായിരുന്നു.

അന്നുതന്നെ മൂപ്പിൽസ് എന്റെ ആരാധനാപാത്രമായി മാറിയത് സത്യവുമായിരുന്നു.

എവിടന്നായിരുന്നു തുടക്കം.

പൊതുവെ ആരും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഒരു സ്വഭാവവിശേഷവും മൂപ്പിൽസിന് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വാ തുറന്നാൽ തെറിയേ പറയൂ. ഉറക്കെയുറക്കെ ഗ്യാസ് വിട്ടും കണ്ടെത്തേല്ലാം തൂപ്പും. സോപ്പു തേച്ച് കളിക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. കൃത്യമായി ക്ഷൗരമില്ല. കൊമ്പൻമീശ രണ്ടിടത്തു രണ്ട് രീതിയിൽ വളഞ്ഞുകിടക്കും. മുറുകിമുറുക്കി ചെമ്പരത്തിപ്പൂപോലെ ചുവന്ന വാ മലർക്കെത്തുറന്ന് ചിരിക്കും. പുച്ചുക്കുട്ടിപോലെ തൊണ്ടയിലൊരു മുഴയും. ചെന്നായയേപ്പോലെ ഭക്ഷണം കഴിക്കും. ഇങ്ങിനെയൊരാൾ അമ്മയെ എങ്ങിനെ ആകർഷിച്ചുവെന്നതിന് വേറെയെന്തു ഉത്തരം ഞാൻ കണ്ടുത്താനാണ്? അമ്പലക്കുളത്തിൽ കളിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ എന്റെ ആയുധത്തിന്റെ അളവ്

കണ്ടുപിടിക്കാൻ മുതിർന്നതും ഈ കണ്ടെത്തലിന്റെ പ്രേരണയാലായിരുന്നു. പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. നേരെ എതിരിലെ കടവിൽ പാറക്കുട്ടി കളിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. സന്ധ്യനേരം. വെളിച്ചം കുറവാണെങ്കിലും കാണാൻ പ്രയാസമില്ല. റെറത്തോർത്തുടുത്തു സോപ്പു പതപ്പിച്ചു തേയ്ക്കുന്നു. കുനിഞ്ഞുനിന്ന് താളി പിഴി

ഞ്ഞു മെഴുകിക്കിടക്കുന്നു. മാറുവരെ വെള്ളത്തിൽ ഇറങ്ങിനിൽക്കുന്ന എനിക്ക് മുഴുവലിപ്പത്തിൽ വിരൽവെച്ച് അളവെടുക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടായില്ല.

കളിക്കുവീൽ വേറെ ആരുമില്ല.

പാറക്കുട്ടിയേത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു.

ആ നില്പ് പാറക്കുട്ടി കണ്ടുപിടിച്ചു തല മുണ്ടുചേർത്തു പിഴിഞ്ഞു പുറകോട്ടിട്ട് നിവർന്നപ്പോൾ ചോദിച്ചു: ഇതെന്തൊരു നോട്ടാ കൂട്ടി?

എനിക്കെന്ത കൃത്യതി തോന്നി.

കല്ലുവുകൾ പിന്നോക്കം കയറി.

പാറക്കുട്ടി കണ്ണുനീർമുട്ടി.

നാടയഴിഞ്ഞ ഷഡ്ഡിയുമായി ഞാനും എന്റെ ആയുധവും വെള്ളത്തിൽനിന്ന് കയറി.

പാറക്കുട്ടിയുടെ കണ്ണുകൾ തുറിച്ചുവന്നു ദൂരെയെങ്ങാണ്ട് ജോലിയുള്ള ഭേന്താവും നെരവയസ്സായ കൊച്ചുകുട്ടിയുള്ള പാറക്കുട്ടി നാലുപാടുമൊന്ന് നോക്കി പതുക്കെ അംഗംകാട്ടി വിളിച്ചു.

തോർത്താതെ കരയിൽക്കയറി.

തണുത്തിട്ടെന്നുപോലെ കൈകൾ മുന്നിൽ പിണച്ചുകെട്ടി ആയുധം ഒളിപ്പിച്ചുപിടിച്ചു പാറക്കുട്ടിയുടെ പിന്നാലെ നടന്നു.

വീട്ടിലേയ്ക്കു പോകേണ്ടതു് ഒരേ വഴിയിലാണ്. പാറക്കുട്ടി തന്റെ വീട്ടിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു തിരിഞ്ഞുനോക്കി തലകൊണ്ട് ക്ഷണിച്ചു.

നല്ല മഴ.

വീട്ടിലേയ്ക്കു കല്ലുവെട്ടിയ കഴിയിലേയ്ക്കാണ് പാറക്കുട്ടി പോയതു്. പിന്നാലെച്ചെന്നു.

അതു് ആദ്യത്തെ അനുഭവമായിരുന്നു.

ആയുധം തൊട്ടുമുന്നിൽ കണ്ടപ്പോൾ പാറക്കുട്ടി പറഞ്ഞു: അമ്മമ്മേ.

പോരുമ്പോൾ ക്ഷണിച്ചു: ഇന്നും വരണം.

മറുപടിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല.

അതിനുശേഷമാണ് ഞാൻ കഷ്ടതിലായതു്. ക്ലാസ്സിൽ ഇരിക്കാൻപോലും വയ്യാതെയായി. പാറക്കുട്ടിയുടെ ഓർമ്മവരുമ്പോൾ ആയുധം ഉപദ്രവിച്ചു. അദ്ധ്യാപികമാർ പാഠമെടുക്കുമ്പോഴും ഇതുണ്ടായി.

കോളേജിലേയ്ക്കു പോരുമ്പോളും പാറക്കുട്ടിയേത്തന്നെ സ്ഥിരമായി ശരണംപ്രാപിച്ചു. ഉണ്ണുനോറും തച്ചിയേറുന്നതു്

പോലെയാകുന്നു.
രാവിലേയും വൈകുന്നേരവും കളി
യാടി.

അമ്മയ്ക്ക് എന്തോ സംശയംതോന്നി.
അമ്മ ചോദിച്ചുതുടങ്ങി: രാവിലെ ക
ളിച്ചതല്ലേ ഈ മഴക്കാലത്ത് ഇനിവൈ
കുന്നേരവും ആ തണുപ്പിൽ ?
ഉറക്കെയൊരു ചിരി ചിരിച്ചു.
മുപ്പിൽസിൻറെ ചിരി.
അതുകേട്ട് എനിക്കുതന്നെ അത്ഭുത
മായി

അമ്മ പകച്ചുനിന്നു.
താൻ വീണ്ടും ചിരിച്ചു.
രാത്രി ചോറ്റു വിളമ്പുമ്പോഴാണ്
അമ്മ പറഞ്ഞത്: ഏതായാലും അമ്മ
നെപ്പോലെയാവണം.

അതെന്താണ് അങ്ങനെയെന്ന് ചോ
ദിച്ചില്ല. ഒരിക്കൽക്കൂടി ചിരിച്ചു.
ഇങ്ങനെ ചിരിക്കാൻ ഇപ്പോൾ എ
ന്താണ് ഉണ്ടായതെന്ന് അമ്മ ചോദിച്ചു.
ചിരിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ട്
വേണോ എന്ന് ഞാനും ചോദിച്ചു.

അമ്മയുടെ കൂട്ടുകാരിതന്നെ അമ്മയെ
പറിച്ചത് അമ്മ അറിഞ്ഞതുമില്ല.
സക്കുളിലെ വാർഷികദിവസം. എനി
ക്കൊരു വേഷമുണ്ടായിരുന്നു, നാടകത്തിൽ
ഒരു കൃഷിക്കാരന്റെ വേഷം. ഒറ്റത്തോർ
ത്തു, തലയിൽ പാളത്തൊപ്പി. അമ്പതു
വയസ്സ്. മേയ്ക്കപ്പിന് നാലായണിക്കൂടി
മിസ്റ്ററായിരുന്നു. അവരുടെ വിരമ
കൾ എന്റെ മുഖത്ത് ചായം തേച്ചപ്പോ
ളെപ്പിടിക്കാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതായി.
എന്താ കൂടി?

ഒന്നുമില്ല എന്ന മുളൽ.
പക്ഷേ, ടീച്ചർ കണ്ടുപിടിച്ചു.
എന്റെയീശപരാ!
ഞാൻ സ്വയം ശപിച്ചു.
ടീച്ചർ ചോദിച്ചു: ഇതുമായി സ്റ്റേജിൽ
കയാനോ!

അങ്ങനെയെങ്ങാൻ സംഭവിച്ചാൽ എ
ന്തായിരിക്കും. കൂവൽ! എവിടെയെന്നും
നാടകം!

ഇങ്ങ് വരു, ടീച്ചർ ചുമലിൽ പിടി
ച്ച് മുൻപിൽ നടത്തി.
പോയത് തൊട്ടപ്പറഞ്ഞ ടീച്ചേ

ഴ്സ് റൂമിലെ ടോയ്ലററിലേയ്ക്ക്.
ആദ്യമാണോ, കൂടി?

അതെയെന്ന് കളവു പറഞ്ഞു.
കാര്യം വേഗം കഴിക്കാനായിരുന്നു ടീ
ച്ചറുടെ ബദ്ധപ്പാട്.

ടീച്ചർ പറഞ്ഞു: ഒന്നും പേടിക്കേണ്ട.
എല്ലാം ശരിയായും.
ആർക്ക് പേടി.

ടോയ്ലററിൽനിന്ന് പുറത്തുകടന്ന്
മേയ്ക്കപ്പ് റൂമിലെത്തി മുഖത്തെ ചായം
രുകാരായത്ത് വീണ്ടും നേരെയൊക്കാൻ
തുടങ്ങിയ ടീച്ചർക്ക് വീണ്ടും വിഷമി
ക്കേണ്ടിവന്നു: എന്ത്!

ഞാൻ നിസ്സഹായതയടനെയിച്ചു. സ
ത്യം പറഞ്ഞാൽ എന്റെ ഇഷ്ടത്തിന് വ
ഴങ്ങിയല്ല മുപ്പിൽസ് ഉയിർത്തെഴുന്നേറ
തും—

വീണ്ടും ടോയ്ലററിലേയ്ക്ക്,
അങ്ങനെ മൂന്നുതവണ.

മൂന്നാം തവണ തിരികെപ്പോകുമ്പോൾ
ടീച്ചർ പറഞ്ഞു: ഇനിയും എന്നേക്കൊ
ണ്ടു വയ്യ.

കർഷകൻ അരങ്ങത്തെത്താൻ നേരവും
വൈകിയിരുന്നു. മുഖത്തെ ചായം ശരി
യാക്കി അരങ്ങത്തെത്തിയപ്പോഴേയ്ക്ക്
മുപ്പിൽസ് വീണ്ടും ശല്യംതുടങ്ങിയിരു
ന്നു. തലയിലെ പാളത്തൊപ്പി അഴി
ച്ച് അതിൽ ഒളിപ്പിച്ചുപിടിച്ചു ഡയ
ലോഗുപറഞ്ഞു ഒരുവിധം രക്ഷപ്പെട്ടു.

ആ പാളത്തൊപ്പിയില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ
ആരെങ്കിലും കഴങ്ങിയേനെ.

നാടകത്തിലെ നല്ല നടനുള്ള ഒന്നാംസ്
ഥാനവും കിട്ടി. മേക്കപ്പ് മിസ്റ്ററുതന്നെ
യായിരുന്നു ന്യായാധിപ.

കണക്കിലല്ല വികാശനെന്ന ന്യായ
ത്തിന്മേൽ ടീച്ചറുടെ വീട്ടിൽ ട്യൂഷനും
തുടങ്ങി. ടീച്ചർതന്നെ പറഞ്ഞതനുസ
രിച്ചായിരിക്കണം അമ്മ അറിയിച്ചു:
കണക്കെന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞുതരാമെന്ന്
ടീച്ചർ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊല്ലപ്പുറി
ക്കുതല്ല അവസാനപ്പരീക്ഷയാണല്ലോ.
അമ്മയ്ക്കുതറിയാൻ?

മുകളിലെ മുറിയിലെ ട്യൂഷൻ സാധാ
രണപലിശയിൽനിന്ന് കൂട്ടുപലിശയി
ലേയ്ക്കും സംഖ്യാഗണിതത്തിൽനിന്ന്
ബീജഗണിതത്തിലേയ്ക്കും കടന്നു.

കോളേജിലേയ്ക്ക് പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ അ
മ്മയേക്കാൾ അധികം കമഞ്ഞത് ടീച്ച

റായിരുന്നു. സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് എത്ര
യോരുവണ താക്കീതും തന്നു.

മുപ്പിൽസിൻറെ ഒരു പത്രാസ്യ എന്ന്
മാത്രമാണ് ഞാൻ മനസ്സിൽപറഞ്ഞത്.
ആയുധത്തിന് ദുഷ്ടമൊന്നുമില്ലെന്ന്
കണ്ടുപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അത്
വേണ്ടത്ര ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അഭ്യാസ
വും കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

മദ്യപാനവും വശത്താക്കിയിരുന്നു.
ടീച്ചറിൽനിന്നാണ് അതിനാവശ്യമായ
പണം കിട്ടിയത്. ഒരു ദിവസം ട്യൂ
ഷൻകഴിഞ്ഞ് പോകുമ്പോൾ പറഞ്ഞു:
എനിക്ക് അഞ്ചുരൂപികുവേണം.

എന്തിന്?
ആവശ്യമുണ്ട്.

കയ്യിൽക്കിട്ടിയ ഉറപ്പുകണോട്ടുമായി
ചാരായക്കടയിൽ കയറി. മുട്ടക്കറിയും
ഒരുഗ്ളാസ്സ് ചാരായവും അകത്താക്കി.
ബാക്കി ചില്ലറ വാങ്ങി ഇറങ്ങുമ്പോൾ
ആരോ പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു: തന്നേടെ
മോൻതന്നെ.

ആദ്യമാണെന്നോ പരിചയമില്ല
ന്നോ ആരെയും അറിയിക്കാതെ കഴിച്ചു
കൂടി.

വഴിയിലിറങ്ങി.
സമ്പദ്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

പത്തടി നടന്നതിങ്ങുന്നതിനുമുൻപ്
മുപ്പിൽസ്, അകാരണമായി, ഉണർന്നു
തുടങ്ങി.

നേരെ ടീച്ചറുടെയരികിലേക്കുതന്നെ
ചെന്നു.

ഭർത്താവുണ്ടെങ്കിലും കട്ടികളില്ലാത്ത
ടീച്ചർ. ഭർത്താവിന് ഔണിൽ പലച
രക്കുകയാണ്. രാത്രി പത്തുകഴിഞ്ഞേ
കടയച്ച് വരികയുള്ളൂ.

ദേഷ്യമേറിയുള്ള ചോദ്യം: ചാരാ
യം കടിച്ചു, അല്ലേ?

ചിരിച്ചു.
ഞാനെന്റെ കണ്ണുകൾ എന്റെ അരയി
ലേയ്ക്ക് പായിച്ചു. ടീച്ചറുടെ കണ്ണുകൾ
വഴിയേവന്നു.

പിന്നെ ശാസനയുണ്ടായില്ല.
അമ്മ മണംപിടിക്കാതിരിക്കാൻ

ഉള്ളി ചവപ്പിച്ച് യാത്രയാക്കുമ്പോൾ
ഓർമ്മിപ്പിച്ചു: ഇനി ഇങ്ങനെ ചെയ്യ
രുത്.
ഇല്ലെന്ന് മുടി.

പക്ഷേ, പിറ്റേന്നും ടീച്ചർതന്നെയാ
ണ് പണം തന്നത്.

ഇത്രയൊക്കെ വിദ്യാഭ്യാസംകഴിഞ്ഞാ
ണ് ഞാൻ കോളേജിലെത്തിയത്.
നളിനിട്ടിച്ചുരുടെ കഥ അങ്ങനെയായ
തിൽ പിന്നെ എന്താണത്ഭുതം? ഞാനെ
ന്താചെയ്യാൻ?

(തുടരും)

(31 -ൽനിന്നും തുടർച്ച)

റെ നേരിട്ടുകാണുന്നതിലും ലാഭമാ
ണല്ലോ.

ഒടുവിൽ അഞ്ചാമത്തെ ആഴ്ച ഡോക്ടറു
ടെ മറുപടി വരുകതന്നെയല്ല. “നിങ്ങൾ
എഴുന്നേൽക്കുന്ന സമയംചുരുക്കി എന്നു പ
റഞ്ഞാൽ, എത്രമണിയെന്നു ഞാൻ എങ്ങ
നെ ധരിക്കും? പിന്നെ തലവേദന. നി
ങ്ങളെല്ലാം മലയാളത്തിൽ തലവേദനയെ
ന്ന് തലയിൽവരുന്ന ഏതു വേദനയ്ക്കും
പറയും. തലമെന്താൽ ഹെഡ് ഹെഡ്”
എഴുന്നാണ് തലവേദനയ്ക്കു സാധാരണ
പറയുക. എന്നാൽ വേദന രണ്ടുതരമു
ണ്ട് എയ്ക്കും വെയിനും. ഇതിലേതാണ്
നിങ്ങളെ പിടികൂടിയിരിക്കുന്നതെന്നു
വ്യക്തമല്ല. അടുത്തുള്ള ഡോക്ടറെക്കണ്ടു
ചികിത്സയിപ്പിക്കുക.”

കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്ക് ദേഷ്യവും നിരാശ
യും പരിഭവവും ഒന്നിച്ചുവന്നു. “അതിനു
തന്റെ ശുപാർശവേണോ?” എന്നു ചോ
ദിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ വാരിക ചുരുട്ടി
കൂട്ടി നിലത്തെറിഞ്ഞു. ഒരു ടാക്സി
പിടിച്ചു ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ഡോക്ട
റെപോയിക്കണ്ടു. അദ്ദേഹം കുറിച്ചുകൊ
ടുത്ത മരുന്നുകളെല്ലാം വാങ്ങിച്ചു. തിരച്ചു
പോകുന്നവഴിക്ക് കട്ടക്കണിയാരെക്കണ്ടു
ഗുളികയും അമിഷ്യവും വാങ്ങി ഒടുവിൽ
പച്ചപ്പിള്ളയെക്കൊണ്ട് ഒരു ചരട്ടുപി
റ്റിച്ചു കയ്യിൽകെട്ടി.

വീട്ടിൽചെന്നു സുഖമായിരിക്കിടന്നു
ണ്ടുകയംചെയ്യ.

അ

ത്രതന്നെ—അവർക്കൊക്കെ അതൊരു നേരവോക്കായിരുന്നു. അല്ലാതെ എന്റേതുപോലെ അവളുടെ പിന്നാലെ ഭ്രാന്തെത്തു പാഞ്ഞിരുന്ന ഒരാളേക്കാൾ അവർക്കൊക്കെത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരൊറ്റ കട്ടിക്കുപ്പോലും. അവരെല്ലാം തന്നെ അവളെ ഒരു വെറും തൂപ്പുകാരിയായി മാത്രമേ കണ്ടിരുന്നുള്ളൂ. കണക്കാക്കിയിരുന്നുള്ളൂ. കരുതിയിരുന്നുള്ളൂ. അവിടെ നിത്യവും ഓരോ കാര്യങ്ങൾക്കായി വരാറുള്ള നൂറുകണക്കുകളിൽ ഒന്ന്.

പിന്നെതുകൊണ്ട് എന്റെ മനസ്സുമാത്രം ഇത്രയേറെ ചാലമാകുന്നു ഇത്രമാത്രം വ്യത്യസ്തമാകുന്നു ഇതുകണ്ട് നീചമാകുന്നു ഇത്രവളരെ അധഃപതിക്കുന്നു ഇത്രയേറെ ദുർബ്ബലമാകുന്നു ഇത്രയധികം ആവേശഭരിതമാകുന്നു ഇത്രമാത്രം ആക്ഷേപജനകമാകുന്നു.

ഇതെത്ര ഭ്രാന്താണ്?!

എത്രകൊണ്ട് ഞാൻ മാത്രം ഇങ്ങനെ ഭ്രാന്തനാകുന്നു.

വെറും ഒരു തൂപ്പുകാരിയല്ലേ! നീലയോ വിലയോ ഇല്ലാത്ത, നീച ജാതിയിൽപ്പെട്ട ഒരു പണിക്കാരത്തി!

അവളെ നോക്കി നോക്കി നിർവ്വതിയടയ്ക്കുക, മറ്റൊന്നിലും ശ്രദ്ധയില്ലാതാവുക!

മറ്റൊരാൾക്ക് അർത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുക!

ഈ ഭ്രാന്തും, ഇതിങ്ങനെ തുടർന്നുപോയാൽ എന്തായിരിക്കും എവിടെ ആയിരിക്കും അതിന്റെ അന്ത്യം?!

ഞാൻ ഭയപ്പെടാൻ തുടങ്ങി.

നൂറ്റിലധികം കട്ടികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഞാനൊരുത്തൻമാത്രം ഇത്തരത്തിലാകുമ്പോൾ എന്നിൽ തീർച്ചയായും എന്തോ തകരാറുണ്ടെന്നു എന്തോ കുറവുണ്ടെന്നു എന്തോ അസാധാരണതയുണ്ടെന്നു എന്തോ ...എന്തോ ...എന്തൊക്കെയോ ഉണ്ടെന്നു...

ഞാനൊരു രോഗിയാകുകയോ?

എന്നിങ്ങ പേടി തോന്നിത്തുടങ്ങി— അതൊരു തെറ്റിദ്ധാരണയായിരുന്നു. **പിറ്റി**

ആ എന്തോ എന്തോ എന്തോ ഒക്കെ എന്നിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്നു എന്നതു വാസ്തവമാണ്. കിടന്നിരുന്നെല്ല.

ഇന്നും കിടക്കുന്നുണ്ട്. എന്തൊരു മഹാശാപം!

ഡോക്ടറായാർവിലുണ്ടായിരുന്ന താൽക്കാലികസങ്കേതത്തിൽനിന്നും, ഞങ്ങളുടെ വാസസ്ഥലം പുതിയ ദിക്കിലേക്കു മാറ്റി.

യത്രമാത്രമായിരുന്നില്ല അക്കാലത്തുണ്ടായ പ്രധാന മാറ്റം—അതിലെ അന്തേവാസി കളുടെ മനോഭാവത്തിനും മാനസികനിലയ്ക്കും ചിന്താഗതിക്കും ആവശ്യങ്ങൾക്കും ആശയങ്ങൾക്കും എല്ലാത്തന്നെ തികച്ചും അപ്രതീക്ഷിതമായ ആകസ്മികമായ നിഗൂഢമായ ഒരു പരിണാമപ്രക്രിയ അന്തർലീനമായി ഉരുത്തിരിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നിയമത്തിന്റെ ചാട്ടവാറുമാത്രം കൈമുതലായുണ്ടായിരുന്ന ഉസ്മാൻഖാൻ നെപ്പോലത്തെ വിദ്യാവിഹീനനും അല്പബുദ്ധികളും നിർദ്വയതമായ മേലധികാരികളുടെ നിഷ്കരുണയും ബുദ്ധിശൂന്യവും സർവ്വോപരി പ്രകോപനപരവുമായ പെരുമാറ്റം തുടക്കംതൊട്ടുതന്നെ ഞങ്ങളിൽ പലരുടേയും ആത്മാഭിമാനത്തെയും തറവാടിത്തത്തെയും കലീനതയെയും സംസ്കാരശൂന്യതയെയും കത്തിക്കീറി വൃണപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. അതോടൊപ്പം ഒരേനേദിനമെന്നോണം കാലത്തിന്റെ പ്രവാഹസരണിയിൽ പ്രക്ഷുബ്ധമായ പരിണാമങ്ങളും സംഭവിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ അപ്പോഴൊക്കെ

പക്കൻ

ഇതിനെല്ലാടയിൽ അടുത്തായി അവിടുത്തെ വ്യക്തമായി അനുരണനം കൊണ്ടിരുന്ന പ്രകമ്പനംകൊണ്ടിരുന്ന അത്യുഗ്രമായ അസൗഹൃദവും അസഹിഷ്ണുതയും അമർഷവും ആരുമാരും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. അതു് ഒരതിഭയങ്കരമായ സ്പോടനത്തിനു് കളമൊരുക്കുകയായിരുന്നെന്നു വസ്തുതയും ആരും സ്വപ്നേപി ശങ്കിക്കുകയുണ്ടായില്ല—

കേവലം ബാലിശമായ ഒരു നിസ്സാര സംഭവത്തിൽനിന്നുമാണ് ആ 'കലായക്കോട്ട' ആകെ പൊട്ടിത്തെറിപ്പിച്ച ആദ്യത്തെ തീപ്പൊരി പറന്നുയർന്നതു്.

ആയിടക്കു് ഞങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ലഹ്മാറൻറു്, റോയലിൻഡ്സ് നേവിയിലേക്കു് ദത്തെടുത്ത ഒരു തനി ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ സായിപ്പായിരുന്നു. ലഹ്മാറൻറു് ബ്രൗൺ, ഞങ്ങളെന്തോ ആയിരുന്നു അയാളുടെ നാമധേയം, എന്താണെന്നു് ഇപ്പോൾ ശരിക്കോർക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. പേരൊരുപ്രശ്നമായിരുന്നില്ല. പക്ഷെ അയാളുടെ പെരുമാറ്റം തുടക്കംതൊട്ടുതന്നെ പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു. അയാളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഈ നാട്ടുകാരെല്ലാം തികച്ചും അപരിഷ്കൃതരായ തനി കാടന്മാരായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് കാടന്മാരോടെന്നെടുത്ത് തന്നെയായിരുന്നു അയാളുടെ പെരുമാറ്റവും. റോയൽ ഇൻഡ്സ് നേവിയുടെ എഞ്ചിനീയറിങ്ങു് വിഭാഗത്തിലേക്കു്, പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകാൻവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഒരു ചെറിയ വിദ്യാർത്ഥിസംഘമായിരുന്നു ഞങ്ങളുടേതു്. ആ വസ്തുത പുതുതായി വന്ന സായിപ്പു് മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ലെന്നു് തോന്നുന്നു. മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ തന്നെ കറുത്ത അപരിഷ്കൃതരായ നാട്ടുകാർ തികഞ്ഞ പുച്ഛത്തോടെമാത്രം കാണുകഴിഞ്ഞിരുന്നു ആ അധികാര ഭ്രാന്തൻ. നാവികസേനയിലെ മറ്റൊരു ഞങ്ങളിൽനിന്നു് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സാഹചര്യത്തിലാണു് ഞങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതു് എന്ന വസ്തുത പരിഗണനയിലെടുക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല— ക്രമേണ.....

നിയമങ്ങൾ കർശനമായി. ശിക്ഷകൾ അസഹനീയമായി, ശാസനകൾ രൂക്ഷമായി.

ദിനചര്യകൾ ദുരിതമായി ഞങ്ങളു് അമർന്നശബ്ദത്തിൽ പ്രതിഷേധങ്ങൾ ഉയർന്നു.

ചിലേടങ്ങളിൽ നിഗൂഢതയുടെ ഗർഭപാത്രത്തിൽ പ്രതിരോധത്തിന്റെ ബീജങ്ങൾ ഇണചേർന്നു.

മുകളമായ ശാന്തമായ ജലനിരപ്പിനടിയിൽ അടക്കാനാവാത്ത അമർഷം തിളച്ചു മറിഞ്ഞിരുന്നു.

വെള്ളക്കാരായ മേലധികാരികളുടെ മനസ്സിനു് അജിർണ്ണം പിടിച്ചെടുത്തു, കണ്ണുകളിൽ തിമല കയറിയിരുന്നു.

കാലം മാറുന്നതു് അവർ കണ്ടില്ല. കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽത്തന്നെ അവരതു് കണക്കിലെടുത്തില്ല.

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിനാൽപ്പത്തിരണ്ടിലെ ഭാരതത്തിലാണ് തങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നതെന്ന് ആ അജീർണ്ണ പടി പെട്ട മനസ്സുകൾക്ക് അറിയാനോ തിമല കയറിയ കണ്ണുകൾക്ക് കാണാനോ കഴിയാതെപോയി. അവരും ആയിരത്തി എണ്ണൂററിഅൻപത്തേഴിലെ സായിപ്പു നാരായിത്തന്നെ ജീവിച്ചു.

യൂറോപ്പിലാകട്ടെ ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തിപ്പത്തൊമ്പതിൽതന്നെ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണം ജർമ്മനിക്കെതിരെ യുദ്ധപ്രഖ്യാപനംചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രജായത്ന ഭരണ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ന്യായമായ നിലപാടിനോടു ഭാരതവും പരിപൂർണ്ണമായി അനുകൂലിക്കുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ ആ സമരം ഒന്നുകൊണ്ടും പാരതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ചുട്ടേപ്പോറി കൂരപിടിച്ച ഭാരതീയജനതയുടെ ചുമലിൽ വെച്ചുകെട്ടുന്നതിനോടു തങ്ങളനുകൂലിക്കുകയില്ലെന്നും അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയനയം ഉറപ്പിച്ചു പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. എന്നിട്ടും ആർക്കുണ്ടെയും തീരുമാനങ്ങളേയും അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് അവഹേളിച്ചുകൊണ്ടു് ഇന്ത്യൻസൈന്യത്തെ ഈജിപ്തിലേക്കും സിങ്കപ്പൂരിലേക്കും മറ്റും ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണാധികാരികൾ നിസ്സങ്കോചം നിയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആത്മാർത്ഥതയോടും ഐക്യത്തോടും ബ്രിട്ടനേയും ബ്രിട്ടന്റെ സഖ്യശക്തികളേയും വേണ്ടവിധത്തിൽ സഹായിക്കുവാൻ ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യഭാരതത്തിനാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്നും അതുകൊണ്ടു് ആ യുദ്ധത്തിൽ ഭാരതജനതയുടെ നിലപാടേന്തായിരിക്കണമെന്ന ഒക്കെത്തെ തീരുമാനം ഭാരതത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിയിൽമാത്രം നിക്ഷിപ്തമാണെന്നുള്ള തുടക്കംതൊട്ടുള്ള ന്യായവാദം ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടവർ ചെവിക്കൊള്ളാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, ഭാരതം ആ അടിസ്ഥാനത്തിൽതന്നെ ഉറച്ചുനിന്നു.

അങ്ങനത്തേതായിരുന്നു അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയാന്തരീക്ഷം. എന്തൊക്കെയാണു് സംഭവിച്ചിരുന്നതെന്നോ എന്തൊക്കെ സംഭവിച്ചേക്കുമെന്നോ ബാക്കു് സിനു

ള്ളിൽ ജയിൽവാസമനുഭവിച്ചിരുന്ന ഞങ്ങൾക്കുർക്കുതന്നെ ശരിയായ രൂപമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു കാര്യത്തിൽമാത്രം എല്ലാവരും യോജിച്ചിരുന്നു. എതിർക്കുക ചെറുക്കുക രാഷ്ട്രീയനേതാക്കൾ കാട്ടിത്തന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽകൂടിമാത്രം മുമ്പോട്ടു നീങ്ങുക.

അതല്ലാതെ മറ്റൊരു മാർഗ്ഗം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നതു് മറ്റൊരുപരമാർത്ഥം! എങ്കിലും ബ്രിട്ടന്റെ അധീനത്തിലുള്ള നാവികസേനയിലെ താരതമ്യേന ഒരു സൂചിമുനയോളംമാത്രം വലുപ്പമുള്ള ഒരു ഹൃസ്വവിഭാഗം അത്തരത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുകയെന്നതു് തികച്ചും ആത്മഹത്യാപരമായ ഒന്നായിരുന്നു. പക്ഷേ, ആവേശത്തിന്റെ അപ്രതിരോധമായ കൊട്ടംകാറ്റിൽ സ്വബോധം അപ്പുപ്പൻതാടിപോലെ പറന്നുപോയി. അഭിപ്രായവ്യത്യാസമോ പ്രതികൂലമനോഭാവമോ എങ്ങും കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല അതായിരുന്നു ഏറ്റവുംവലിയ അത്ഭുതം. സായിപ്പിന്റെ മച്ചുനന്ദാഭരണം മരുമക്കളെന്നും സപതം വിശ്വസിക്കുകയും മറ്റുള്ളവരെ വിശ്വസിച്ചിരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന കറുത്ത സായിപ്പന്മാരും വെളുത്ത ചട്ടക്കാക്കും, ആ വംശബന്ധത്തിന്റെ കാരണത്താൽ മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം അണിനിരക്കുവാൻ തയ്യാറാവുകയില്ലെന്നായിരുന്നു പൊതുവേ വിശ്വാസം. അതുകൊണ്ടുവരെ കരികാലികളായി കണക്കാക്കുകയുംചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ ആവശ്യം നേരിട്ടപ്പോൾ അവർ മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം ഒറ്റക്കെട്ടായി അണിനിരന്നെന്നാത്രമല്ല മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നും ചാട്ടവാരം കടിഞ്ഞാണും ഏറ്റുവാങ്ങുകയുംചെയ്തു.

അവിശ്വസനീയമായ ഒരുതട്ടുമായിരുന്നു അതു്. ഇന്നും അതൊരവിശ്വസനീയമായ അത്ഭുതമാണു്!!

അന്ന് പരേഡിനുവേണ്ടി പരേഡു് ഘ്രൗണ്ടിൽ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ലെഫ്റ്റനന്റൻ്റ് പ്രൈംൺജണ്ടായിരുന്നില്ല. പകരം പെറ്റി ഓഫീസർ ഉസ്താൻഖാ

നാണ് വന്നിരുന്നതു്. അയാളുടെ മുഖം മുണ്ടിനിരുപിടിച്ചുപോലെ വീർത്തുകെട്ടിയിരുന്നു. കണ്ണുകളിൽ തീപ്പുറം കത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ശബ്ദത്തിൽ ഇടിമുഴക്കം കേൾക്കാമായിരുന്നു.

എന്തുപററി? പലരും അതിശയിച്ചു. ചിലരെക്കൊള്ളുകൾ എന്തൊക്കെയോ പിറുപിറുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ആകെക്കൂടി ഈയക്കട്ടിയുടെ കനംതുങ്ങുന്ന അനരീക്ഷം.

അന്നത്തെ പരേഡു് ഒരു പരേഡായിരുന്നില്ല. അതു് അതികഠിനമായ അതിക്രൂരമായ ഒരു ശിക്ഷയായിരുന്നു.

ഒന്നനിന്നു് ശ്വാസംവിടാൻപോലും അനുവദിക്കാതെ ഉസ്താൻഖാൻ എന്താണു് അരമണിക്കൂർനേരം ഞങ്ങളെ എല്ലാവരെയും പരേഡു് ഘ്രൗണ്ടിനുചുറ്റും ഓടിച്ചു. പലരും തളർന്നുവീണു.

ചിലർ ഓടുന്നതിനിടയിൽ ബോധം കെട്ടു് നിലംപതിച്ചു.

ചിലർ വെള്ളത്തിനുവേണ്ടി നിലവിളിച്ചിരുന്നു.

പക്ഷേ, ആർക്കും ആരെയും സഹായിക്കാനോ സഹിപ്പിക്കാനോ അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നില്ല. തളർന്നുവീണവരും ബോധംകെട്ടവരും വീണിടത്തുകിടന്ന് വെയിലുകൊണ്ടു് കരിഞ്ഞു.

വെള്ളത്തിനുവേണ്ടി നിലവിളിച്ചിരുന്നവർ തൊണ്ടുവരണു് നിശ്ശബ്ദരായി.

അപ്പോൾ പെട്ടെന്നു് ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽനിന്നും ഒരു ഗർജ്ജനം മുഴങ്ങി.

‘ഹാൾട്ടു്’

ഇടിവെട്ടിയപോലെ ആ ശബ്ദം അവിടെങ്ങും ഇരമ്പി.

ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നവർ പിടിച്ചുനിറുത്തിയപോലെ നിന്നു.

ഉസ്താൻഖാൻ തെല്ലൊന്ന വരുന്ന. എങ്കിലും യാതൊരു ഭാവഭേദവുംകൂടാതെ അടുത്തനിമിഷത്തിൽ അവൻ അലറി.

‘കമോൺ ഡബിളപ്പു്’

പക്ഷേ, ആ കല്ലുന ആരും ഗൌനിച്ചില്ല.

കറേപ്പേർ ചേർന്ന് ബോധംകെട്ടുവീണിരുന്നവരെ താങ്ങിയെടുത്തു് തണലത്തേക്കു് നീക്കിക്കിടത്തി.

ചിലർ ഓടിപ്പോയി കൈയിൽ കിട്ടി

യ പാത്രങ്ങളിൽ വെള്ളവുമായി തിരിച്ചെത്തി.

ഉസ്താൻഖാന്റെ അടുമാസം അപ്പോഴും സിംഹഗർജ്ജനംപോലെ അവിടെങ്ങും മുഴങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

പക്ഷേ ആരും അതു് കേട്ടുഭാവംവെച്ചില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല ഒരുകൂട്ടം കൂട്ടികൾ ആർത്തീരവീകൊണ്ടു് അവന്റെനേക്കു് ഓടിയെടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഉസ്താൻഖാൻ ഓടി.

* * *

പരേഡുകഴിഞ്ഞു് ചെന്നപ്പോഴാണ് റിഞ്ഞതു് തലേന്നരാത്രിയിൽ ലെഫ്റ്റനന്റൻ്റ് പ്രൈംണിന്റെ മുറിക്കകത്തുനിന്നും സകല സാധനങ്ങളും ആരോ എടുത്തു മാറ്റിയിരിക്കുന്നു എന്ന വിവരം. ഉറങ്ങാൻനേരം ധരിച്ചിരുന്ന പൈജാമയല്ലാതെ ഒരു മൊട്ടുസൂചിപോലും അയാളുടേതായി ആ മുറിക്കകത്തു് ശേഷിച്ചിരുന്നില്ല.

(തുടരും)

(29 -ൽനിന്നും തുടർച്ച)

“അയാൾ അവളിൽ പൂർണ്ണത കണ്ടെത്തിയ നിമിഷങ്ങൾ. കത്തുന്ന ചുംബനങ്ങളുടെ തീക്കൊള്ളികൾ. പിന്നെ അയാളുടെ ചുമലിൽ ഒടിഞ്ഞുവീണ അവളുടെ ശിരസ്സു്”

പെൺകുട്ടി മൗനത്തെ ഉപാസിക്കുകയായിരുന്നു.

വീണ്ടും കാരറ്റ ചിറകുതുറന്നു. കണ്ണുകളിൽ കനത്ത നീലിമയുമായി ധ്യാനനിഗമമായ ആകാശം.

എത്രോ രാപ്പക്ഷി അയഞ്ഞുകറുകുന്നാത്രം.

ഈ... ഈ രാത്രിയുടെ വേപഥപുണ്ടു ഒരോർമ്മയായി നി മാറു. പിന്നെ ഋതു ചംക്രമണത്തിന്റെ താളവട്ടങ്ങളിൽ ഒരാവർത്തനമായി നീയൊതുങ്ങു... ആദികീരണങ്ങളുൾക്കുന്ന ഒരു ചന്ദ്രോദയമായി നീയുയരൂ...

അവളുടെ ജാജപല്യമാനമായ കണ്ണുക

ഉിലെ താപരശ മകളേറുവാങ്ങി അ യാളുടെ ചുണ്ടുകൾ പൊളുട്ടി. അയാൾ ത്രസിക്കുകയായിരുന്നു. അവളുടെ നെഞ്ചിൽ കിതപ്പിന്റെ ദൂതന്മാർ. അ യാളവളെ തന്നിലേക്കുടർത്തിയെടുത്തു. പിന്നെ നെഞ്ചിൽ മുഖം പൂഴ്ത്തി വച്ചു.

പെൺകുട്ടി തിളയ്ക്കുകയായിരുന്നു. വൈ വിശ്വമാളന കണ്ണുകളുയർത്തി അവളയാളെന്നോക്കി. സ്വന്തം സത്ത അയാളിൽ കണ്ടെത്തിയതുപോലെ അവൾ സ്വന്തമായ ഒരു ഭാവം കൈക്കൊള്ളാൻ കിണഞ്ഞു ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു.

സമയം ഘനീഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പൊട്ടുതൊടാത്ത അവളുടെ മുഖത്തിൽ അയാൾ തന്റെ മുഖം ചേർത്തു. ആ കണ്ണുകളിൽ അയാൾ തന്റെ കൺകൾ ചേർത്തു കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. എത്രോ ദൂരമായ വേദനയിൽ അവൾ വിതുമ്പി. അയാളവളുടെ ചെവിയിൽ വാക്കുകൾ അടക്കി. വികാരങ്ങളുടെ മധനം തുടർച്ചയുടെ താളമുൾക്കൊണ്ടു. ആ താളത്തിൽ അവരലിഞ്ഞു. താളഭംഗത്തിൽ വേരുകൾ പടർന്നു. അവ ഭൂഷണാത്മകമുറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ലോകങ്ങളിലേക്ക് പിളർന്നിറങ്ങി സിരകളിലെ നഗരങ്ങൾക്കു തീപ്പിടിച്ചു. വിനാശികൾ പെട്ടെന്നിറങ്ങിപ്പോൽ അയാൾ എന്തിനെന്ന്ററിയതുണ്ടാർന്നു. അവളെ തുയിലുണർത്തി.

ഭാമനേ ഉണരുക. പ്രഭാതത്തിന്റെ വെള്ളിരേഖകൾ മുളകൊള്ളുന്നു. ശ്യാമ ദുഃഖിതയായ പ്രഭാതം നിന്നെ വിരൽ തൊട്ടു വിളിക്കുന്നു.

അവളുണർന്നു. നിമിഷങ്ങൾ വരിയിട്ടിരിച്ചുനിന്നിട്ടി. അന്യോന്യം വിടചെയ്യേണ്ട മുളയ്ക്കും അടുത്താണെന്ന ഓർമ്മ അയാളിൽ പിടഞ്ഞു. അവളുടെ കൊഞ്ചലുറിയ സന്ധ്യകൾ അയാളുടെ മനസ്സിൽ ചൊഴുത്തുപറമ്പരകളുണർത്തി.

ഋതു...മുന്ന് വർഷങ്ങൾ എത്രവേഗം കടന്നുപോയി. എന്റെ കോണിപ്പടി കൾ നിന്റെ പാദസരങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ണി മധ്യാഹ്നങ്ങൾ...മൈതാനത്തിലിരുന്നു ആകാശത്തിലലയുന്ന മേഘങ്ങളുടെ അന്യതയെപ്പറ്റി സംസാരിച്ച മുളയ്ക്കുത്തങ്ങൾ...കുളാസുരുകളിലെ റെറുപ്പുലുകളിലിരുന്നു നീയെന്നെക്കൊണ്ടു ക

വിതചാല്ലിച്ച പകലുകൾ...എല്ലാവരും യാത്രാമൊഴി പറഞ്ഞുപിരിഞ്ഞു. ഋതു നീ കരയാത്തതെന്താണ്? ഒന്നു പൊട്ടിക്കരയൂ കുട്ടി...നിസ്സംഗമായ നിന്റെ മുഖം എന്നിൽ അസഹ്യത പാകുന്നു. ഈ പ്രവാസദുഃഖത്തിന്റെ വേലി യേററത്തിൽ നമുക്കൊന്നായിപ്പുതയാം... കൺകളിൽ കൺചേർത്തു നമുക്കു കരയാം.

ഒന്നു കരയൂ... ഇന്നിന്റെ ഒട്ടകങ്ങളിൽ നാം വേർപിരിയപ്പെടാൻ പോകുന്നു. ഭാവിയുടെ ഗർഭാശയത്തിലേക്ക് നാം റെറുപ്പൊൻ പോകുന്നു. അക്ഷമ തെല്ലിപ്പൊൻ അണ്ഡത്തിലൂടെ...ബീജത്തിലൂടെ പിന്നെ ജീവന്റെ ഒരു കണികയായി നാം മടക്കയാത്ര അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പോയ ജന്മങ്ങളിലെ പാത നീണ്ടു പോകുന്നു. അവ ചവിട്ടികളുടെ ചിനപ്പോറ് വ്രണിതമായിരിക്കുന്നു.

ഒന്നു കരയൂ... അയാൾ അവളിലേക്കു നോക്കി. അവൾ മൗനിയായിരുന്നു. കണ്ണുകളിൽ വരൾച്ചയുടെ മരുഭൂമികൾ നിറുന്നു.

...റെറ നക്ഷത്രമേ...നിന്റെ അർദ്ധനങ്ങളിലേക്കുള്ള പാത എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു തത്ര...പ്രകാശവർഷങ്ങളുടെ പടവുകൾ താങ്ങി ജനിച്ചതിനുള്ളതീജീവിച്ചു ഞാൻ നിന്നെത്തേടിയെത്താം...

അവരെയെന്നോറു. പിന്നെ സാവധാനം നടന്നു. പാത രണ്ടായിപ്പിരിയുന്നിടത്തെത്തിയപ്പോൾ ഒന്നു നിന്നു. അന്യോന്യം നോക്കി.

പിന്നെ യാത്രപറയലിന്റെ ഔപചാരികതയെ ഒഴിവാക്കി ഒന്നുംചിങ്ങാത്ത നിവർത്തിയിട്ട സ്വന്തം പാതകളിലൂടെ സാവധാനം യാത്ര തുടങ്ങി. അപാരതയിൽനിന്നും ഒരു തേങ്ങലയാൾ കേട്ടു.

കുറുത്ത മഞ്ഞു പെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭ്രമനിറയുടെ ഇടനാഴികൾ അനാഥത്വമാർന്നുകിടന്നു. ആലസ്യത്തിന്റെ താളം കൊറിക്കുന്ന നിമിഷങ്ങൾ തന്നിലലിയുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നി.

ഒരു പ്രകൃതിയുടെ പ്രകാശമാത്രം വേണ്ടി അയാളുടെ കൺകളുകൾ വരണ്ടുകിടന്നു.

അയാൾ വീണ്ടും ഉറക്കത്തെ ധ്യാനിച്ചുകിടന്നു.

— 1 —

നോവൽ

3

ഇനിമേൽ റെറപ് റെററിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ പോകണോ എന്ന് അച്ഛൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ മുതൽ, കയ്യുംകാലും കെട്ടി കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടതുപോലാണ് ശാരദയ്ക്ക് തോന്നിയത്. പാവവും നല്ല വനമായ സുകുമാരൻസാർ തന്നെ കാണാതെയും കാര്യമായിത്തെയും വല്ലാതെ വിഷമിക്കുന്നുണ്ടാവും.

എത്ര സ്നേഹമുള്ള മനുഷ്യൻ? അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ എന്താണൊരു മാർഗ്ഗം? ഇനിയൊരിക്കലും അദ്ദേഹത്തെ കാണാനും വർത്തമാനം പറയാനും കഷ്ടകിടപ്പേ?

ആ ഫിലോമിനിയപ്പോൾ വലിയ സന്തോഷമായിരിക്കും. താൻ സുകുമാരൻസാറുമായി വർത്തമാനം പറയുന്നതിൽ അവൾക്കായിരുന്നല്ലോ സഹിക്കേണ്ട കൂമ്പും?

മനസ്സറിയാത്ത എന്തൊക്കെ കഥകളാണ് അവർ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ പറഞ്ഞു പരത്തിയത്? മാറിനിൽ പോയിട്ട് സുകുമാരൻസാറും താനുംകൂടി ഒരു ലോഡ്ജിൽ കയറിപ്പോകുന്നതു് ആ കുട്ടികളുടേ! ശുദ്ധനാണ്. മാറിനിൽ പോയതുതന്നെ ആകെക്കൂടി ഒരൊറ്റ ദിവസമാണ്. അതിനിടയിൽ ആ ജന്തു അക്കാര്യം മണത്തറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പിറേ ദിവസം അതു് പൊടിപ്പും തൊണ്ടലും വച്ച് ഒന്നിനൊമ്പതായി നാട്ടിലാകെ പാട്ടാക്കുകയും ചെയ്തു.

എങ്ങനെയാണ് സുകുമാരൻസാറുമായി ലോഹ്യത്തിലായത്? ഓർക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോഴും എല്ലാം ഒരു കടംകഥപോലെ തോന്നുന്നു.

ഒരുദിവസം ടൈപ്പ് റെററിംഗ് മെഷീനിൽ ഒരു പാഠം ടൈപ്പ് ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ക്യാരിയേജ് റിട്ടേൺചെയ്യാൻ ലിവറിൽ തൊട്ടതും അ

ജി.വി.വേലായുധനാഥൻ

തു് ഊക്കോടെ ചെന്നുടിച്ചു. ചുവക്കേട്ട് സുകുമാരൻസാർ എണ്ണിറോടിവന്നു.

“എന്താകട്ടി ഇതു് കുടുംബസ്വത്തു് വല്ലതുമാണോ ഇങ്ങനെ കാര്യങ്ങൾലിവർ വലിച്ചിട്ട് പൊട്ടിക്കാൻ? ഇവിടെ എത്രയോ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ കുട്ടിക്കു മാത്രമെന്താ ഇത്ര അഹന്ത?”

യാതൊരു മയവുമില്ലാതെയാണ് അദ്ദേഹം ശകാരിച്ചതു്. അതും ഒരുപറ്റം കുട്ടികളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച്. കരച്ചിൽ വന്ന് മുട്ടിപ്പോയി. ടൈപ്പ് റെററിംഗ് മെഷീന്റെ മുകളിൽ കമഴ്ന്നിരുന്നു കരഞ്ഞപ്പോൾ അതും കുററമായി.

“കുട്ടി! കള്ളക്കരച്ചിലൊന്നും കരയണ്ടാ. പഠിക്കാൻ വരെയുകിൽ എണ്ണിറു് പൊക്കുമാളൂ. കൊഞ്ചാനുള്ള സ്ഥലമല്ലിതു്”

അതുംകൂടെയായപ്പോൾ സഹിച്ചില്ല. സാരിത്തുപ്പ് പിടിച്ചു കണ്ണുതുടച്ചിട്ട് നോട്ടുബുക്കുമെടുത്തു തലകുനിച്ചുനടന്ന് പുറത്തിറങ്ങി.

കലങ്ങിച്ചുവന്ന കണ്ണുകളുമായി പതിവിലും നേരത്തേ വീട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ അമ്മയ്ക്ക് പരിഭ്രമമായി. എന്താ കാര്യമെന്ന് ചോദിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടോ സത്യം പറയാൻ തോന്നിയില്ല. കണ്ണിൽ പൊടിവിണുതാണെന്ന് പറഞ്ഞു.

അമ്മ കൺപോളപിടിച്ചു മലർത്തി വച്ചിട്ടു രണ്ടുനൂറു പ്രാവശ്യം ഊതി. എനിട്ടു—ശ്രീനാരായണന്റെ പടത്തിന് മുഖിലിരുന്ന് പനിനിർക്കപ്പിയെടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു രണ്ടുനൂറു തുള്ളിവീരം കണ്ണിൽ ഒഴിച്ചുതന്നു.

അമ്മയുടെ വാത്സല്യപൂർവ്വമുള്ള ശുശ്രൂഷയുടെ ആയപ്പോൾ ഉള്ളിൽ അടക്കിപ്പിടിച്ചു നിറുത്തിയിരുന്ന സങ്കടം ചിറപൊട്ടി ഒഴുകിപ്പോയി. അമ്മയെ

കെട്ടിപ്പിടിച്ചിരുന്ന് ഏങ്ങലടിച്ചു കരഞ്ഞു.

അമ്മയ്ക്കു ബോധ്യമായിരിക്കണം കണ്ണിൽ പൊടിവീണതല്ല കാര്യമെന്നു.

“മോളേ! സത്യം പറ. എന്തുണ്ടായി? ആരെങ്കിലും വഴക്കുപറഞ്ഞോ?”

ഉൾക്കണ്ണാകലമായ അമ്മയുടെ മുഖം കണ്ടപ്പോൾ പിന്നെ പിടിച്ചുനിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. നടന്നതെല്ലാം അമ്മയോടു പറഞ്ഞു.

“എന്നാൽ മോൾ നാളെ മുതൽ അവിടെ ടൈപ്പിറിക്കാൻ പോണ്ട. മറ്റു വല്ല സ്ഥലത്തും ചേർക്കാൻ അച്ഛനോടു പറയാം. അയാൾ മാത്രമല്ലല്ലോ ഈ ഭൂലോകത്തു് റൈറ്റിംഗ് പഠിപ്പിക്കണതു്?”

എന്തുകൊണ്ടോ ശാരദയ്ക്കു് അതിനോടു യോജിക്കാൻ മനസ്സുവന്നില്ല.

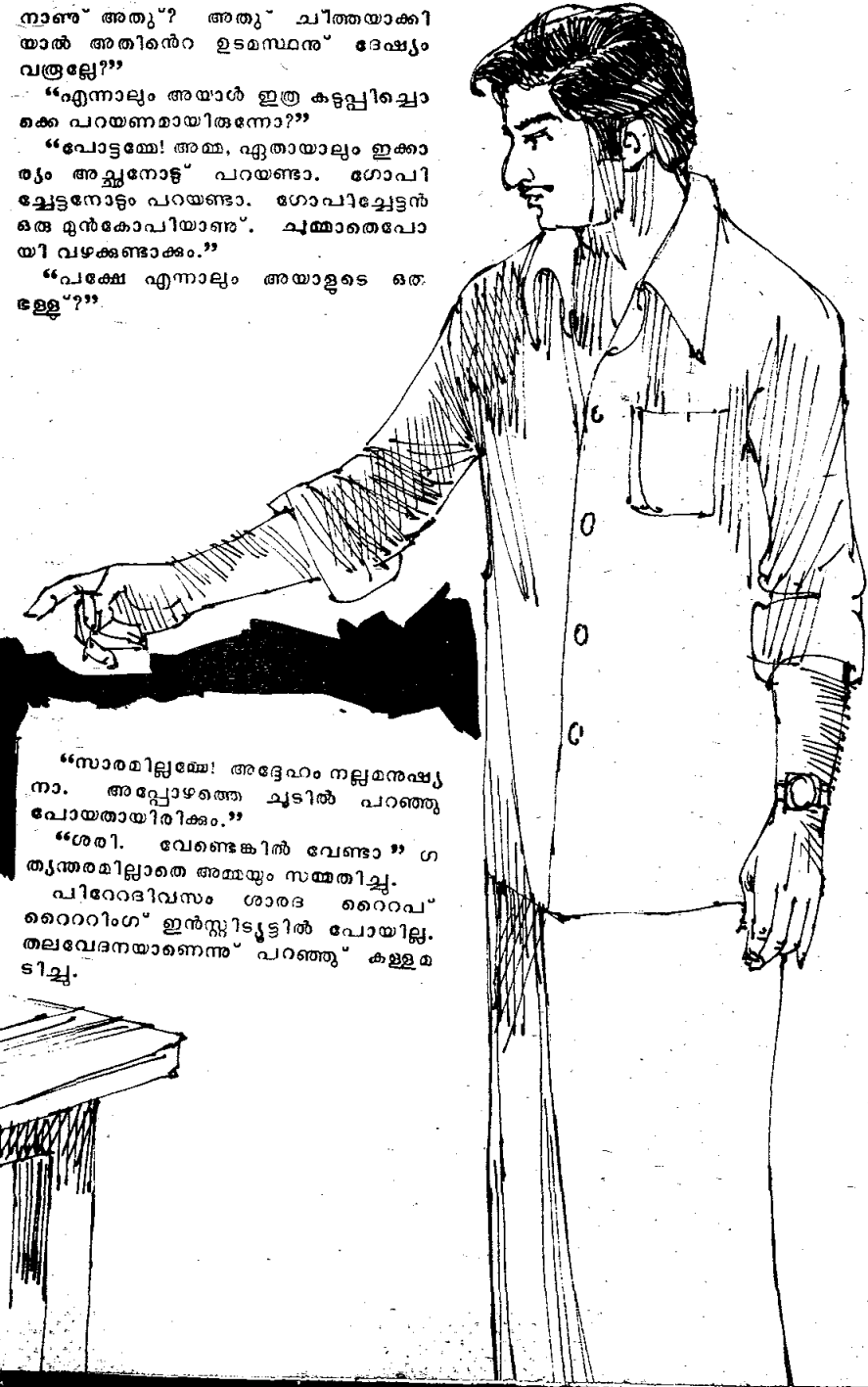
“വേണ്ടമ്മേ! തെറ്റാ! എന്റെ പക്കലല്ലേ? എന്തു വിലപിടിപ്പുള്ള മെഷീ

നാണു് അതു്? അതു് ചീത്തയാക്കിയാൽ അതിന്റെ ഉടമസ്ഥനു് ദേഷ്യം വരുല്ലേ?”

“എന്നാലും അയാൾ ഇത്ര കടുപ്പിച്ചൊക്കെ പറയണമായിരുന്നോ?”

“പോട്ടമ്മേ! അമ്മ, ഏതായാലും ഇക്കാര്യം അച്ഛനോടു പറയണ്ടാ. ഗോപി ചേട്ടനോടും പറയണ്ടാ. ഗോപി ചേട്ടൻ ഒരു മുൻകോപിയാണ്. ചുരുക്കത്തോടെ പറയണമെന്നാകാം.”

“പക്ഷേ എന്നാലും അയാളുടെ ഒരു ജേളു്?”

“സാരമില്ലമ്മേ! അദ്ദേഹം നല്ല മനുഷ്യനാ. അപ്പോഴത്തെ ചൂടിൽ പറഞ്ഞു പോയതായിരിക്കും.”

“ശരി. വേണ്ടെങ്കിൽ വേണ്ടാ” ഗത്യന്തരമില്ലാതെ അമ്മയും സമ്മതിച്ചു.

പിറ്റേദിവസം ശാരദ റൈറ്റിംഗ് റൈറ്റിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ പോയില്ല. തലവേദനയാണെന്നു പറഞ്ഞു കള്ളമടിച്ചു.

അതിനടുത്തദിവസവും പോയില്ല.
“എന്താ മോളേ! നീയിനി അവിടെ പോണില്ലേ?”—അമ്മ തിരക്കി.

“പോണം; പോകും. നാളെ മുതൽ മുടങ്ങാതെപോകും.”

അങ്ങനെ സമ്മതിച്ചെങ്കിലും പോകാൻ ഒരു മടി. കൂടെ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെമുമ്പിൽവെച്ചാണല്ലോ ആ സുകുമാരൻ സാർ കണ്ണും മുഖവും നോക്കാതെ ശകാരിച്ചത്? അവർ തന്നെക്കാണ്വോൾ കളിയാക്കി ചിരിക്കുകില്ലേ? പരിഹസിക്കുകില്ലേ?

പക്ഷേ, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ പോകാതിരിക്കാനും മനസ്സുവരുമ്പില്ല. എത്ര രസമാണ് അവിടെ ചിലവഴിക്കുന്ന സമയം? നാട്ടിൽ നടക്കുന്ന സർവ്വ കാര്യങ്ങളും അവിടെ ചർച്ചാവിഷയമാകും. ഇടയ്ക്കു തിയേറ്ററുകളിൽനടക്കുന്ന സിനിമയെപ്പറ്റിയുള്ള വിമർശനങ്ങളും. മാത്രവുമല്ല എത്രനേരം വീട്ടിലിങ്ങനെ അടച്ചുപൂട്ടിയിരിക്കും? രണ്ടുദിവസംകൊണ്ടുതന്നെ വേണ്ടതിലേറെ ബോറടിച്ച്.

മൂന്നാംദിവസം ശാരദ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെത്തി. ചെന്നുകയറിയ ഉടൻ കണ്ണിൽ പെട്ടത് സുകുമാരൻസാറിന്റെ മുഖമാണ്.

അദ്ദേഹം ചെറുതായൊന്ന ചിരിച്ചില്ലേ? കട്ടായമായി പറയാനാവില്ല. അങ്ങനെ തോന്നി. അതോ ചിരിച്ചതുകൊണ്ട്. പക്ഷേ വീണ്ടും നോക്കാൻ ധൈര്യംവന്നില്ല.

കൂട്ടുകാരൊക്കെ എന്താ കുട്ടി. രണ്ടുദിവസം വരാത്തതെന്താ ചോദിച്ചു. ചിരിച്ചതല്ലാതെ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. എന്തു സമാധാനംപറയും? ഒന്നും പറയാതിരിക്കുകയല്ലേ ബുദ്ധി?

ടെപ് ചെയ്യാനുള്ള മാറർ വാങ്ങി അതു നോക്കി ടൈപ്പ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ സുകുമാരൻസാർ അടുത്തുവന്നു.

—എന്തെങ്കിലും പറയാനാണോ?

—എന്താ രണ്ടുദിവസം വരാത്തതെന്താ ചോദിക്കാനാണോ?

—ചോദിച്ചാൽ എന്തുപറയും?

ഭാഗ്യത്തിന് അദ്ദേഹം ഒന്നും ചോദിച്ചില്ല. ഒന്നും പറഞ്ഞതുമില്ല. കുറച്ചുനേരം നിന്നിട്ട് അടുത്ത കുട്ടിയുടെ അടുത്തേയ്ക്കുപോയി.

കറേക്കുഴഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം വി.

ണ്ടും പുറകിൽവന്നു. വന്നതു കണ്ടില്ല. പക്ഷേ, അറിഞ്ഞു. ഗന്ധംകൊണ്ടു്. എത്ര പുരുഷന്റെയും ഗന്ധം സ്ത്രീകൾക്കു് എത്ര ദൂരെവെച്ചും മണത്തറിയാം. അതൊരു കഴിവാണു്. സിദ്ധിയാണു്.

സുകുമാരൻസാർ പിന്നിൽവന്നു നിൽക്കുകയാണെന്ന അറിവു്തന്നെ ആത്മവിശ്വാസംകൊടുത്താൻ മതിയായ കാരണമായി.

—കൈവിറയ്ക്കുകയാണോ?

—ശരിയായ കീബോർഡുകളിൽതന്നെയാണോ വിരൽ പതിയുന്നതു്?

—അക്ഷരങ്ങൾ ശരിയായി പതിയുന്നുണ്ടോ?

—ഐഡിംഗ് മിസ്റ്റേക് വരുത്തുന്നുണ്ടോ?

ആകെക്കൂടി ഒരു സംശയം. ഒരുതരം പരവേശം.

—അതിനിടയിൽ സുകുമാരൻസാർ സൈയിലൂടെവന്നു് ഒരുവരി ടൈപ്പ് ചെയ്തു.

“അയാൾ സോറി” — ഞാൻ ദുഃഖിക്കുന്നു.

അദ്ദേഹം പോയിക്കഴിഞ്ഞശേഷമാണു് എന്താണു് ടൈപ്പ് ചെയ്തതെന്നു് നോക്കിയതു്.

അത്ഭുതപ്പെട്ടുപോയി. അദ്ദേഹം ദുഃഖിക്കുന്ന എന്നോ? എന്തിനു്?

ഉള്ളിൽ കുളിതകോരിച്ചൊരിഞ്ഞതുപോലെ.

ആ വലിയ മനുഷ്യൻ എവിടെയാണു്? പരതിനോക്കി.

അകലെ കസേരയിൽ, തന്നെയുംനോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

—നിഷ്കളങ്കമായ ചിരി.

—സ്നേഹാർദ്രമായ ചിരി.

—പശ്ചാത്താപത്തിന്റെ നിഴൽവിശിത ചിരി.

ആ ചിരി മനോഹരമായിരുന്നു. വശ്യമായിരുന്നു. വാചാലവുമായിരുന്നു.

ആരെങ്കിലുംകാണുന്നുണ്ടോ ആ ചിരി? നാലുപാടും നോക്കി. ഫിലോമിന അതുകണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

ഓ! ആതു് കണ്ടാലെന്താ? കാണട്ടേ. ചിരിക്കുന്നതു് ഒരു കുറ്റമാണോ?”

അതു് ഒരു അഭിമാനമായിട്ടാണു് അന്നു് തോന്നിയതു്.

പിറ്റേദിവസവും അദ്ദേഹം നോക്കി ചിരിച്ചു. മനോഹരവും വശ്യവുമായതു്

മല്ല. ഇക്കിളിപ്പെടുത്തുന്ന ചിരിയായിരുന്നു അതു്.

മുന്ന് ദിവസം അദ്ദേഹംവന്നു് പഠിപ്പിക്കുന്നമട്ടിൽ കീബോർഡ് കൈവശപ്പെടുത്തി ടൈപ്പ് ചെയ്തു.

“ശാരി! ഐ ലവ് യു. ലവ് യു വെരിമച്ച്”.

(ശാരി, ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അതു്ധികം സ്നേഹിക്കുന്നു.)

അന്നുവീട്ടുപോയി. സപർഗ്ഗം കൈക്കുന്തിളിൽ വന്നു് വീണതുപോലുള്ള സന്തോഷം.

കണ്ണിൽ ജലംനിറഞ്ഞുപോയി. ആരും കാണാതെ കണ്ണുനീലൂടെ നോക്കി. ചെല്ലച്ചിരി വിരിഞ്ഞു് നിൽക്കുന്ന ആ മുഖം കണ്ടു. വിശ്വസിക്കാനായില്ല. പക്ഷേ. അതു് സത്യമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അപ്പോഴും ഭൂഢമായി ചിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അങ്ങനെ തുടങ്ങിയതാണു് ആ അടുപ്പം; പരിചയം.

പിന്നെ എല്ലാം ദൂതഗതിയിലായിരുന്നു. കണ്ണിൽനിന്നു് കണ്ണിലേക്കും, ഹൃദയത്തിൽനിന്നു് ഹൃദയത്തിലേയ്ക്കും ടൈപ്പ് ചെയ്തവയോ സന്ദേശങ്ങൾ കൈമാറി:

കണ്ണിനു് കാഴ്ചയും. ഹൃദയത്തിൽ ചൂടുമുള്ള മറുക്ടികൾ ഏതു് വേവ് ലംഗ്ത്തിൽപോയ സന്ദേശവും പിടിച്ചെടുത്തു. കോഡ് ഭാഷയിൽ പോയ പ്രണയകാവ്യങ്ങൾ അവർ പിടിച്ചെടുത്തു് ഡീ-കോഡ് ചെയ്തു.

ചിലർ അഭിനന്ദിച്ചു. മറുചിലർ അസൂയപ്പെട്ടു് ശത്രുക്കളായി.

തിർബ്ബ സഹിക്കാതെ വന്നതു് ഫിലോമിനയ്ക്കാണു്. കാരണവുമുണ്ടു്. ഫിലോമിന ധരിച്ചിരുന്നതു് സുകുമാരൻസാർ അവളുടെ വലയിൽ കടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു എന്നാണു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബർത്തു് ഡേയ്ക്കു് ട്രോഫി വിതരണംചെയ്യാൻ ഏൽപ്പിച്ചതു് ആ കുട്ടിയെ ആണല്ലോ?

സ്നേഹലതയുമുണ്ടു് പരിഭവം. ആ കുട്ടി ഒരിക്കൽ കോട്ടയം ഡി. ഇ. ഓ. ഓഫീസിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥനായ അച്ഛന്റെ താമസസ്ഥലത്തേയ്ക്കു് പോകുമ്പോൾ അതേ ട്രെയിനിൽ തൊട്ടടുത്ത സീറ്റിലിരിക്കുകയായിരുന്നു സുകുമാരൻസാർ. കൊല്ലത്തു് എത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം രണ്ടുപേർക്കും കാപ്പിവരുത്തി. എന്തൊ

ക്കയോ വർത്തമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞു. വളരെ ലോഹ്യമായി. അദ്ധ്യാപകനും വിദ്യാർത്ഥിയുമെന്ന വ്യത്യാസം കൂടാതെ വളരെനേരം സംസാരിച്ചു നാട്ടുകാര്യവും വീട്ടുകാര്യവുമൊക്കെ.

പക്ഷേ ആ കുട്ടി ധരിച്ചതു് അദ്ദേഹത്തിനു് തന്നോടു് സ്നേഹമുണ്ടെന്നാണു്. സ്നേഹമായാൽ സാരമില്ല. അതു് പ്രേമമാണെന്നു് വളരെ തെറ്റായി ചിന്തിച്ചു.

ആ ധാരണ തെറ്റാണെന്നു് മനസ്സിലായതുമുതൽ ആ കുട്ടിക്ക് സുകുമാരൻസാറിനോടു് ദേഷ്യമാണു്. വൈരാഗ്യമാണു്.

സുകുമാരൻസാറിനു് ശാരദയുമായി അടുപ്പമാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ സ്നേഹലതയ്ക്കു് സഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ആ കുട്ടി ഒരുദിവസം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ വെച്ചു് പരസ്യമായി ചോദിച്ചു:

ജീ! ഇതെന്തായിതു്? ടൈപ്പ് റെററിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടോ അതോ ബ്രോതൽഹൗസോ? മാനംമര്യാദയ്ക്കു് നടക്കുന്ന കുടുംബക്കാരായ കുട്ടികൾക്കു് എങ്ങനെ തിരിവട വന്നു് പഠിക്കാനാക്കും?”

സ്നേഹലതയുടെ നാക്കിടൻറെ കൊഴുപ്പിനുള്ള പ്രതിഫലം അന്നുതന്നെ കിട്ടി ആ കുട്ടിയെ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽനിന്നും പുറത്താക്കി.

കറേക്കാലത്തേയ്ക്കു് കുട്ടികൾ യേണു് കഴിയുകയായിരുന്നു. അതിനുശേഷം ഫിലോമിനയാണു് ആ ഭീതി ഒട്ടൊന്നു മാറിയതു്. എങ്കിലും സ്നേഹലതയെപ്പോലെ പരസ്യമായി ആ കുട്ടി ഒന്നും വിളിച്ചുപറഞ്ഞില്ല. എല്ലാം കളുകുളുക്കലിലൂടെയാണു്.

സുകുമാരൻസാറിനെ കാണാൻ എന്താണൊരു വഴി? യാതൊരു വഴിയും കാണുന്നില്ലല്ലോ. ഒരു കത്തയച്ചാലോ?

വൈകുന്നേരം അമ്പലത്തിൽ തൊഴാൻ പോയപ്പോൾ സുമതിയുടെ വീട്ടിൽ കയറി. ശാരദയുമൊത്തു് ഒരുമിച്ച് പഠിച്ചു കുട്ടിയാണു്. സ്കൂൾഫൈനൽ പരീക്ഷയ്ക്കു് മുമ്പുതന്നെ പഠിത്തം നിറുത്തി. അച്ഛനു് കോട്ടയ്ക്കുകയ്ക്കു് ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമി ക്ഷേത്രത്തിലായിരുന്നു ജോലി. വേൽക്കാൻ. ജോലി പോയെങ്കിലും കാരണവന്മാർക്കു് കരാ ഒഴിവാക്കി കിട്ടിയ കുറച്ചു് ഭൂമിയുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് മുട്ടാതെയും മുഴക്കാതെയും കഴിയുന്ന

കഷ്ടിച്ച് ആറോ ഏഴോ മാസമേ വരൂ സുമതിയുടെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ട് ബന്ധത്തിലുള്ള ഒരു പട്ടാളക്കാരൻ. സുമതിയെക്കണ്ടു മോഹിച്ച് കല്യാണം കഴിച്ചതാണ്. അതുകാരണം സ്ത്രീധനം കൊടുക്കേണ്ടിവന്നില്ല. ചോദിച്ചുചിരിച്ചു എങ്കിലും അവളുടെ ഓഹരി വേലുപ്പിള്ളയദ്ദേഹം വിവാഹത്തിനുമുമ്പുതന്നെ മകളുടെയും മരുമകന്റെയും പേരിൽ തീറെഴുതിക്കൊടുത്തു.

വിവാഹം കഴിഞ്ഞു രണ്ടാഴ്ച ഭാര്യയും ഭർത്താവും ഒരുമിച്ച് താമസിച്ചു. അതി

നിടയിൽ തിരിച്ചുനടക്കും ഗുരുവായൂരും മൊക്കെ പോയി ക്ഷേത്രദർശനം നടത്തി. അവധികഴിഞ്ഞു തിരിച്ചുപോകുന്ന ദിവസം സ്നേഹസമ്പന്നനായ ആ പട്ടാളക്കാരൻ ഒരു കൊച്ചുക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ ഏങ്ങലടിച്ചു കരയുന്നതു ശാരദയും കണ്ടതാണ്.

സുമതിക്കും അതിനായ ദുഃഖമുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും അവളുടെ ഭർത്താവിനെപ്പോലെ കരഞ്ഞു ബഹളംകൂട്ടിയില്ല. എല്ലാം കടിച്ചുതീർത്തി. പക്ഷേ ഭർത്താവ് പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ശാരദയെ കെ

ട്ടിപ്പിടിച്ചിരുന്ന് ഏങ്ങലടിച്ചുകരഞ്ഞു. നല്ല സ്നേഹമുള്ള കുട്ടിയാണ് സുമതി. എന്തൊക്കെ ഇടവേളയ്ക്കുശേഷം ശാരദയെക്കണ്ടപ്പോൾ, സുമതി പരിഭവിച്ചു:

“എന്തുപറ്റി ശാരീ? വഴിതെറ്റി വന്നതാണോ?”

“അതേ. ഇതു് ആരുടെ വീടാ? എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ വീടല്ലേ?”

ശാരദ സ്ഥലകാലഭ്രമം സംഭവിച്ച മട്ടിൽ ചോദിച്ചു.

സുമതിയും വിട്ടില്ല.

“അയ്യോ! പൊന്നേ. എനിക്ക് രണ്ടു പേരെ കല്യാണംകഴിക്കാൻ കള്ളല്ല. എന്റെ പട്ടാളക്കാരൻ ഭർത്താവ് എന്തെങ്കൊല്ലം?”

ആ ഹലിത്തത്തിൽ രണ്ടുപേരും പങ്കു ചേർന്നു. ഏറെനേരം ചിരിച്ചു.

“ഏഴോ ശാരീ! തന്റെ ഇൻസ്റ്റിറ്റൂട്ട് പ്രേമമൊക്കെ എങ്ങനെയിരിക്കും? കതിരാകുമോ?”

സുമതിയോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യമാണ് അതൊക്കെ. അവർക്കിടയിൽ പരസ്പരം പറയാത്ത കാര്യമില്ല. സുമതിയുടെ ആദ്യശത്രുക്കളുടെ ഓരോ നിമിഷവും, ഓരോ വികൃതികളും സുമതി, യാതൊരു സങ്കോചവും കൂടാതെ വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിച്ചു ട്ടുണ്ട്. അതുകേട്ടിരുന്ന ശാരദ, ഒരു ഹലി

ത്തിൽ സുമതിയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. കടിക്കുകപോലും ചെയ്തു. സന്തോഷം സഹിക്കവയ്യാതെ.

പട്ടാളക്കാരനായുള്ള വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് ഒരു ബസ്സ് കണ്ടുകൂറുമായി സുമതിക്ക് ചെറിയ അടുപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. ഹൈസ്കൂളിൽ ചേർന്നതുമുതൽ കൺസെഷൻ ടിക്കറ്റിൽ ബസ്സിലായിരുന്നല്ലോ സുമതിയും ശാരദയും പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നതു്!

അതിനിടയിൽ കണ്ടുകൂർ ഒന്നരണ്ടു് എഴുത്തുകൊടുത്തു. സുമതിക്ക് ഭയമായിരുന്നു മറുപടികൊടുക്കാൻ. കണ്ടുകൂർ അതുകാരണം കറേദിവസം കെറിച്ചിരുന്നു. താടിവളർത്തി ദുഃഖം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഒട്ടുവീൽ ശാരദ പറഞ്ഞിട്ടാണ് മറുപടി കൊടുത്തതു്.

എഴുത്തും മറുപടിയും കറേനാൾ നിർബാധം തുടർന്നു.

കഷ്ടം അതല്ല. ഒട്ടുവീൽ സുമതിയുടെ വരന്റെ പാർട്ടി കല്യാണദിവസം വന്ന സ്വേഷ്യൽ ബസ്സിലെ കണ്ടുകൂർ അയാളായിരുന്നു.

“കുട്ടി, നിന്റെയാ ബസ്സ് കണ്ടുകൂർ ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടോ? അതോ ചത്തോ? അന്നൊരിക്കൽ എഴുതിയിരുന്നല്ലോ, അനുകൂലമായ മറുപടികൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ ചത്തുകളയുമെന്ന്?”

സുമതിയുടെ മുഖം പെട്ടെന്നു് കറുത്തു. ചത്തുമണ്ണടിഞ്ഞ ഓർമ്മകളുടെ ചിതയിൽ നിന്നുയർന്ന പുക കണ്ണിൽത്തട്ടി ജലംനിറച്ചു.

കേവലമായ ഒരു ഹലിതം പറയുന്നതിൽക്കൂടുതൽ ശാരദയ്ക്കു് മറ്റൊന്നും ഉദ്ദേശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ സുമതിയിൽ കണ്ട പ്രതികരണം ശാരദയുടെ മുഖത്തും മ്ളാനതപരത്തി.

കറേനേരത്തേയ്ക്കു് രണ്ടുപേരും ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. പക്ഷേ, മനസ്സ് ഓടിനടക്കുകയായിരുന്നു. മൗനഭാഷയിൽ കുറപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു.

വളരെ പെട്ടെന്നാണ് രണ്ടു് കാക്കകൾ ചിറകടിച്ചു് കൺമുമ്പിൽവന്നു് വീണതു്. അവ മണ്ണിൽക്കിടന്നു് ചിറകിട്ടടിക്കുകയും പിടിച്ചുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഞായ്ക്കുന്നു.

—പരസ്പരം കൊത്തിക്കൊല്ലാനുള്ള വാശിയാണോ?

—ഒരേ കാമുകനുവേണ്ടിയുള്ള ദാമ്പത്യ ഭാമാണോ?

—ഓളിന്റെ ഭർത്താവിനെ വശീകരം ചെയ്തതിലുള്ള രോഷമാണോ?

പക്ഷികൾക്കു് അങ്ങനെ വല്ലതുമുണ്ടോ?

ഇല്ലില്ല. ഇണചേരുന്നതാവാം. ആണ്. അല്ലെങ്കിൽ കലപില ചിലച്ചുകൊണ്ടു് പറന്നെത്തിയ മറ്റു കാക്കകളും ഇണചേർന്നവരും പറന്നുകുന്നു.

ഇണചേരുമ്പോൾ എന്തിനാണ് മറ്റു കാക്കകൾ പറന്നെത്തുന്നത്? അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്നുണ്ടോ? അതോ സ്വർദ്ധയോ? അസുയയോ? പക്ഷിജാലങ്ങൾക്കുമുണ്ടോ സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾ? തെറ്റുകളും ശരികളും?

ഒന്നും അറിയില്ല.

സ്വപ്നത്തിൽനിന്നു് ഉണർന്നപോ

(ശേഷം 56 -ൽ)

കാനാദിമം (ശ്രീചാത്തൻക്ഷേത്രം)

മാധിപതി കെ. കെ. ഷൺമുഖൻ P. O. കിഴക്കുംകുറി 680571

പെരിങ്ങോട്ടുകര, തൃശ്ശൂർ, കേരളം.

ജാതിമത ദേവമന്ത്രേ സർവ്വർക്കും അനുഗ്രഹം

തൃശ്ശൂർപട്ടണത്തിൽനിന്നും 20 കി. മീ. പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു് തൃപ്രയാർ ശ്രീരാമ ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും 3 കി. മീ. കിഴക്കുഭാഗത്തായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന തുറന്നുണ്ടുകളുടെ പഴക്കവും പ്രശസ്തിയും ആർജ്ജിച്ചതുമായ പെരിങ്ങോട്ടുകര കാനാദിമത്തിലെ കോന്നാചാര്യർ അനേകം തുറന്നുണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് കൂട്ടിക്കുന്നൻ കാനനത്തിൽ കഠിനമായ തപസ്സനുഷ്ഠിച്ച ഭഗവാൻ ശ്രീചാത്തൻസ്വാമിയെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി തന്റെ ജന്മഗൃഹമായ കാനാദിമത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു് സാക്ഷാൽ കാനാദി ചാത്തൻമൂർത്തിയായി അനേകകോടി ഭക്തജനങ്ങളാൽ ആരാധിച്ചുപോരുന്ന ശക്തിയാണ്. അഭയംപ്രാപിച്ച ഏതു ഭക്തനേയും അനുഗ്രഹാശിസ്സുകളോടെമാത്രമേ തിരിച്ചുവരുമുള്ളൂ. ഭാരതത്തിനകത്തും പുറത്തുമിന്നുമായി ജാതിമത വ്യത്യാസംകൂടാതെ വിശ്വാസികൾ ശ്രീചാത്തൻസ്വാമിയെ ശരണംപ്രാപിക്കാറുണ്ട്. ഭൂത-പ്രേത-പിശാചു് ബാധോപദ്രുതാൽ പിഡിതരായവർ, തിരാദുഃഖങ്ങളിൽ അകപ്പെട്ടവർ, മാനസരോഗികൾ, ഉദ്ദിഷ്ട കാര്യലബ്ധി ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ, പ്രധാനമായി ചാത്തൻബാധ ഒഴിയുവാനും, ചാത്തൻസേവയ്ക്കുമായി എത്തിച്ചേരുന്നവർ എന്നവേണ്ട അസാധ്യമെന്നു കരുതുന്ന പല കാര്യസാധ്യതകൾക്കും ഈ അമ്പലപ്പുഴകൾക്കും അത്ഭുതഫലംചെയ്യുന്നു. നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും സൗജന്യവിവരങ്ങൾക്കും 65 പൈസസ്റ്റാമ്പു് സഹിതം എഴുതുക.

നേരിട്ടവരുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ തൃശ്ശൂർവന്നശേഷം തൃപ്രയാർ പാലക്കാൽവഴി ബസ്സിൽകയറി 1 ക. 60 സ ടിക്കറ്റൊടുത്തു് പെരിങ്ങോട്ടുകര മുന്നുകൂടിയ വഴിയിൽ ഇറങ്ങി പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ മുൻവശത്തുകൂടെ വടക്കോട്ടുള്ള റോഡിലൂടെ ഒരു ഫർലോംഗ് നടന്നുചെന്നാൽ ചാത്തന്റെ അമ്പലത്തിലേയ്ക്കുള്ള വഴിത്തിരിവിൽ ബോർഡ് കാണാം. അതു നോക്കി പഞ്ചായത്തു റോഡിലൂടെ വന്നാൽ അമ്പല കിഴക്കേ നടയിൽ ഭീമാകാരമായ അരയാൽവൃക്ഷവും പടിഞ്ഞാറു് വലിയ പാലമരവും കാണാം. പകൽ 12 മണിക്കുമുമ്പായി വന്നുചേരുന്നതു് സൗകര്യപ്രദമായിരിക്കും.

ഏകലവ്യൻ

യഥാർത്ഥമായ വിവാഹത്തിന്റെ ചടങ്ങുകൾ നടന്നത് ഫോട്ടൽ 'ചോള' യിലായിരുന്നു. അതിന്റെ കമനീയമായി അലങ്കരിച്ച ബാങ്കപററാളിൽ, നിറപറയുടെയും നിലവിലുള്ളതിന്റെയും മുമ്പിൽ, അവർ കേരളീയരീതിയിൽ പരസ്പരം മാലയിട്ടു. തമിഴ്-മലയാള സിനിമാലോകത്തിലെ ഒട്ടുമിക്കാലും നടന്നിരുന്നതും, സംവിധായകന്മാർ; മറ്റു സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധന്മാർ, സ്റ്റുഡിയോ ഉടമകൾ, എന്നിവരെക്കൂടാതെ സാംസ്കാരിക സാമുദായികമണ്ഡലത്തിലെ അതികായന്മാരും ഹാജരായിരുന്നു. സിററി മേയർ, ഷെരീഫ്, നഗരപിതാക്കന്മാർ, സിററി പോലീസ് കമ്മീഷണർ, ഏരിയ കമ്മീഷണർ --- മദിരാശി നഗരത്തിലെ അഭിവൃദ്ധ്യയായ പ്രമുഖപ്രധാനവ്യക്തികളുടെ ഇന്ത്യസിവിൽഗേറ്റിംഗ് തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

'ഹിന്ദു' ദിനപത്രത്തിന്റെ മുൻപേ ജിൽതന്നെ വിവാഹത്തിന്റെ വാർത്ത സാമാന്യം പ്രാധാന്യത്തോടെതന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. തമിഴ് ദിനപത്രം

ഉളിൽ തലക്കെട്ട് വെണ്ടയ്ക്കു അക്ഷരത്തിലായിരുന്നു. എല്ലാ പത്രങ്ങളിലും വയുവരന്മാരുടെ മാലയിട്ട പടങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. ആ പത്രങ്ങളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ ഉണ്ണിക്കും, ആളില്ലാത്ത ഒരിടത്തിന്മേൽ ഉറക്കെ പൊട്ടിക്കരയണമെന്ന് തോന്നി. അത്രയും ഉൽക്കടമായ ദുഃഖം മനസ്സിൽ നിറഞ്ഞുനിന്നിരുന്നു. നഗരത്തിന്റെ മറ്റൊരു കോണിൽ പിറപ്പിച്ചു. നോക്കിവളർത്തിയ മാതാപിതാക്കന്മാരുള്ളപ്പോൾ, അവർ. അവരുടെ സമ്മതമാരായാതെ, അനുഗ്രഹശിഷ്യകൾ തോടതെ, വിവാഹിതയായിരിക്കുന്നു.

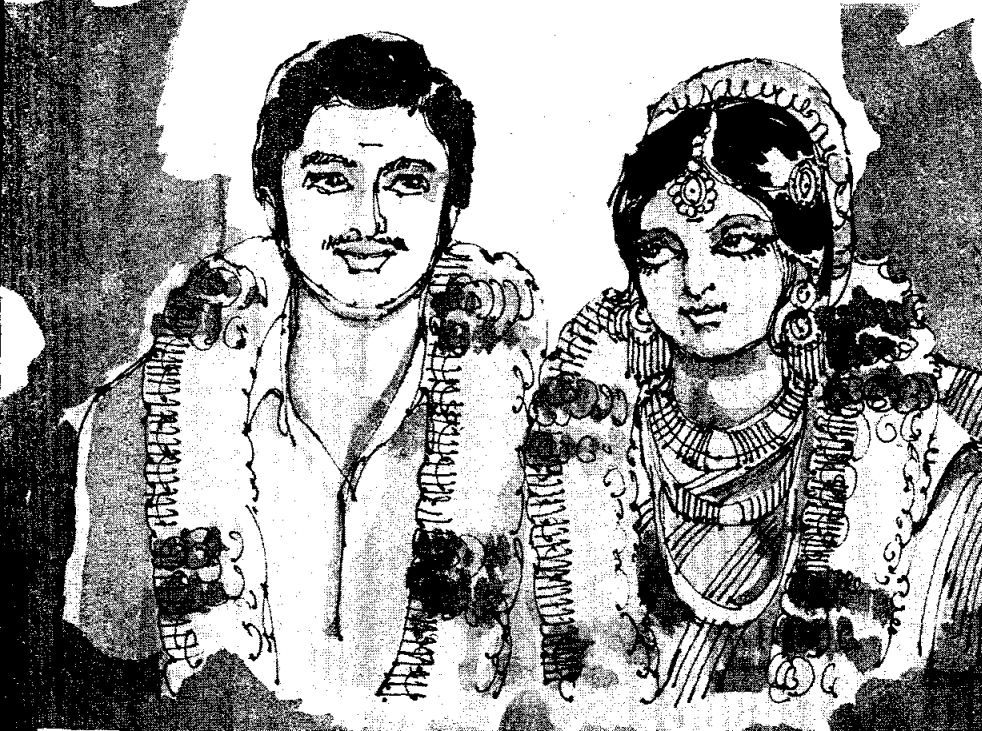
അന്നെ ദിവസം ഫെ്ളമിംഗോവിൽ ആരും ആഹാരം കഴിച്ചില്ല. മിസിസ് മേനോൻ മുഴുവൻ ദിവസവും പൂജാമുറിയിലായിരുന്നു. മേനോൻ പ്രധാനിന്റേയും മുമ്പിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി. ടെലഫോൺകാളുകൾ അററുണ്ട് ചെയ്തിരുന്നതു് ഉണ്ണിയായിരുന്നു. പലതും അനുശോചനം രേഖപ്പെടുത്തി. മിസ്റ്റർ പ്രസന്നകുമാർ, സൗന്ദരരാജൻ. എന്നീ ആത്മാർത്ഥ സുഹൃത്തുക്കൾ വീട്ടിൽവന്ന് മേനോനെ സാന്ത്വനപ്പെടുത്തി.

"അയാൾ പർവ്വതപുരം ആൾ ഒറ്റൊരി മിസ്റ്റർ പ്രസന്നകുമാർ."

"എന്തായാലും അനേകന്റെ മകനും അളിയന്മാരെക്കൊണ്ട് വന്നിരിക്കുകയല്ല, അവരുടെയെല്ലാം നാട്ടിൽപോയി റെയ്ഡുണ്ട്." "അതെന്തെന്തെ... നാട്ടിൽപോകാൻ തന്നെ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചുകഴിഞ്ഞു. വളരെ വേഗത്തിൽ തന്നെ ഈ കാര്യം ബംഗ്ളാവും ഡിസ് പോസ് ചെയ്യണമെന്ന് ഞ്ങൾ. റിട്ടയറായിക്കഴിഞ്ഞാൽ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുകയാണ് വേണ്ടതു്. പിറന്ന മണ്ണിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങാൻ..." മേനോൻ വളരെ ലാഘവത്തോടെ പറഞ്ഞു. സ്വയം ചിരിച്ചു.

ചിരിക്കുമ്പോൾ നേരിയതായ കണ്ണുകളിൽ ദുഃഖം ഒരു മുടൽമഞ്ഞുപോലെ വ്യാപിച്ചിരുന്നു.

"മിസ്റ്റർ പ്രസന്നകുമാർ. ഞങ്ങളും ഏറ്റവും വലിയ ദുഃഖം സന്താനദുഃഖമാണെന്ന് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മക്കൾ ജീവിച്ചിരിക്കെ, അവർ എന്നെ നേക്കുമായി നഷ്ടപ്പെടുക. ആ ദുഃഖത്തിന്റെ തീവ്രത അനുഭവിച്ചതന്നെ അറിയാം... താങ്ങാൻ കഴിയാത്തതാണ്... ദാ

ററു് സോറൊ ഈസ് സൊ ഡീപ്പ് സൊ ഡീപ്പ്..."

മേനോൻ വാചകം പുത്തിയാക്കാനാകാതെ അർദ്ധോക്തിയിൽ തന്നെ വിരമിക്കേണ്ടിവന്നു.

നാട്ടിലേക്കു പോകാനുള്ള പേക്കിങ് ആരംഭിച്ചു. ഇല്ല, മടങ്ങിവരാനുള്ള യാത്ര തന്നെയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ലോകം പറയില്ല. ദാമോദരൻ മേനോൻ എത്ര തരളിത ചിത്തനാണെന്ന്... ഒരു ചെറിയ ദൂരത്തെ നേരിടാൻ പോലും കെല്പില്ലാത്തവനാണെന്ന്. അല്ലെങ്കിൽ വർഷങ്ങളോളമായി നാട്ടുവിട്ടു പോന്ന തനിക്ക് മലയാളത്തിന്റെ മണ്ണിൽ വീണ്ടും വേരോടാൻ കഴിയുമോ. അതും പ്രത്യേകിച്ച് വേരോടു കടപ്പുഴക്കി മറിയായ ഇല കൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ മതിന്... നോക്കട്ടെ... ഇനി തനിക്കു ശാരദ മാത്രമേയുള്ളൂ ഉണുവടി. മക്കളെ

ച്ചൊല്ലി കരയേറെ അഭിമാനിച്ചു. എന്തെന്തു് സ്വപ്നങ്ങൾ നെയ്തുകൂട്ടിയില്ല! ഒക്കെ വ്യാമോഹങ്ങളായി പരിണമിച്ചു. മക്കളില്ലാത്ത മാതാപിതാക്കന്മാരെ നിങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത മക്കളെച്ചൊല്ലി അശേഷം

വ്യാകുലപ്പെടേണ്ടതില്ല. കാരണം ഇല്ലാത്ത മക്കളെക്കാൾ ഉണ്ടായി നഷ്ടപ്പെടുന്ന മക്കളെക്കാൾ ഉള്ള ദുഃഖം അഗാധമാണ്. സഹിക്കാനാവാത്തതാണ്.

അടുത്തദിവസം മെയിലിന് പോകാനാണ് റിസർവേഷൻ. നാല് എയർ കണ്ടിഷൻഡ് ബർത്ത് ബുക്ക് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഏതാനും വി. ഐ. പി. സൂട്ട് കേസുകൾ. ഒന്നരണ്ടു പേക്കേജുകൾ. ആയരോസിക്ക്, രണ്ടുമാസത്തെ ശമ്പളം മുൻകൂർകൊടുത്തു്, വീട്ടിലേക്കയച്ചു. നെഞ്ചുത്തടിച്ച നിലവിലിപ്പോഴാണ് ആ സ്ത്രീ പോയതു്.

"നിന്റെ സ്നേഹവും നന്ദിയും എന്റെ മകൾക്ക് ഉണ്ടായില്ലല്ലോ റോസി" മേനോന്റെ സ്വരം ഇടറി.

തേങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവൾക്ക് മറുപടി പറയാനെ കഴിഞ്ഞില്ല.

"ഞങ്ങൾ മടങ്ങിവരും. രണ്ടുമാസം കഴിഞ്ഞു വാ"

മിസിസ് മേനോൻ റോസിക്ക് ബേബിയുടെ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ സാരികളും ബ്ളൗസുകളും കൊടുത്തിട്ടു പറഞ്ഞു.

"നിന്റെ മക്കൾക്ക് കൊടുക്ക റോസി.

സാമൂഹികവ്യവസ്ഥ
സാമൂഹികവ്യവസ്ഥ

മങ്ങിവരുമ്പോൾ നീ നിന്റെ മുത്ത മകളെയും കൂടെ കൊണ്ടുവരണം. ആ കുട്ടിയുടെ കലുഷം ഞാൻ നടത്തിത്തരാം. കവലൈപ്പൊക്കെ റോസീ". അവർ മിസിസ് മേനോന്റെ പാദങ്ങൾ തൊട്ടു നമസ്കരിച്ചാണ് പോയത്.

"കഴിഞ്ഞ പതിനാലു വർഷങ്ങളായി ആ സ്ത്രീ ഇവിടെ നില്പാൻ കൂടങ്ങിയിട്ട് അന്ന് ബേബിക്ക് നാലോ അഞ്ചോ വയസ്സു പ്രായമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇത്രയും സത്യസന്ധതയുള്ള ഒരു സ്ത്രീ കാണുക വിഷമമാണ് ഉണ്ണി?"

റോസി ഗെയിററ് കടന്ന് പിന്തിരിഞ്ഞുനോക്കി. മേനോനും ഭാര്യയും കൈകളുൾത്തി വിടപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അകത്തു് ഉണ്ണി ഫോണിൽ സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു.

"മെ ഐ നോ ഹു ഇസ് സ്ലിക്കിങ്ങ് പ്ളീസ്?"

"ഫിലിംസ്റ്റാർ വിനോദ്കുമാറിന്റെ സിക്വെറി"

ഉണ്ണി ഗൗരവത്തിൽ ചോദിച്ചു.

"എതു് വേണം?"

"റീട്ടയാർഡ് ജഡ്ജിമിസ്റ്റർ മേനോന്റെ വീട്ടിൽനിന്നല്ലെ സംസാരിക്കുന്നതു്?"

"ഐ സെ വാട്ടു യു വാൻട്?" ഉണ്ണിയുടെ സ്വരം ക്രമാതീതമായി ഉയർന്നു.

എതാനും നിമിഷങ്ങളോളം നിശ്ശബ്ദമായ ഫോൺ. അങ്ങേ തലയ്ക്കൽ ആരൊക്കെയോ സംസാരിക്കുന്നു നേരിയ ശബ്ദത്തിൽ ചിരിക്കുന്നു. ഉണ്ണി ഫോൺ ക്രാഡലിൽ വെക്കാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ അല്ലറത്തുതന്നെ പരിചിത സ്വരം.

"ഹലോ മിസ്റ്റർ ഉണ്ണി. ഡ്യൂം മോണിങ്ങ്. ദിസിസ് വിനോദ്കുമാർ"

ഔപചാരികമായ യാതൊരു ആശംസകളും നടത്താതെ ഉണ്ണി തികച്ചും ഒരു അപരിചിതനോടെന്നപോലെ ചോദിച്ചു.

"എതുവേണം മിസ്റ്റർ വിനോദ്കുമാർ"

"അയാളെ കളിയാക്കുന്ന മട്ടിൽ വിനോദ് പറഞ്ഞു.

"അററിലിസ്റ്റ് നിങ്ങളെ ഞാൻ പ്രതിക്ഷിച്ചിരുന്നു മിസ്റ്റർ ഉണ്ണി"

"അതു് ഉണ്ണിയെ കൂട്ടതൽ ചൊടിപ്പിച്ചതേയുള്ളൂ.

"എന്താണെന്ന് കാര്യം പറയൂ"

"വിനോദ്കുമാർ പരിഹസിക്കാൻ ഉള്ള പുറപ്പാടാണ്."

"ഉണ്ണി! നിയമവശാൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അളിയനാണ്" സിനിമയിൽ വില്ലൻ ചിരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ചിരി. മേനോൻ അതിന്നിടക്ക് വന്നു.

"ആരാണ് ഉണ്ണി?"

ഫോണിന്റെ മൌത്തു് പീസ് അമർത്തിവിടിച്ചുകൊണ്ടു് ഉണ്ണി പറഞ്ഞു.

"അവനാണ് വല്ലച്ചാ, വിനോദ്"

മേനോൻ അട്ടഹസിച്ചു.

"അതവിടെവെക്ക ഉണ്ണി"

"ഒരു നിമിഷം വല്ലച്ചാ... അവനെ നോ പറയാനാണു്"

ഉണ്ണി മൌത്തു് പീസ് വായയുടെ അടുത്തേയ്ക്കു് കൊണ്ടുവന്നിട്ടു് ഗൗരവംവിടാതെ ചോദിച്ചു.

"നിങ്ങൾക്കു് എന്താണ് പറയാനുള്ളതു്"

"മിസ്റ്റർ ഉണ്ണി. നിങ്ങളുടെ അരികെ റിട്ടയാർഡ് ജഡ്ജി മിസ്റ്റർ ദാമോദര മേനോൻ അവർകൾ നിലക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഒരു നിമിഷം ആ ഫോൺ അദ്ദേഹത്തിനു് കൊടുക്കുകയോ?"

"മിസ്റ്റർ വിനോദ്കുമാർ, എന്താണ് പറയേണ്ടതെങ്കിൽ എന്നോട്ടു് പറയൂ. മിസ്റ്റർ മേനോൻ ഈസ് നോട്ടു് അവയിലെബിൽ എററു് ദിമൊമൻ"

"ഓക്കെ.. മേനോൻ അവർകൾക്കു് എന്നോട്ടു് സംസാരിക്കാൻ ലജ്ജയായിരിക്കും. അടുത്തനിമിഷത്തിൽ വിനോദിന്റെ സ്വരം കർക്കശമായി.

"ഒൽ ഫീം മിസ്റ്റർ ഉണ്ണി. പതിനാറു് കൊല്ലങ്ങൾമുമ്പു് സേലം സെൻട്രൽ ജയിലിൽവെച്ചു് തൂക്കിക്കൊന്ന നിരപരാധിയായ ഒരുച്ചുന്റെ മകനാണ് വിനോദ്കുമാറെന്നു് പറയൂ... എന്റെ അച്ഛൻ തൂക്കുകയറിൽ പിയ്യമ്പോൾ അനുഭവിച്ച അതേ മരണവേദന മിസ്റ്റർ ദാമോദരമേനോനും അനുഭവിക്കുമെന്ന് പറയൂ". ഒട്ടവിൽ വിനോദ് നാടകീയമായി ഫോണിലൂടെ അലറി.

"യു അണ്ടർസ്റ്റാൻട് ഡാം ഫുൾ!"

അങ്ങേ തലയ്ക്കൽ ഞാൻ ക്രാഡലിൽ ശക്തിയായി വെക്കുന്ന ശബ്ദം ഉണ്ണി കേട്ടു. ഉണ്ണിയും റോസിവും ക്രാഡലിൽ

വെച്ചു.

"എന്താണവൻ അലറിയിരുന്നതു് ഉണ്ണി"

ഷോക്കേറാവനെപോലെ ഒരുനിമിഷം തരിച്ചു് നിന്ന ഉണ്ണി അടുത്തനിമിഷത്തിൽ ഉണർന്നിട്ടു് പറഞ്ഞു.

"അവൻ കടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നതു്. റാസ്കൽ.."

എന്നിട്ടയാൾ മേനോന്റെ മുഖത്തേക്കു് നോക്കി.

"വൈററു് ഡ്രാഗൺ" ഫോട്ടലിൽവെച്ചായിരുന്ന വിനോദ് തന്റെ ഉറാ സുഹൃത്തുക്കൾക്കു് വേണ്ടി സൽക്കാരം നടത്തിയതു്. ആ ഫോട്ടൽ വിനോദ് ദമ്പതികൾക്കു് ഒരുപോലെ പ്രിയങ്കരമായിരുന്നു. അതായിരുന്നല്ലോ അവരുടെ ഭളിവു് സങ്കേതം. അവിടെവെച്ചായിരുന്നല്ലോ അവരുടെ പ്രേമവല്ലരി പുത്തനും കായച്ചതും. ക്ളാസ്സുകൾ ബങ്കു് ചെയ്തിട്ടു് എത്രയൊ തവണ ആ ഫോട്ടലിന്റെ ഫോയറിൽ ബേബി തന്റെ കാമുകനെ കാത്തിരുന്നിട്ടുണ്ടു്. ഒലഫോണിലൂടെ നീണ്ടനീണ്ട സംഭാഷണങ്ങൾ. പൊട്ടിച്ചിരിക്കൽ. ആ ഫോട്ടലിലെ റൂംബോയിമാർക്കുപോലും അതറിയാമായിരുന്നു. ഷൂട്ടിങ്ങിന്റെ തിരക്കിനിടയിലും, വിനോദ് ഫോട്ടലിലേക്കു്, ബേബിയുടെ അരികിലേക്കു് കതിരിച്ചതുമായിരുന്നു.

അക്കാലങ്ങളിൽ വിനോദ് ഫോട്ടലിൽ ഒരു സൂട്ടു് സ്ഥിരമായി വാടകക്കു് എടുത്തിരുന്നു. ബാഹ്യലോകവുമായി യാതൊരു ബന്ധമില്ലാതെ ഒരാൾ മറ്റൊരാളിൽ ലയിച്ചിരുന്നിട്ടുണ്ടു്. ബേബി അഭിനയിക്കാനുള്ള അഭിലാഷം പ്രകടിപ്പിച്ചതും ആ ഫോട്ടലിൽവെച്ചായിരുന്നു. വിവാഹിതരായാലുടൻ ബേബിയുടെ അഭിലാഷം പൂർത്തീകരിക്കുമെന്ന് വിനോദ് ആണയിട്ടു് പറഞ്ഞതും അവിടെവെച്ചുതന്നെ. അതുകൊണ്ടു് അവരുടെ ഏറ്റവും അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളെയും പത്രപ്രവർത്തകരെയും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. കയ്യിച്ചു് നൂറോളം വ്യക്തികൾ. തെന്നിന്ത്യയിലെ പ്രധാനപത്രങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളും ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാരും ആ കൂട്ടത്തിൽ അരങ്ങിനു് കൊഴുപ്പുകൂട്ടാനുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ വിനോദിനു് പത്രലോകം ഒരലർജിയായിരുന്നു. അയാൾ അവരെ ആയിരംകാതമകലെ നിർത്തിയിരുന്നു.

ഒന്നാ ഇൻറർവ്യൂ ഒന്നാ ഷൂയിററു് മെൻറു്, ഒന്നാ ന്യൂസ്മെൽ ... അതെ വ്യക്തിസൽക്കാരത്തിനു് അവരെ ക്ഷണിക്കുകമാത്രമല്ല, അവരോടു് ഹൃദയമായി സംസാരിക്കുകയും പെരുമാറുകയുംചെയ്തു. വൈററു് ഡ്രാഗണിന്റെ ബാങ്കപററു് ഹാളിൽ സ്റ്റാൻഡിങ്ങ് ബുഫെ. അതിനുമുമ്പു് വൈൻ പാർട്ടി മേത്തരം മദ്യമൊഴുകി. തന്റെ സഹധർമ്മിണി വിനോദിനോടു് ഒട്ടിച്ചേർത്ത നിലക്കുപോൾ, ഷാബെയിൻകുപ്പി പൊട്ടിച്ചു് വിനോദ് പാർട്ടി ഉൽഘാടനംചെയ്തു.

പത കുപ്പിയുടെ മീതെ നരഞ്ഞൊഴുകുന്ന ഷാബെയിൻകുപ്പി ഉയർത്തിവിടിച്ചു് വിനോദ് ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

"ചിയേഴ്സ്. ഫോപ്പി ഡെഫിസ് ആർ ഹിയർ."

നൂറുകണക്കിൽ മദ്യം നിറഞ്ഞ ഗ്ളാസ്സുകൾ തലകൾക്കു് മീതെ ഉയർന്നു.

"ഫോർ ഫോപ്പി മേരീഡ് ലൈഫ് ഓഫ് മിസ്റ്റർ ആൻറു് മിസിസ് വിനോദ്കുമാർ "ചിയേഴ്സ്."

ഹാളിൽ ശബ്ദംമുഴങ്ങി.

പാർട്ടി നടക്കുമ്പോൾ വിനോദ് തന്റെ ഭാര്യയെ അടക്കിവിടിച്ചു് ഓരോരുത്തരുടെ അരികെയുംചെ്തന്നു്. അവർക്കു് തന്റെ ഭാര്യയെ ഔപചാരികമായി പരിചയപ്പെടുത്തി.

"റീട്ടയാർഡ് ജഡ്ജി മിസ്റ്റർ മേനോന്റെ മകൾ ഇന്നെന്റെ കളത്രം ബേബി ബേബി അവരുടെ നേരെ നോക്കി പുഞ്ചിരിയ്ക്കുക, കൈകുപ്പി.

ഇപ്പോൾ അവളുടെ ഉള്ളം ആഹ്ളാദത്താൽ തുള്ളുകയാണ്. അവൾ സ്വന്തം മാതാപിതാക്കന്മാരോടു് വഴക്കടിച്ചു. മാതാപിതാക്കന്മാർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നവന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു ബലിയാടുപോലെ, മുഖം കുമ്പിച്ച് നീല്ക്കേണ്ട കാലം പോയി. ഇന്ന് ഓരോരുത്തർക്കും അവനവന്റെ അഭിപ്രായമുണ്ടു്. അതിനെ അപരൻ ആദരിക്കുക. ആദരിക്കുന്നില്ല, അവരെ അവഗണിക്കുക...

ഇന്ന് കൂട്ടിലിട്ട തത്തയല്ല പറക്കാനാവാതെ കൂടിന്റെ ബലമേറിയ അഴികളിൽ ചിറകടിച്ചു് കാലം കഴിക്കേണ്ട സ്വർണ്ണക്കൂട്ടിലെ തത്തയല്ല. ഇന്ന് അവളുടെ ആകാശം അന്തമാണ്. അതിനു് അതിരില്ല. ചിറകുകൾക്കു് ബലം

കറയുന്നതുവരെ പറക്കാം...

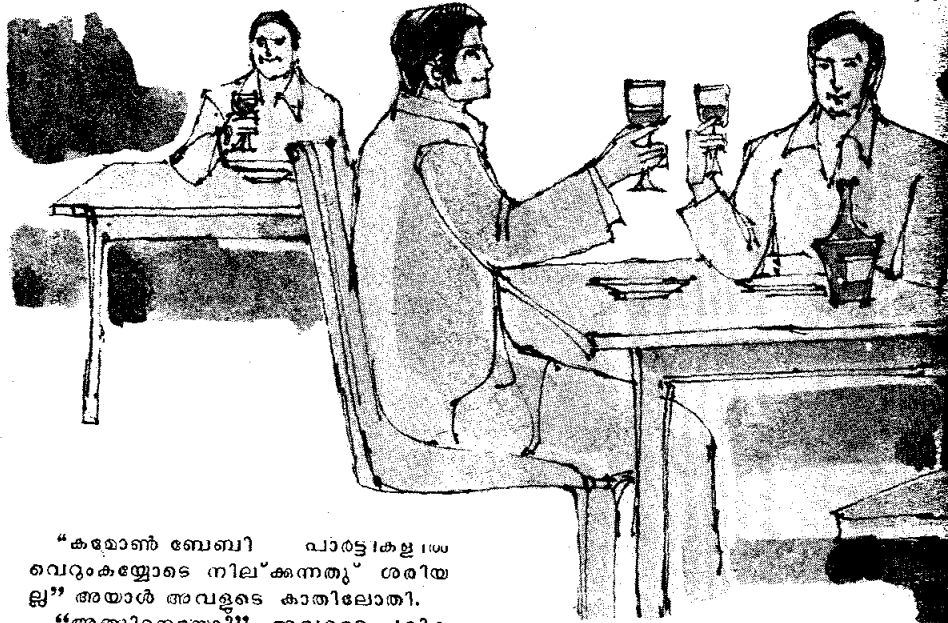
അവൾ ഭർത്താവിന്റെ കൈ മുറുകെ പിടിച്ചിരുന്നു. വിനോദ് സുഹൃത്തുക്കളുമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് നടന്നുനിന്നിരുന്നു. അവൾ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഒപ്പവും.

“മാധം ശീതളപാനീയം” വിനോദിന്റെ സിക്രട്ടറി നിറഞ്ഞ ഗ്ലാസ്സ് ബേബിയുടെനേരെ നീട്ടി.

ടായി പറഞ്ഞു.

“ഇന്ന് നിങ്ങളുടെ ഫിലിമിന്റെ റോളുകൾ തീരുന്നതുവരെ പടമെട്രക്കിൻ. ഞാനും എന്റെ സഹധർമ്മിണിയും നിങ്ങൾക്ക് ടായിനമാണ്. ഓക്കോ? കമോൺ ബേബി.”

പടമെട്രക്കുന്നവർ അവരെ പല പോസുകളിൽ നിർത്തി ആശ്ളേഷിച്ചു. തോളിൽ കൈയുട്ട്, കവിളിൽ മുത്തമി

“കമോൺ ബേബി വാർട്ടികളല്ല വെറുംകയ്യോടെ നിലക്കുന്നതു് ശരിയല്ല” അയാൾ അവളുടെ കാതിലോതി.

“അങ്ങിനെയാ?” അവളുടെ പുരികക്കൊടികൾ വളഞ്ഞു.

അവൾ ഗ്ലാസ്സ് നന്ദിപറഞ്ഞുകൊണ്ട് വാങ്ങി. വിനോദ്, ഞാനും ആരുടെയും പിറകിലല്ല ഒരു ജഡ്ജിയുടെ മകളാണ്. യു അണ്ടർസ്റ്റാൻട്?

ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാരുടെ മുമ്പിലെത്തിയപ്പോൾ വിനോദ് ബേബിയുടെ കാതിൽ മന്ത്രിച്ചു.

“പഹയന്മാർ നമ്മുടെ പടങ്ങൾ എടുക്കും. അവന്റെ പാ വാരികകൾക്ക് സർക്കുലേഷൻ വേണമല്ലോ.”

എന്നിട്ടയാൾ ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാരോ

ടാൻ തുറന്നിട്ടുകൊണ്ട്, പരസ്പരം മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കിനിന്നു... കണ്ണുകളിൽ കണ്ണുകൾനട്ട്...

“നിങ്ങൾ ഈ പടങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വാരികകളിലും മാസികകളിലും ഇടണം കാരണം മിസിസ് ബേബി വിനോദ് കമാർ, നാളത്തെ അഭിനേത്രിയാണ്...”

“ഇററിസ് മോസ്സ് വണ്ടർഫുൾ ന്യൂസ്” ആരെ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ചെവിടക്കുന്ന കരലോഷങ്ങൾ ഹാളിൽ മുഴങ്ങി. കരലോഷങ്ങൾ ഒന്നമർന്നപ്പോൾ വിനോദ് തന്റെ

ഇടതുകരം ഉയർത്തിവിടിച്ച് ഉച്ചത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

“മലയാള-തമിഴ്-തെലുങ്കു പടങ്ങളിലെ, ഇന്നുള്ള കൈകേയി. കൌസല്യ. ശ്രീപുണ്ഡ മാർക്കൊരു വെല്ലുവിളിയായി ഒരു പുതിയ താരം കിഴക്ക് ഉദയം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ശാലിനി”.

വേഗത്തിൽ കുറിച്ചെടുക്കുന്ന പത്രപ്രവർത്തകരോടായി വിനോദ് ആവേശത്തോടെ തുടർന്നു.

“നോട്ട്ഡൗൺ.യു പ്ളീസ് നോട്ട് ഡൗൺ. മിസിസ് ബേബി വിനോദ് എന്റെ ഭാര്യ.. ശാലിനി ബേബിയുടെ പുതിയ സ്ക്രീൻ നെയ്ത് ആണ്”.

“പുതുരൂപം ശാലിനി” വീണ്ടും ചെ

വിടക്കുന്ന കരഘോഷം. ബേബി ആന നടുത്തൽ മതിമറന്നുനിന്നു.

മൂന്നരമണിക്കൂർ നീണ്ടുനിന്ന പാർട്ടി. വൈറ്റിഡാഗണിന്റെ പോർച്ചിൽ നിന്നും കാർപാർക്കിൽനിന്നും കാരുകൾ ഇളകി...

ബേബി. ഭർത്താവിന്റെ ചുമലിൽ തലചേർത്തുവെച്ചുകൊണ്ട് കണ്ണടച്ചുകിടന്നു. തലയ്ക്കെത്താ പറ്റിയതുപോലെ കണ്ണുകൾ തുറക്കുന്നില്ല. ഇമകളിൽ ഭാരം... എന്നിട്ടും അവർ പ്രയാസപ്പെട്ട് കണ്ണുകൾ തുറന്നു.

"നാം വീട്ടിലേക്കൊന്നോ പോണതും ഹണി?" അവർ തിരക്കി.

"അല്ല ബേബി നാം പോകുന്നതും സ്റ്റുഡിയോവിലേക്കാണ്. കർപ്പകം സ്റ്റുഡിയോവിലേക്കു്."

"അവിടെനാണ് ഡാർലിങ്?"

വിനോദ് തന്റെ സഹധർമ്മിണിയെ അടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:

"വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് നീ കരാറിൽ ഒപ്പുവെച്ചിരുന്നില്ലെ ഡാർലിങ്?"

"എനിക്കൊന്നുംതന്നെ തോന്നുന്നില്ല..." അവളുടെ മുതുകിൽ തട്ടിക്കൊണ്ട് അയാൾ

"കണ്ണടച്ചുകിടന്നോളം കട്ടി. നിനക്കെന്തു് പറ്റി? നീ അറിയാതെ മദ്യമൊന്നും കഴിച്ചില്ലല്ലോ?"

"ആർക്കറിയാം. താങ്കളുടെ സിക്രറ്ററി വാട്ടിംഗ് ഹിസ് നെയിം?"

"തങ്കസാമി?"

"യെസ് തങ്കസാമി. അയാളെത്തൊ കടിക്കാൻ തന്നു."

"സാരമില്ല. അവൻ ഗ്ലാസ്സ് തെറ്റി പോയതാകാം ബേബി. ഞാനവനോടു് ചോദിക്കാം."

"അതു മറന്നേയ്യ - ഡാർലിങ്. ഫോർ ഗെറ്റിംഗ്!"

കർപ്പകം സ്റ്റുഡിയോവിന്റെ അങ്കണത്തിൽ വിനോദ്-ബേബിമാരെ മാലയിട്ട് സ്വീകരിച്ചു. താലംപിടിച്ചുനിന്ന എക്സ്ട്രാസിക്ടർ രണ്ടുഭാഗത്തും നിൽക്കുന്നിരുന്നു. പലപടങ്ങളിലും വിനോദിന്റെ, അമ്മയായി നടിക്കാറുള്ള മോഹിനിബായി 'ഭൂതരി' നടത്തി. നൂറുകൂറുവർഷങ്ങൾ പുത്രപൗത്ര ദൈ ഹിത്രന്മാരെക്കൊല്ലും ജീവിച്ചു.

ബേബിയുടെ കൈ വിനോദ് മുറുകെ പിടിച്ചിരുന്നു.

(തുടരും)

(49 -ൽനിന്നും തുടർച്ച)

ലെ സുമതി ചോദിച്ചു: ആ പഴയ ചോദ്യം.

"എന്താ കട്ടി? എങ്ങനെയാണ് നീന്റെ ടൈപ്പ്റൈറ്റിംഗ് ജീവിതം?"

"ഒന്നും പറയണ്ട കട്ടി. എല്ലാം തകർന്നു. ഞാനിപ്പോൾ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ പോകാറില്ല. അച്ഛൻ പറഞ്ഞു, പോകണ്ടെന്നു്."

"എന്തങ്ങായി അതിനു്?"

ശാരദ എല്ലാം വിശദീകരിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞു് സുകുമാരൻസാറിനു് ഒരു എഴുത്തയക്കുന്നതിന്റെ ഔചിത്യത്തെപ്പറ്റിയും ചോദിച്ചു.

"എഴുത്തയക്കുന്നതിൽ എന്താണ് ഭോഷം. എഴുതു. വേണമെങ്കിൽ ഞാൻതന്നെ തരാം. കവറും ഇൻലൻറുമൊക്കെ."

സുമതി അതൊക്കെ സ്റ്റോക്ക് ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്. ഭർത്താവിന്റെ കത്തുകൾ വരുമ്പോൾ മറുപടി അയക്കണമല്ലോ?

ഒരു ഇൻലൻറ വാങ്ങി അവിടെയിരുന്ന്തന്നെ സുകുമാരൻസാറിനു് ഒരു കത്തെഴുതി.

ബഹുമാനപ്പെട്ട സുകുമാരൻസാറിനു്,

അച്ഛൻ വിലക്കിയതു് കൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ വരാത്തതു്. അച്ഛനെ ആരെക്കയോ, എന്തൊക്കയോ കള്ളക്കഥകൾ പറഞ്ഞു് പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

സാറിനെ കാണാനൊക്കത്തതിൽ എനിക്ക് അതിയായ സങ്കടമുണ്ട്.

ഈ കത്തിന്റെ മറുപടി എന്റെ കൂട്ടുകാരി സുമതിയുടെ മേൽവിലാസത്തിൽ അയച്ചാൽ മതി. സംശയിക്കുകയുമൊന്നും വേണ്ട. ആ കട്ടിയുടെ ഭർത്താവു് പട്ടാളത്തിലാണ്. അടിക്കടി കത്തുകൾ വരും. എനിക്ക് അയയ്ക്കുന്ന കത്തിന്റെ മറുപടിയ്ക്കു് ഒരു വട്ടത്തിനകത്തു് (S)-എന്നു് എഴുതിയിരുന്നാൽമതി.

അങ്ങയുടെ മാത്രം കെ. ശാരദ.

(തുടരും)

ചി ലഭി വസങ്ങളിൽമാത്രം പണിക്കർ വന്നു. ചിലപ്പോൾ മുറിയിൽ കിടന്നുറങ്ങി. മറ്റു ചിലപ്പോൾ എന്തോ മറന്നുവെച്ച ബലപ്പാടോടെ പെട്ടെന്നു് തിരിച്ചുപോകും.

അയാൾ ശരിക്കും എവിടെയാണ് ക്യാമ്പ്? കമാരൻ സംശയംതോന്നി. ഇതിനകത്തുതന്നെ ആയിരിക്കുമോ? ജോലി കഴിഞ്ഞു് ബാക്കിസമയം അയാൾ എവിടെ പോകുന്നു?

അമ്പാടിയും എല്ലാദിവസവും മുറിയിൽ വന്നില്ല. അയാളില്ലെങ്കിലും ചായയും ചോറും മുറിയിൽ കൃത്യമായി എത്തും അതൊക്കെ ഏർപ്പാടുചെയ്തിട്ടേ അമ്പാടി പോകൂ. മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതു് ആരായാലും വാരിവലിച്ചു തിന്നും. അപ്പോഴൊക്കെ ഓർക്കും. ഇങ്ങനെ എത്ര

നാൾ കഴിയും? ഇനി എന്നാണ് ഈ മുറിക്കകത്തുനിന്നു മോചനം?

ഇപ്പോൾ അസഹനീയമായ ദുർഗ്ഗന്ധം അനുഭവപ്പെടാറില്ല. ചുറ്റുപാടുമായി മുക്കു് അലിഞ്ഞുചേർന്നിരിക്കുന്നു. മുന്നിൽ തളംകെട്ടിക്കിടക്കുന്ന മലിനജലം പഴയപോലെ അറപ്പുണർത്താറില്ല. ഈ ചുറ്റുപാടിലും എത്രയോപേർ ജീവിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ബാലകൃഷ്ണൻ മാങ്ങാട്

മുറിയുടെ അവകാശികൾ നിരവധി പേരുണ്ടെന്നു് കമാരൻതോന്നി. പലരും പല സമയങ്ങളിൽ കയറിവരുന്നു. കുറുത്തുമെലിഞ്ഞ മദ്ധ്യവയസ്സ്കൻ ഇടയ്ക്കിടെ വന്നു് മുലയിൽ ചുരുണ്ടുകൂട്ടും. മുന്നോട്ടു് അല്ലം വളഞ്ഞ, വാചാലനായ ചെറുപ്പക്കാരൻ പകൽ നാളുണ്ണുതവണ വരും. അതുവഴി ആരുടെയെങ്കിലും തല കണ്ടാൽ മതി, വിളിച്ചുനിർത്തി വാതൊരാതെ സംസാരിക്കും.

അയാൾ എന്തിന്റെയെങ്കിലും ഏജൻറായിരിക്കുമെന്നു് കമാരൻ ആദ്യനോട്ടത്തിൽതന്നെ ഊഹിച്ചു. പിന്നീടു് മനസ്സിലായി. തന്റെ ഊഹം തെറ്റിയിട്ടില്ല. അയാൾ ഏജൻറുതന്നെ. പെണ്ണുങ്ങളുടെ കൂട്ടിക്കൊട്ടുപ്പുകാരൻ.

അയാളും കമാരനെ തീർത്തും അവഗണിക്കുകയായിരുന്നു. അയാളെക്കൊണ്ടു് ഭേദപയോഗവുമില്ലെന്നു് ചിലപ്പോൾ ബ്രോക്കർ വിചാരിച്ചിരിക്കണം.

പ്രായമായ ഒരു രാത്രി ഒരുസംഘം ചെറുപ്പക്കാർ സ്വട്ടത്തിൽ വന്നുകയറി. മുറിയിൽ വെളിച്ചമില്ലായിരുന്നു. ഫ്യൂസ് പോയതാണ്. കമാരൻ ഉറക്കംവരാതെ മുറിക്കകത്തെ ചുടിൽ പൊരിഞ്ഞുകിടക്കുകയായിരുന്നു. ചുറ്റും വന്നുപൊതിയുന്ന കൊതുകുകളെ അയാൾ ആട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കുറുത്തുമെലിഞ്ഞ മദ്ധ്യവയസ്സ്കൻ ചുമറിനു് അഭിമുഖമായി കിടന്നു് കൂർക്കംവലിക്കുന്നു.

ചെറുപ്പക്കാർ മെഴുകുതിരി കത്തിച്ചു. അതിനുചുറ്റും തറയിൽ നിരന്നിരുന്നു. അരണ്ട വെളിച്ചത്തിൽ കമാരൻ കണ്ടു: കണ്ണുകളിൽ പ്രതിഷേധത്തിന്റെ നിഴലുകൾ ഇളകുന്ന താടിവളർത്തിയ അഞ്ചുപേർ.

ഒരാൾ പോക്കറ്റിൽനിന്നു് വലിയൊരു കപ്പി പുറത്തെടുത്തു. പട്ടച്ചാരായം അയാൾ ആർത്തിയോടെ തൊണ്ടയിലേയ്ക്കു കമഴ്ത്തി. കുറിച്ചു കടിച്ചശേഷം കപ്പി തൊട്ടടുത്ത കൂട്ടുകാരനു നൽകി.

അതിനിടയിൽ ഒരാൾ കഞ്ചാവു സി

ഗരറു കത്തിച്ചു. അതും അന്യോന്യം കൈമാറി. പോക്കറ്റിൽനിന്ന് സിഗരറ്റുകൾ പിന്നെയും പിന്നെയും വെളിയിൽ ചാടി.

കഞ്ചാവിയുടെ പുകക്കുപ്പും ചെറുപ്പക്കാരുടെ ശരീരവും ഇളകിക്കൊണ്ടി

രുന്നു. അതിനിടയിൽ ലോകത്തൊട്ടാകെയുള്ള നീതികേടിനെക്കുറിച്ച് കൂട്ടത്തിൽ ഒരാൾ ശബ്ദമെടുക്കി പ്രസംഗിച്ചു. വിപ്ലവം വരണമെങ്കിൽ തലകൾ കൊയ്യണമെന്ന് അയാൾ നിർദ്ദേശിച്ചു. മറ്റുള്ളവർ തലയാട്ടി. അവരുടെ തലകൾ ആടിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. ആടിയാടി അവർ തറയിൽ കഷ്ടം. മെഴുകുതിരികത്തിത്തീർന്ന് പതുകെ അണഞ്ഞു.

കാലത്തു് എഴുന്നേറ്റുനോക്കിയപ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാർ പോയ്ക്കുഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അന്നു പതിവില്ലാതെ സന്ധ്യാനേരത്തു് ബ്രോക്കർ കയറിവന്നു. അയാളോടൊപ്പം പാവപ്പെട്ടവനായ ഒരു പെണ്ണുണ്ടായിരുന്നു. ഒരുവശത്തേയ്ക്കു് തിരിച്ചു

പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അവൾ മുഖം നേർത്ത ഇട്ടിന്റെ നിഴൽപ്പാടുകളിൽ ഉളിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ പെൺകുട്ടിയായോ യുവതിയായോ എന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ക

ഴിഞ്ഞില്ല.

അവൾ അകത്തുകടന്നപ്പോൾ കമാരൻ ഉറങ്ങിയപോലെ നിശ്ചലനായി കിടന്നു പുറകെ വാതില്ലിൽ ഒരു നിഴൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു.

ബ്രോക്കർ പറഞ്ഞു.

“കേറിക്കോ. വേഗം ഒരു ഷോട്ടെട്ത്തോ—”

ആഗതൻ മടിച്ചുനിന്നു.

ബ്രോക്കർ ധൈര്യംകൂട്ടി.

“പേടിക്കണ്ടാണെ. ആ കെടക്കണെ മറാപല്ല. നമ്മുടെ ആളു്തന്നാ—” കമാരനെ ചൂണ്ടി ബ്രോക്കർ പറഞ്ഞു.

ആഗതൻ അകത്തുകയറി. എവിടെനിന്നോ വഴിതെറ്റിയ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ. പരിഭ്രമത്തിന്റെ തോഴുപൊട്ടുന്ന മുഖഭാവം. അയാൾതന്നെ വാതിൽ ചാരി.

നെയ്യിടിപ്പോടെ കമാരൻ നോക്കി. ഈ നിമിഷം ഇറങ്ങി ഓടിയാലോ എന്ന് അയാൾ ആലോചിച്ചു.

ആഗതൻ അവളുടെ പാവപ്പട പിടിച്ചുഴിക്കാൻ നോക്കി.

അവൾ വിലക്കി.

എന്നിട്ടു് ചുമരിൽ ചാരിനിന്നു് പാവപ്പട പൊക്കിപ്പിടിച്ചു.

“ചെയ്തോ വേഗം—”

“ഒറ്റംഉം”

“എന്നാ കെടക്കാം—”

അവൾ വെറും തറയിൽ കിടന്നു. അയാൾ മുക്കളിലും. കമാരൻ മറുഭാഗത്തോക്കു ചെരിഞ്ഞു. അയാൾക്കു് വല്ലാതെ അറച്ചു. വയ്യ. ഇതു് തനിക്ക് താങ്ങാവുന്നതിലും അപ്പുറമാണ്.

കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പെണ്ണും ചെറുപ്പക്കാരനും എഴുന്നേറ്റുപോയി. ബ്രോക്കർ പുറത്തു കാത്തുനിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

അമ്പാടിയോടു പറയാണമെന്ന് വിചാരിച്ചു. ഇവിടെനിന്നു് എങ്ങോട്ടെങ്കിലും മാറണം. അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. അമ്പാടി ഇനിയും ബുദ്ധിമുട്ടണമെന്നില്ല. ഞാൻ പോവുകയാണ്. എന്നെ വെറുതെ വിട്ടാൽമതി. എന്റെ വഴി ഞാൻ തേടിപ്പിടിച്ചുകൊള്ളാം...

എന്നാൽ അമ്പാടിയോടു് പറയാൻ അവസരംലഭിച്ചില്ല. അമ്പാടി ഇപ്പോൾ എല്ലായ്പ്പോഴും നിശ്ശബ്ദനാണ്. വാക്കുകൾ മറന്നപോയപോലെ. ശബ്ദം

അയാളുടെ ചിന്തകൾ കടമെടുത്തിരിക്കാണെന്നുതോന്നി. ആഴ്ചകൾ നീങ്ങിനിശ്ചി പോവുകയാണ്. ഈ മുറിയിൽ കിടന്നതന്നെ താൻ നശിക്കുമെന്ന് കമാരനുതോന്നി.

നിനച്ചിരിക്കാതെ ഒരു സംഭവമുണ്ടായി. വിപ്ലവകാരികളിൽ രണ്ടുപേർ ഒരു രാത്രി ഉറങ്ങാനെത്തി. അപ്പോൾ അമ്പാടിയുമുണ്ടായിരുന്ന മുറിയിൽ. അവർ ആദ്യം അന്വേഷിച്ചതു് ബ്രോക്കറെയാണ്. മുണ്ടഴിച്ച് മുടിപ്പുതട്ടു കിടക്കുകയായിരുന്ന ബ്രോക്കറെ അവർ വീളിച്ചുണർത്തി. പിന്നെ മുന്നപേരുംകൂടെ പുറത്തേക്കുപോയി.

അവർ പോയപ്പോൾ അമ്പാടി അവരുടെ ഭാഗ്യം തപ്പിനോക്കി. അയാളുടെ മുഖം പെട്ടെന്ന് പ്രകാശമാനമാകുന്നതു് കമാരൻ കണ്ടു. ഭാഗ്യത്തിൽനിന്നു് അമ്പാടി ഒരു കൈത്തോക്കു് പുറത്തെടുത്തു. അതു് അയാൾക്കു നേരെ ഉയർത്തിക്കാട്ടി.

“ഇതു് കണ്ടോ?”

“ഉം”

“എന്തെങ്കു്ലം തോന്നു്നുണ്ടോ?”

“എന്താണ്?”

“ഇതുംകൊണ്ടു് പോയാലോ?”

“എങ്ങോട്ടു്?”

“നാട്ടിലേക്കു്? എന്നിട്ടു് സാമിയെ—”

കമാരന്റെ ഉള്ളിൽ എന്തോ പെട്ടെന്ന് തെട്ടിപ്പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റു. ഇതിനു വേണ്ടിയായിരുന്നോ ഇത്രയുംകാലം തങ്ങൾ കാത്തതു്? ചിലപ്പോൾ ആയിരിക്കാം. ഈ കൈത്തോക്കു് വല്ലാത്ത

ആത്മവിശ്വാസം പകരുന്നു. ഞരമ്പുകളിൽ തളർന്ന ശക്തി മുരടിനിവരുന്നു. അയാൾ എഴുന്നേറ്റ് അമ്പാടിയെ അടക്കിപ്പിടിച്ചു. അയാളുടെ ഉള്ളിൽ മൺകട്ടകൾ അടർന്നു. അയാൾക്ക് ഗർഭം വന്നു. ആശ്വസിപ്പിക്കാനെന്നോണം അമ്പാടി അയാളുടെ ചുമലിൽ കൈ അമർത്തി.

തോക്ക് കൈക്കലാക്കി കമാരൻ മുന്നിൽ പടിയിറങ്ങി.

അമ്പാടി അയാളെ പീർത്തുടർന്നു. ആരും ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. രണ്ടു പേരും ഒരു പോരാട്ടത്തിനുള്ള തന്ത്രം മനസ്സിൽ ആവിഷ്ക്കരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇതു അവസാനത്തെ സന്ദർഭമാണ്. ഇവിടെ തോറുകൂടം തിരിഞ്ഞൊഴുകയും അരുതു്. സ്വാമിയെ വകവരുത്തിയാൽ പ്രശ്നങ്ങളുടെ കരുക്കൾ തനിയെ അഴിഞ്ഞുകൊള്ളും...

പകുതിദൂരം ലോറിയിലായിരുന്നു യാത്ര. പിന്നെ ലോറിയിറങ്ങിനടന്നു. നാട്ടുവെളിച്ചം ഇല്ലായിരുന്നിട്ടും പരിചയമുള്ള വഴിയായതിനാൽ അധികം തപ്പിത്തടയേണ്ടിവന്നില്ല.

പുലർന്നശേഷമാണ് നാട്ടിലെത്തിയതു്.

കുന്നിൻചെരിവു കയറിനിൽത്ത് മലയോരത്തോടു കയറിയെന്നു മാളികവീടിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി നടന്നതു്. കടവുകടന്നുചെന്നാൽ ആരെങ്കിലും അറിയുമെന്ന് കമാരൻ വിചാരിച്ചു. സ്വാമിയുടെ ചെവിയിലെത്തിയാൽ അയാൾ ഒളിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റുമുട്ടലിനു തയ്യാറെടുക്കും. അങ്ങനെ ഭാഗ്യപരീക്ഷണം ഇനിവരു.

ഷർട്ടിനടിയിൽ കമാരൻ കൈത്തോക്ക് അർമത്തിപ്പിടിച്ചു.

നെഞ്ചുതർത്തിപ്പിടിച്ചു അമ്പാടി യോടൊപ്പം വിജിഗിഷ്യവിനേപ്പോലെ നടന്നു.

പടിപ്പുരയ്ക്കടുത്തെത്തിയപ്പോൾ തെളിപ്പോയി. പത്തായപ്പുരയും വീടും എല്ലാം തകർന്നുകിടക്കുന്നു. എല്ലാം പൊളിച്ചിട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഓട്ടം മരങ്ങളും കല്ലുകളും ഒരുഭാഗത്തു് കുന്നുകളിയിരിക്കുന്നു. തെയ്യത്തിന്റെ മുറിപോലും ബാക്കിയില്ല.

പഴയ ഓർമ്മകളുടെ അസ്ഥിമൂടുംപോലെ പടിപ്പുരമാത്രം നോക്കുകയായി ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നു.

ഒരേങ്ങലോടെ കമാരൻ അറിഞ്ഞു. സ്വാമി എല്ലാം തകർന്നിരിക്കുന്നു. എല്ലാം ഉടച്ചുവാർക്കാനുള്ള പുറപ്പാടാവും.

പടിപ്പുരപ്പടിയിൽ കയറാൻ തെങ്ങുവേപെട്ടെന്ന് അപരിചിതനായ കറുത്ത ചെലിഞ്ഞ ഒരു വൃദ്ധൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. മുഖത്തടിക്കുന്ന ഇളം വെയിലിനെ മറയ്ക്കാൻ കൈപ്പത്തി ഞെറ്റിയിലേക്കു തിരിച്ചു അയാൾ അവരെ തുറിച്ചുനോക്കി.

“എവ്ടെ സാമി?” കിതപ്പൊതുക്കിക്കൊണ്ട് കമാരൻ ചോദിച്ചു.

“സ്വാമേ?” അവിടവിടെ പല്ലുകൾ അടർന്നുപോയ വായ പിളർത്തി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് വൃദ്ധൻ ഒരു തമാശ കേൾക്കുന്ന മുട്ടിൽ ശബ്ദംവെച്ചു: “അയാളു് പോയില്ലേ? ഈ നാട് വിട്ടുപോയി.”

“എവിടേയ്ക്കു്—”
“അതു് ദൈവത്തിനേ അറ്യൂ. ഈ സ്വർത്താക്കെ ബിററു..”

“ആർക്കു്?” അമ്പാടി ഉൽക്കണ്ഠ അമർത്തിപ്പിടിക്കാനുവാതെ ചോദിച്ചു.

“അറില്ലേ?” വൃദ്ധൻ കളിയാക്കുന്ന മുട്ടിൽ വീണ്ടും ചിരിച്ചു: “നമ്മുടെ അവരൻ മൊതലാളെ അറയാത്ത ആരെങ്കിലും അോ ഈ ഭൂലോകത്തു്? ബജാറിലു് റാക്ക് ഷാപ്പു് നടത്തുന്നില്ലേ?...”

കമാരൻ മതിയായി. ഇനി ഒന്നും കേൾക്കേണ്ടെന്നു തോന്നി. ഞരമ്പുകൾ തളർന്നിരിക്കുന്നു. കണ്ണുകളിൽ ഇരുട്ട് ചിറകടിക്കുന്നപോലെ. തല കറങ്ങുന്നു. അമ്പാടിയുടെ കൈകൾതന്നെ താങ്ങിയതായി അയാൾക്കു തോന്നി.

വൃദ്ധന്റെ ഹൃദയംതകർക്കുന്ന ചിരി വീണ്ടും:

“സാമേയ് കാണാൻ ബന്നത്താണോ ബാലുക്കാരെ? എന്നാ പൊടീതട്ടി നേരെ നടന്നോളിൻ. അയാളെ ഇനി മഷിട്ടു് നോക്കൂലും കാണാൻ കിട്ടുംന്നു് തോന്നുന്നില്ല—”

വൃദ്ധന്റെ പല്ലുകൾ കൊഴിഞ്ഞു, മുറുക്കി ചോരനിറംവന്ന വലിയ വായ പിളർന്നുപിളർന്നുവരുന്നു.

ഒന്നിരമാവാതെ കമാരൻ തളർന്നപോലെ പൊടിമണ്ണിലിരുന്നു.

(തുടരും)

“മലയാളനാട്” തുടങ്ങി കുറെ കഴിഞ്ഞാണ് എന്റെ ആ ആഗ്രഹം സാധിച്ചതു്.

വരികൾകൊണ്ടു് വിശ്വസനീയമായ മഴുവൻ കൈവെള്ളയിലാക്കുവാനും, വരകൾകൊണ്ടു് ഒരു കാവ്യപ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിക്കുവാനും നാട്യാരകൾകൊണ്ടു് അഭേദമായ വികാരസാമ്രാജ്യം കയ്യേറിപ്പിടിക്കുവാനും കഴിവുള്ള ആ അതുല്യപ്രതിഭാശാലിയെ കാണുക, പരിചയപ്പെടുക, ഇവയെന്റെ മോഹങ്ങളായിരുന്നു. ശ്രീ. മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണനെ. അന്നദ്ദേഹം ആലുവായിൽ ടി. ടി. സി മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറായിരുന്നു. ശ്രീ. പി. സി. സുകുമാരൻനായർ. ജറാച്ചൻ, രമേശൻ ഇവരെന്നിപ്പോലും അദ്ദേഹത്തെ ഓഫീസിന്റേപ്പോലും കണ്ടുമുട്ടിയതു്. ഒരു ദ്യോഗികജീവിതത്തിന്റെ ഒരു കപട മുഴുപടമണിഞ്ഞു് അദ്ദേഹം സംസാരിച്ചു. പിന്നീടു് മനസ്സിലായി കപടമുഴുപടമണിയുക അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു മുഴുപടമാണെന്നു്. പരിചയപ്പെടാൻ പററിയതിൽ സന്തോഷമുണ്ടായെങ്കിലും എന്തോ

ബോർക്കിത്താത്ത
വീരഭദ്ര

എസ്.കെ.നായർ

ല്ല. കരുതുന്ന തുറന്നുപറയാം. മലയാറ്റൂർ എന്ന പരമ്പരയില്ലെങ്കിൽ വയലാർ ക്ഷേമരീധിയോ വയലാർ സാഹിത്യ അവാർഡോ ജനിക്കുമായിരുന്നില്ല. ഇദ്ദേ

ചെമ്പരത്തി എന്ന പേക്കിനാവു്.

രൈപൂർണ്ണത എനിക്കുതോന്നി. എന്റെ സങ്കല്പത്തിലെ മലയാറ്റൂരിനെ കാണാനെന്നിരിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. കൗപിനധാരിയായ പ്രസിഡൻ്റ് റീഗനെ സങ്കല്പിക്കാൻ നമുക്കങ്ങനെ കഴിയും?

പിന്നങ്ങോട്ടു് പരസ്സരസ്നേഹത്തിന്റെ നിരുറവയിൽ കൂത്താടി കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞങ്ങൾ. പിണക്കങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ, അവയെല്ലാം സ്നേഹത്തിന്റെ അയഞ്ഞ പിരിയാണികൾ മുറുക്കുവാനുള്ള സന്ദർഭങ്ങളായേ ഞങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തിട്ടുള്ളൂ. സ്നേഹത്തിനു വില, സ്വന്തം. ആത്മാവാണെങ്കിൽക്കൂടിയും അതു നൽകുവാൻ മലയാറ്റൂർ മടിക്കി

ഹത്തെപ്പറ്റി ഇനിയുമാണ് ഞാനെഴുതേണ്ടതു്. എത്ര പേജുകൾ വേണ്ടിവരും എന്നോർക്കുമ്പോൾ എനിക്കു് നേരിയ യോപോലും തോന്നുന്നു.

—ആയിടക്കാണ് ശിവനെ പരിചയപ്പെട്ടതു്. വളരെ പരിശുദ്ധശാലിയായ അതുസാഹിത്യായ. കല ഒരു തപസ്യയാക്കിക്കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ഒരു നല്ല സ്നേഹിതനാണ് ശിവൻ. ചില ചില്ലറ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽക്കൂടിയും സത്യത്തെ മറയ്ക്കുവാനാർക്കുകഴിയും. സാധപിയും സുശീലയും നല്ലൊരു ആതിഥേയയുമാണ് ശിവന്റെ ഭാര്യ മണി. മിടുക്കന്മാരായ കുഞ്ഞുങ്ങളും. രാമന്റെ പിന്നാലെ ലക്ഷ്മണനെനേപോലെ നി

താജാഗ്രന്ഥപുലർത്തുന്ന നല്ലൊരു കലാകാരനായ അനന്തൻ സുരേന്ദ്രനും ഭാര്യ രമണിയും. ഇതാണ് ശിവന്റെ കുടുംബം. ശിവൻ പടവുകൾകയറാൻ തുടങ്ങിയിട്ടേയുള്ളൂ. മറ്റു പലർക്കും അപ്രാപ്യമായ കലയുടെ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ ശിവനുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ട്. പട്ടം വളയും നൽകുവാൻ. ഞാനതു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ശിവനാണ് എന്നെ സിനിമാരംഗത്തേക്ക് കൈപിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നത്. ആദ്യം പങ്കാളികളായിരുന്നെങ്കിലും പിന്നീടു ഞാനൊറ്റക്കായി. ചില കാര്യങ്ങൾ കാരണം. ചിലർ കാരണം, എന്നു മാത്രം. “ചെമ്പരത്തി?” എന്നൊരു തിരക്കഥ മലയാറ്റൂരിന്റെ പക്കലുണ്ടെന്നും അതെടുത്താൽ വിജയമായിരിക്കുമെന്നും ശിവൻ പറഞ്ഞു. ഞാനതിന്റെ അവകാശം വാങ്ങി. എന്റെ മനസ്സിൽ, മധുവോ. അല്ലെങ്കിൽ സേതുമാധവനോ സംവിധാനം ചെയ്യണം എന്നായിരുന്നു ഉന്നം.

(മധുവിന്റെ ആഗ്രഹപ്രകാരം മധുവിന്റെ ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട് രചിച്ചതായിരുന്നു ആ തിരക്കഥ) ഞങ്ങൾ മദിരാശിയിലേക്കുപോയി. ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന വിളക്കുകളുടെ മുൻപിൽ പെട്ടുപോയ എന്നെ പലരും തെറ്റിദ്ധരിച്ചത്, സിനിമ എന്ന പേരും പറഞ്ഞ് മറ്റു പലതിനും എത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു പണക്കാരനായ വിദ്യാർത്ഥി

എന്നാണ്. ആരെല്ലാം എന്തെല്ലാം കഥകൾ കെട്ടിച്ചമച്ചു. എന്തായാലും തിരയൊഴുകിയതല്ലാതെ എന്റെ കാലുറച്ചുനിന്നിരുന്ന മണ്ണ് തിരയിൽ പെട്ടുപോയില്ല.

മധുവിന് ആരും സന്തോഷം സമയമില്ല; സേതുമാധവനാണെങ്കിൽ ഒരു കൈപ്പകഴിഞ്ഞാലോചിക്കാം. എന്തു ചെയ്യും. എപ്പോഴും വയലാർ കൂട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു വൈകുന്നേരം വയലാർ ഫോണിൽ വിളിച്ചു എന്റെ ഹോട്ടലിലേക്ക്, അങ്ങോട്ടു വരുന്നുവെന്നും കാത്തിരിക്കണമെന്നും.

കാത്തിരുന്നു. രാജകീയ പ്രൗഢിയോടെ വയലാറും, കൂടെ വെള്ളത്തിൽ വീണ ഒരു കോഴിക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ തോന്നിച്ച ഒരു കോകണ്ണനും. വയലാർ പരിചയപ്പെടുത്തി. ഇവനാണ് നാരായണൻകുട്ടി. മിടുക്കനാണ്. വയലാറിനെ ബഹുമാനിക്കാൻ ശിവൻ എന്റെ അലമാരയിൽനിന്നും ഒരു കപ്പി വിസ്കി പുറത്തെടുത്തു. ശിവൻ കുടിക്കുകയില്ല. ഞാൻ ആദ്യം വയലാറിന്റെ ഗ്ലാസ്സിലൊഴിച്ചു. മറ്റൊരു കോകണ്ണന്റെ ഗ്ലാസ്സിലേക്ക് കപ്പികാണിച്ചു. “അയ്യോ ഞാനിതു കഴിക്കുകയില്ല”. ഒരു മൊഴി.

പിന്നെ എന്റെ ഗ്ലാസ്സിലൊഴിച്ചു. വയലാറിന്റെ നിർബ്ബന്ധത്തിനുവഴങ്ങി നാരായണൻകുട്ടി എന്ന മനുഷ്യൻ ഞങ്ങൾ ഒഴിച്ചതിന്റെ നാലിലൊന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്ലാസ്സിൽ ഒഴിച്ചു. പതുക്കെ ഗ്ലാസ്സുകൾ കാലിയായി. പിന്നെ വിളമ്പ് ഏറ്റെടുത്തതു നാരായണൻകുട്ടിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്ലാസ്സിൽ ഒഴിച്ചതിന്റെ നാലിലൊന്ന് ഞങ്ങളുടെ ഗ്ലാസ്സിൽ. ഞാനത് തത്തോടെ നോക്കി. പിന്നെ നാരായണൻകുട്ടി പുറപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. എന്നെ പച്ച ചിത്ത വിളിച്ചു. ഇടക്കിടെ മർദ്ദിച്ചു. ആയിടെ ഒരു തൊഴിലുമില്ലാതെ ചൊറികുത്തിനടന്നിരുന്ന നാരായണൻകുട്ടിയാണ് എന്നെ തെറിവിളിച്ചത്.

എനിക്കു സഹിക്കാനാവുമോ. ഞാനൊരു വീളും ബരം ചെയ്തു. ഒരു ലവലുമില്ലാതെ ഹെറിയിൽ ചരഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ആ കോകണ്ണൻപോലും അന്നുവിട്ടുപോയി.

“കൂട്ടാ ഇവനായിരിക്കും നമ്മുടെ സംവിധായകൻ”.

അങ്ങനെ ചെമ്പരത്തിയുടെ സംവിധായകൻ ജനിച്ചു. പി. എൻ. മേനോൻ. അലക്കിയ വെള്ളശ്ശീലപോലെ, കറകൾ വീണ പാടുകളൊന്നുമില്ലാത്ത ഹൃദയവിശാലതയുള്ള സന്തോഷനായ പി. എൻ. മേനോൻ.

—o—

ഇന്നിവിടെ സ്വാതന്ത്ര്യദിനമാണ്: ഇതു് അച്ചടിച്ചെത്തുമ്പോഴേയ്ക്ക് മൂന്നു വാരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കും. സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചുപോവുകയാണെന്നു പറയുന്നതിൽ പുരുഷമോഹമില്ലെങ്കിലും

സ്വാതന്ത്ര്യചിന്തകൾ

അങ്ങിനെ ചെയ്യട്ടെ. എന്റെ മുമ്പിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷുദിനപത്രം, ടൈംസ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ. പറയുന്നതിങ്ങിനെയാണ്: കഴിഞ്ഞ മുപ്പത്താറുകൊല്ലം നിർമ്മമപൂർണ്ണമായ ഒരനുഭവമായിരുന്നു. എന്തെല്ലാ മോന്മേടങ്ങൾ നമുക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി, ശരാശരി ഇന്ത്യക്കാരന്റെ ആയുർദൈർഘ്യം മുപ്പതുകൊല്ലങ്ങളിൽനിന്നും അൻപത്തിരണ്ടായി ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്.

മറ്റുമേന്മകളിലേയ്ക്കു ഞാൻ കടക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ പ്രസാദാത്മകതയുടെയും സംതൃപ്തിയുടെയും അയമാർത്ഥ സ്വഭാവത്തെ ഉദാഹരിക്കാൻ ഇതുമതി. മുപ്പത്താറുകൊല്ലത്തിനിടയ്ക്കു അന്ധാരാഷ്ട്രീയ ഔഷധനിർമ്മാണത്തിൽ വന്ന പുരോഗതി ഭാരതത്തെ സ്പർശിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. മസൂരിയെപ്പോലുള്ള സാംക്രമികരോഗങ്ങൾ ഇക്കാരണത്താൽത്തന്നെ

നിയന്ത്രണാധീനങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ്. ഓരോ പതിറ്റാണ്ടുചെയ്യുമ്പോഴും സംഭവിക്കുന്ന അനാസൂത്രീയ പുരോഗതിയുടെ ഫലങ്ങൾ സ്വാതന്ത്ര്യഭാരതത്തിനും അനുഭവിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു നാം കാണുന്നു.

വികസനത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അപ്പാടെ നിഷേധിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഡ്യൂട്ടും എനിക്കില്ല. ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യരാഷ്ട്രത്തിന്. അതിന്റെ ഭരണക്രമം എത്ര പാപപ്രായീകനാലും, ഒഴിച്ചുകൂടാൻ വയ്ക്കാത്ത ക്രിയാത്മകതകളുണ്ട്. അതിന് ഫലമായും ഒരു വ്യവസ്ഥ വളർച്ചയുണ്ടായ് തീരുന്നു. പാലം, തൊഴിൽക്കാല, നിരത്തു്, ഗവേഷണം, ഇതൊക്കെ എന്റെ ഹൃദയം സംഭവിച്ചുപോകുന്നു. അതാണ് വിടെയും സംഭവിച്ചത്. അതിൻഫലമായി ഭൂമികൾ സമ്പത്തു് ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതും നാം കാണുന്നു.

എന്നാൽ, ഈ വികസനത്തിന്റെ സ്വഭാവമെന്താണ്? അതിന്റെ മുഖ്യ

ങ്ങൾ എന്താണ്? ഇവിടെയാണ് നമുക്കു നിരാശയ്ക്കു ഇടവരുന്നതു്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആദ്യദശകത്തിന്റെ പ്രതിബദ്ധത ക്രമേണ ദുർബ്ബലമായ് തീരുകയും, തൽസ്ഥാനത്തു് മൂല്യങ്ങളില്ലാത്ത വികസന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അവരോധിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. നേരേ മുകളിലേയ്ക്കുള്ള (vertical) ഒരുതരം വികസനമാത്രകയാണ് നാമിന്നു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

എത്ര ധനം ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു എന്നു തല്ലാതെ, അതു് സമൂഹത്തിന്റെ ഏതു കൂട്ടുകൾക്കു പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന ചിന്തിച്ചു വീക്ഷിക്കാൻ നാം മിനക്കടാതെയായ് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ പ്രസാദപൂർണ്ണങ്ങളായ് തീരുന്നതോടൊപ്പം ജനസംഖ്യയുടെ ഭൂരിഭാഗം ദാരിദ്ര്യരേഖയുദ്ധവേക്കു വഴുതി വീഴാനും തുടങ്ങുന്നു.

ഈ പ്രതിഭാസത്തെ കാണാതെ, അതിനോടു പ്രതികരിയ്ക്കാതെ, നാം നമ്മുടെ വിലയിരുത്തലുകൾക്കു മുതിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും സമൂഹത്തിന്റെ ജീവിതചിത്രവും തമ്മിൽ ചേരാത്ത സമാന്തരങ്ങളായി വിമേജനകളായിത്തീരുന്നത്.

സ്വാ

തന്ത്രത്തിന്റെ അസ്തിത്വസ്വഭാവത്തെ മനസ്സിലാക്കേണ്ട ചുമതല നമുക്ക് ഒഴിവാക്കാവുന്നതല്ല. ഔപചാരികമായ സ്വാതന്ത്ര്യം കാലാനുരത്തിൽ നിഷേധാത്മകവും വിനാശകരവും ആയിത്തീരുന്നതു നാം കാണുന്നു. കാരണം, ഔപചാരികം മാത്രമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ദയാപൂർണ്ണമായ അടിമത്തത്തിന്റെപോലും സോദേശതയില്ല. ഇന്ത്യയിലെ പട്ടികജാതികൾ ബ്രിട്ടീഷു ഭരണത്തിൽ മോചനം കണ്ടെത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ, ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സവർണ്ണനേതൃത്വം തങ്ങളിൽനിന്ന് ഒട്ടധികം അന്യവൽക്കൃതമായിരുന്നു എന്നതാണ് അതിനു കാരണം. ബ്രിട്ടീഷു ഭരണകാലത്ത് ഇന്ത്യൻ പോലീസുസർവ്വീസിലും ഇന്ത്യൻ സിവിൽസർവ്വീസിലും ചേർന്ന ഇന്ത്യക്കാർ തങ്ങൾ ആധുനികവും നീതിപൂർവ്വകവുമായ ഒരു വ്യവസ്ഥിതിയ്ക്കുവേണ്ടി സേവനമനുഷ്ഠിക്കയാണെന്ന വിശ്വാസത്തോടെയാണ് കൊളോണിയലിസത്തിന്റെ പണിയാളന്മാരായത്.

ക്ഷേണാഫ്രിഡ്ജിലെ വെള്ള മേധാവിത്വം നാളെ അവസാനിയ്ക്കുന്നുവെന്നു കരുതുക. അവിടെ കുറ്റജനതയുടെ ഭൂരിപക്ഷം കോയ്മ സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെടുന്ന എന്നു സങ്കല്പിയ്ക്കുക. ഉരുത്തിരിയുന്നതു് മൊബ്ബട്ടവിന്റെ കോംഗ്രോ പോലെയോ അമീന്റെ യുഗാണ്ട പോലെയോ ഉള്ള ഒരു ഭരണക്രമമാണെങ്കിൽ, മാനവികാവേങ്ങളുടെ തലത്തിൽ, എങ്ങിനെ നാം അതിനെ വിലയിരുത്തും? വർണ്ണ

വിവേചനത്തിന്റെ അധമനിയമങ്ങളേക്കാൾ ആസ്വാദ്യമാവുമോ കുറ്റജനമനുഷ്യൻ കുറ്റജനമനുഷ്യനെ അടച്ചുപൂട്ടുന്ന തടവറ?

അ

പ്ലോർ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് മാനവികതയുടെ ഒരുളക്കൂട്ടം. ഔപചാരികതയിൽമാത്രം, തൂണുതലിൽമാത്രം അതിനു നിലനിൽക്കാൻസാധ്യമല്ല. അങ്ങിനെ നിലനിൽക്കേണ്ടിവന്നാൽ അതിന് പടിപടിയായി അധഃപതിക്കേണ്ടിവരും. ബ്യൂറോക്രസിയായി ലിംഗാർക്കിയായി. കട്ടംബവാഴ്ചയായി. പ്രാന്തിയാധിപത്യമായി, പട്ടാളഭരണമായി അതു് നിരന്തരം പരിണമിയ്ക്കും. ഈ വിപൽസാധ്യതകളാണ് നമ്മെ അസ്വസ്ഥരാക്കേണ്ടതു്. അല്ലാതെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പഴിപറയാനോ പ്രകീർത്തിയ്ക്കാനോ ഹൃസ്വദൃഷ്ടികൾ കണ്ടെത്തുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളല്ല. മറ്റുവാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞാൽ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മുലപ്പങ്ങൾ. മുലപ്പങ്ങളുടെ അടിത്തറ എന്നർത്ഥം.

ഇ

ന്ത്യയ്ക്ക് മറ്റുരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കില്ലാത്ത ഭരണഗ്രഹമുണ്ടെന്നു വേണെങ്കിൽ നമുക്കു കരുതാം. സാത്വികമായ ഒരു സംസ്കാരത്തിന്റെ പാരമ്പര്യം. അടിയന്തരാവസ്ഥയെപ്പോലുള്ള അപവാദങ്ങളെ അതിജീവിക്കാൻ നമ്മെ സഹായിച്ചതു് ഈ പാരമ്പര്യമാവാം. ഒരു പക്ഷേ നമ്മെ മുലപ്പങ്ങളിലേയ്ക്ക് തിരിച്ചുനയിക്കാനും ഈ പാരമ്പര്യത്തിന് കഴിഞ്ഞെന്നുവരാം.

ഈ ചിന്തയാണ്. ആയുർദൈർഘ്യത്തിന്റെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കല്ല, എന്നെ സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്.

നട്ടുദില്ലി
ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചു്

—*—